

**საქსამსახურების
 საკლასიო თამაშები:
 «პატრიარქი
 ხენტიკური
 საღვთვერვო
 საგმართველოდან»**
 17

**კითხვები, რომლებიც გარდა ბიძინა
 ივანიშვილის 5 ნომბრის გამოსვლის უეფდებ**
 3

**ესენი ისევ ის
 «თამროები» არიან!**
 5

ნიკოლოზ მჭავანაძე:
**ჩვენ ვართ
 ამერიკის
 ტრანსნახიო-
 ნალური
 ხენტკების
 პოლიტიკური
 ლაბორა-
 ტორია**
 6

გეორგი ტური: ხუდსა და უარეს შორის

„2012 წლის
 ამომრჩეველები“,
 ალბათ, ვერასოდეს
 წარმოიდგენდნენ,
 რომ 2018-ში მათი
 თანამომამაგულეების
 მნიშვნელოვანი
 ნაწილისთვის
 „ნაცმოქროება“
 და სააკაშვილის
 სადისტურის
 რეჟიმი ისევ
 აქტუალური
 იქნებოდა.
 ამას, რომ იტყვიან,
 მოხერხება უნდოდა

**ქვეყნის დრომოჭეული
 სსტიკი რეჟიმის რესტავრაციის
 სუბიროება დაუდბა**
 2

**საქართველოში დღეს
 მიმდინარე პროცესებს
 ალექსანდრე ჭაჭია წლების
 წინათ პროგნოზირებდა**

„ბიჭები, რომლებსაც
 ივანიშვილი დაუტოვებს
 კალაუფლებას, ორიოდე თვეში
 დაივიწყებენ მის არსებობას.
 როგორც კი ჩაიბდებენ
 სახელმწიფო ბიუჯეტის
 ხელში, მათ აღარ
 დასჭირდებათ მისი სუბსიდიები“
 8

**მიხეილ სააკაშვილი და
 ლენინის გარბრუბი**
 16

„მე წარმოვადგინე პარტიას, რომელსაც,
 სავარაუდოდ, არ აქვს ფული, იმიტომ, რომ ჩვენ
 არაფერი მოგვიპარავს... მე სადღაც
 დაძირავებულ ბინაში ვცხოვრობ, ჩემი
 მინისტრები დღიური მუშაები არიან“

**გახვეთილი სფრტსოგელა:
 რუსეთი დაბვიყრობს!**
 7

**ეგებ ხალხს კკითსოთ,
 ბატონებო, ეუინია რუსეთის?**

პაუნიანი ამერიკას უურჩება

**დასავლეთი სარკათს აიკულებს,
 უეწყვიტოს დილომატიური
 აქტიურობა კოსოვოს
 აღიარების წინააღმდეგ**
 15

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ხანდახან იქმნება შთაბეჭდილება, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ არა მხოლოდ განსჯის უნარი, არამედ თვითგადარჩენის ინსტიტუტიც დაკარგა.

გასულ კვირას რამდენიმე უცხოელმა ჟურნალისტმა და ექსპერტმა, სოცქსელებსა და კერძო საუბრებში გამოხატა გაკვირვება იმ ემოციური ამოფრქვევის გამო, რომელიც საპრეზიდენტო არჩევნების პირველ ტურს მოჰყვა. მათთვის ასეთ სიტუაციაში უჩვეულო არაფერია — ხელისუფლებისა და ოპოზიციის კანდიდატებმა დაახლოებით თანაბარი რაოდენობის ხმები მიიღეს და ახლა ურთიერთობას მეორე ტურში გაარკვევენ; მსგავსი შედეგი განვითარებულ ქვეყნებში საგვსებით ნორმალურია. მათ არ ესმით, რატომ ესაუბრებიან ქართული რესპონდენტები ისე, თითქოს აპოკალიფსის ეპიცენტრში იმყოფებიან.

ამ უცხოელ კომენტატორებს, სავარაუდოდ, ბოლომდე გააზრებული არ აქვთ ერთი მნიშვნელოვანი გარემოება: ორივე ძალა, რომლებიც ერთმანეთს მეორე ტურში დაუპირისპირდება, ანტიდემოკრატიულია, „დაპროგრამებულია“ ავტორიტარული რეჟიმის შექმნაზე და ხელისუფლების ყველა შტოს ტოტალურ კონტროლზე. სწორედ ამ მიზანს უქვემდებარებენ ისინი თავის ფუნქციონირებას, მიუხედავად იმისა, რომ მის მიღწევას სწრაფი დაცემა მოჰყვება. ქართველებმა, უცხოელებისგან განსხვავებით, იცავენ ან, ყოველ შემთხვევაში, გრძობენ, რომ ნებისმიერი ფორმის ორხელისუფლებიანობა, რომელშიც ჩართულია ორი მსგავსი ძალა, შეიძლება სამოქალაქო დაპირისპირებითა და (რთული გეოპოლიტიკური სიტუაციიდან გამომდინარე) სახელმწიფოებრიობის კრახით დასრულდეს. ალბათ, სწორედ ამ გარემოების გათვალისწინებით უნდა ვისაუბროთ არჩევნების დასრულების ორადორ შესაძლებელ ვარიანტზე — ვაშაძის ან ზურაბიშვილის გააზრდვებაზე.

2020 წლამდე; 2. მოაწყონ რეგოლუცია „ქუჩიდან“, კონსტიტუციისა და კანონების უგულვებლყოფით; 3. შეაგროვონ ხელმოწერები და მოითხოვონ რეგარეშე არჩევნების დანიშვნა ინიციატივის რეფერენდუმზე გატანით ან მის გარეშე. პირველი ვარიანტი ყველაზე უპრობლემო ჩანს, თუმცა ნაკლებად სავარაუდოა, რომ სააკაშვილი დაელოდება „ქართული ოცნების“ მოკიდან გამოსვლას და ძალების გადაჯგუფებას. ამასთანავე, მოსახლეობა დაინახავს, რომ ვაშაძეს არაფრის გაკეთება არ შეუძლია. მეორე ვარიანტი ძალზე სარისკოა. რაც შეეხება მე-სამეს, „ქართული ოცნების“ ლიდერებს წინააღმდეგობის განწვევა გაუჭირდებათ, რადგან ოპონენტები იტყვიან, რომ ისინი თავის სადეპუტატო სკამებს იცავენ და არჩევნების ეშინიათ. რეგარეშე არჩევნების დანიშვნა შეიძლება ვერ მოხერხდეს იურიდიული ბარიერების და შედარებით შემჭიდროებული ვადების გამო, მაგრამ აქ მთავარია, რომ სახელისუფლო პარტია თავის მართლების რეჟიმში გადავა, ხოლო საზოგადოებაში გაძლიერდება განცდა, რომ „ქართული ოცნება“ მიდის, ხოლო „ნაციონალიზმის“ ბრუნდება.

ამ პერსპექტივის გათვალისწინებით, ვაშაძის გამარჯვების შემთხვევაში, „ქართული ოცნებას“ (თუ ფარ-ხმალს არ დაყრის და კაპიტულანტურ გარიგებაზე არ წავა) ექნება ძალიან მცირე დრო პარტიის ტოტალური გარდაქმნისთვის მომავალ საპარლამენტო არჩევნებამდე (მიუხედავად იმისა, ვადამდელი იქნება თუ არა) დარჩენილი დროში. მისი ძირითადი პრინციპები ყველასთვის ცნობილი და გასაგებია, თუმცა, შესაძლოა, პარტიის შიგნით აღარ არსებობს ინტელექტუალური რესურსი, რომელიც ამ რეფორმის უზრუნველყოფს. ხანდახან იქმნება შთაბეჭდილება, რომ „ქართულმა ოცნებამ“ არა მხოლოდ განსჯის უნარი, არამედ თვითგადარჩენის ინსტიტუტიც დაკარგა. მუშაობა წინის პირობებში „ოცნებას“ ზურაბიშვილის გამარჯვების შემთხვევაშიც მოუწევს, რადგან ნაციონალიზმი, რომლებმაც დაიჯერეს, რომ რეგანში შესაძლებელია, ძალისხმევას რეგოლუციისკენ თუ არა, საპარლამენტო არჩევნებისკენ მიმართავენ, ხოლო საზოგადოების ის ნაწილი, რომელიც გადაამწყვეტ მომენტში თავისი ხმებით „ქართული ოცნებას“ დაეხმარება, ამის სანაცვლოდ ცვლილებებს აუცილებლად მოითხოვს.

არაერთი ნაციონალი ვარაუდობს, რომ ვაშაძის გამარჯვების შემთხვევაში „ქართული ოცნების“ რღვევის პროცესი დაიწყება — „პორტირებული“ მედროვეები სააკაშვილის ბანაკს დაუბრუნდებიან და ივანიშვილის პარტია, „მოქალაქეთა კავშირის“ მსგავსად, ჩამოიშლება, მით უმეტეს, რომ შემავალი იმის გათვალისწინებით, რომ კონტროლი მთავრობასა და პარლამენტზე „ოცნების“ ხელში დარჩება, ნაკლებად სავარაუდოა, პოზიციები ზენოლის გარეშე დათმოს. მნიშვნელოვანია, რა ფორმას მიიღებს ეს უხელოა. რის გაკეთება შეუძლია ვაშაძეს პრეზიდენტის პოსტზე? დიდი-დიდი, ახალია და მერაბიშვილს შეინყალებს, ხოლო სააკაშვილს, მაგალითად, „ეროვნული გმირის“ წოდებას მიანიჭებს. ავღაბრის რეზიდენცია, ალბათ, გადაიქცევა ნაციონალურის ერთგვარ კლუბად სამლოცველოს ელემენტებით, მაგრამ მათი პრეზიდენტი, იურიდიული ბარიერებიდან (მაგალითად უთხრან მისას) გამომდინარე, პარლამენტს ვერ დაშლის. ამ დროს „ოცნება“, სავარაუდოდ, მას უარესად მოეცევა, ვიდრე მარგველაშვილს, რათა ის (უფრო სწორად — მიხეილ სააკაშვილი) პროვოკაციაზე წამოაგოს. ნაციონალურ მნიშვნელოვანი არჩევანის გაკეთება მოუწევთ: 1. დაელოდონ არჩევნებს

მეორე ტური: სუფსა და უარესს შორის ქვეყანას დრომოჭმული სასტიკი ჩეუიის რესტავრაციის საუბროება დაუღა

ქვეყნის პერიოდი, როდესაც „ქართული ოცნება“ უკონკურენტო იყო, დასრულდა. ყველა იცოდა, რომ ადრე თუ გვიან არჩევნებზე პრობლემები შეექმნებოდა. პოლიტიკაში მარადიული არაფერია, თუმცა „2012 წლის ამომრჩევლები“, ალბათ, ვერასოდეს წარმოიდგენდნენ, რომ 2018-ში მათი თანამემამულეების მნიშვნელოვანი ნაწილისთვის „ნაციონალიზმის“ და სააკაშვილის სადისტური რეჟიმი ისევე აქტუალური იქნებოდა. ამას, რომ იტყვიან, მოხერხება უნდოდა.

მსგავსი რამ 2011 და 2016 წლებში პერუში მოხდა, როდესაც „ყველა თვლიდა“, რომ ალბერტო ფუხიმორისა და მისი მხარდამჭერების საკითხი, მათი ფარდობითი სიმარტობის მიუხედავად, დღის წესრიგიდან მოხსნილი იყო. 2011-ში ყოფილი დიქტატორის ქალიშვილმა კეიკო ფუხიმორიმ საპრეზიდენტო არჩევნების მეორე ტურში (პერუ საპრეზიდენტო რესპუბლიკაა და იქ ამ პოსტს გაცილებით დიდი მნიშვნელობა აქვს) ხმების 48,66% მიიღო. ფართოდ გავრცელებულია მოსაზრება, რომ მის კონკურენტს კრიტიკულ მომენტში დაეხმარა „ასი მწერლის მიმართვა“, რომელთა შორის იყო ნოტდენიანი მართი ვარგას ლოსა. მათ ამომრჩევლებს მოუწოდეს, „ნაკლები ბოროტება აირჩიონ“ (საქართველოსთვის კარგად ნაცნობი თემა) და დიქტატურის დაბრუნება არ დაეშვნ. 2016 წელს კეიკო ფუხიმორის პარტიაში მიიღო ადგილები უმრავლესობა პარლამენტში, საპრეზიდენტო არჩევნების პირველი ტური 39,86%-ით მოიგო, ხოლო მეორეში გამარჯვებამდე (შესაბამისად, ძველი რეჟიმის სრულ რევანშამდე) მას ხმათა 0,12% (!) დააკლდა. ეს მთელი რიგი მიზეზებს თანხვედრამ განაპირობა, თუმცა უმთავრესი იმ პრინციპებზე უარის თქმა იყო, რომელიც გარემოში თავის დროზე გაერთიანდნენ დიქტატურის მონინალმდეგები. რეგანის იდეა თავისით არასოდეს კვდება და, თუ მას ნაყოფიერ უპირატესობას არ დაუპირისპირებ, ისე დაბრუნდება და ქვეყანას დრომოჭმული სასტიკი რეჟიმის რესტავრაციის საშიშროება დაუღა.

ერთია: ის პერიოდი, როდესაც მმართველი პარტია თითქოს ვაკუუმში მოქმედებდა და წინააღმდეგობა არ ხვდებოდა, წარსულს საშუალოდ ჩაბრუნდა. თუ გაიმარჯვებს ზურაბიშვილი, ნაციონალური, სავარაუდოდ, გააფრთხილებს შეუტყვევებელ ხელისუფლებას. თუ მეორე ტურში სხვაობა ძალიან მცირე იქნება, გაყვლების საბაზით შეიძლება „მადინის“ აგორება ცვალონ, და, ალბათ, ნებისმიერ შემთხვევაში მოითხოვენ რეგარეშე საპარლამენტო არჩევნებს, რათა მაქსიმალურად გამოიყენონ ემოციურად დამუხტული ელექტორატის ენერჯია. ისინი ვერ დატოვებენ რინგს ისე ჩუმად, როგორც 2016 წლის არჩევნების შემდეგ — მათ ამომრჩევლებს ეს ძალიან არ მოეწონებოდა. კიდევ ერთი საკითხი, რომლის გატანას შეეცდებიან ნაციონალური და ევრონაციონალური (ის შეიძლება პოსტსა-არჩევნო კონსენსუსის ფარგლებში ესკალაციის ალტერნატივად წარმოაჩინონ) 2020 წლის არჩევნებისთვის პროპორციულ სისტემაზე გადასვლა. ამით ისინი ხელისუფ-

ლებას „მაჟორიტარულ რეჟიმს“ წაართმევენ და, თუ საპარლამენტო არჩევნები დაახლოებით იმავე შედეგით დასრულდება, როგორცაც საპრეზიდენტო პირველი ტური, კოალიციური მთავრობის შექმნის იმედი ექნებათ. ეს საკითხი, დიდი ალბათობით, აქტუალური გახდება როგორც ვაშაძის, ისე ზურაბიშვილის გაპრეზიდენტების შემთხვევაში, რადგან მისი განხილვა „ოცნებას“ ისევე და ისევე „პროვილეგიების დამცველად“ წარმოაჩენს. მაგრამ „ოცნებისთვის“ მთავარი საფრთხე, რომელიც ზურაბიშვილის გაპრეზიდენტებას უკავშირდება, არა „მაიდანის“ ან რეგარეშე არჩევნებშია, არამედ ის, რომ მისი ლიდერები ჩათვლიან, პრობლემები მართვას ისევე ძველ სტილში განაგრძობენ იმ იმედით, რომ მათი ამომრჩევლები მინც ვერსად წავა. ივანიშვილი არ შექმნა ძლიერი სატივლი პარტიები, რომლებიც (მაგალითად) წაართმევენ ლიბერალური ელექტორატის ნაწილს „ევროპულ საქართველოს“, ან „ქართულ ოც-

გვამლავთ პირობას, რომ სახელმწიფო უარს იტყვის ტრადიციული ოჯახის ნბრავაზე ვითომ ოჯახურ ძალადობასთან ბრძოლის საბაბით და არ დაუშვებს იუვენალური იუსტიციის შემოღებით ბავშვის აღზრდისგან ოჯახის ჩამოშორებას?

„არ შეიძლება მივცეთ საშუალება, ამ შეცდომებით ისარგებლოს ძალამ, რომელსაც სინამდვილეში ყველა იმ ღირებულების მოსპობა სურს, რომლებიც ასე ძვირფასია ჩვენთვის!“ — ბრძანებთ თქვენ 5 ნოემბრის მიმართვაში და საკუთარ თავზე აიღეთ პასუხისმგებლობა, რომ ერთ წელიწადში გაასწორობთ მართვის ყველა ხარვეზს. გვსურს, ამ საკითხებზე რამდენიმე კითხვა დაგისვით და ყურადღებით მოვისმინებთ თქვენს პასუხებს:

*** თვლით თუ არა, რომ მართლმადიდებლობა წარმოადგენს ქართველის ზნეობისა და ცხოვრების წესის საფუძველს და უნდა იყოს თუ არა ასე და არა სხვაგვარად?**

თვლით თუ არა, რომ მართლმადიდებლობას დღეს დაცვა სჭირდება, პრინციპულად და საქმით და არა მხოლოდ ზეპირი განცხადებით?

*** მიგაჩნიათ თუ არა „მართვის ხარვეზად“ სკოლებიდან გოგებაშვილის „დედა ენის“ ამოღება? აღადგენთ პირველკლასელებისთვის გოგებაშვილისეული „დედა ენით“ სწავლებას?**

*** შეცვლით თუ არა სასკოლო პროგრამებსა და სახელმძღვანელოებს იმ მიმართულებით, რომ ჩვენთან ბავშვი ქართული ტრადიციული ცხოვრების წესის სულისკვეთებით იზრდებოდეს და არა ყოველგვარი უმსგავსობისადმი „რა კარგია“-ს სულისკვეთებით?**

*** გვაძლევთ პირობას, რომ სახელმწიფო უარს იტყვის ტრადიციული ოჯახის ნგრევაზე ვითომ ოჯახურ ძალადობასთან ბრძოლის საბაბით და არ დაუშვებს იუვენალური იუსტიციის შემოღებით ბავშვის ოჯახისგან ჩამოშორებას და ბავშვის აღზრდისგან ოჯახის ჩამოშორებას?**

*** გვაძლევთ პირობას, რომ ვაზის სამშობლოში არ იქნება ნარკოტიკების პლანტაციები?**

*** გვაძლევთ პირობას, რომ აკრძალავთ ნარკოტიკების მოხმარებას და, საერთოდ, ნარკოტიკების პროპაგანდას ყველანაირი ფორმით (ახალაზნაზნა გადამღებული ქართული ფილმი „დაბოლოებული ნასოსი“ თუ ნახეთ)?**

*** გვაძლევთ პირობას, რომ ყოველდღიურად ღვთისმშობლის ქვეყანაში არ იქნება კაზინოებზე და ტოტალიზატორებზე წოდებული ცოდვის ბუდეები?**

*** შეზღუდავთ მამათმავლებისა და სხვა ათასი ჯურის უკუღმართების განუკითხავ პარპაშს, მათთვის აქ თავშესაფრის მიცემასა და სასათბურე პირობების შექმნას?**

*** აღკვეთავთ საქართველოს მოქალაქეობის განუკითხავად დარიგებას უცხოელეზისთვის?**

*** აღკვეთავთ ქართული მინის მიყიდვას უცხოელებისთვის?**

*** შეზღუდავთ თუ არა იმიგრაციას?**

*** მიუხედავად დეკლარირებული ეკონომიკური ზრდისა, რატომ იზრდება ქვეყნის საგარეო ვალი, ფასები პროდუქტებზე, ბუნებრივ აირზე, ელექტროენერჯიასა (დაანონსებულია მორიგი ზრდა) და სხვა ყველაფერზე და არ იზრდება ხელფასები, რიგითი ადამიანის შემოსავლები? მიგაჩნიათ თუ არა, რომ მოსახლეობის ხარვეზისა და შემოსავლების მიმართ რადიკალურად შესაცვლელი სახელმწიფო პოლიტიკა? თუ შესაცვლელია, კონკრეტულად**

როგორ?

*** გამოქვეყნებული მონაცემებით, 2018 წელს ქვეყანაში შემოსულ იმპორტში ათი ყველაზე მეტი ოდენობის საქონელიდან ათივე კვების პროდუქტია: ხორბალი, ფქვილი, ხორცი, ზეთი, ხახვი, კარტოფილი, კიტრი, პომიდორი და ა.შ. ამასთანავე, მაღაზიაში, მაგალითად, ქართული პომიდორი ღირს 3 ლარი, იმპორტირებული — 3 ლარი. ფიქრობთ თუ არა, რომ ეს არანორმალურია და რომ საქართველოს აქვს პოტენციალი, თვითონვე აწარმოოს კვების ძირითადი პროდუქტები? აპირებთ ამ მიმართულებით სახელმწიფო პოლიტიკის კარდინალურად შეცვლას?**

*** ახლახან „ღვინის ეროვნულმა სააგენტომ“ გამოაქვეყნა სტატისტიკა, რომელ ქვეყანაში რამდენი ბოთლი ღვინო გაიყიდა. ანგარიშში საქართველოსთვის სტრატეგიულ ბაზრებად მოხსენიებულია ქვეყნები, რომლებშიც 33 ათასიდან 300-400 ათასამდე ბოთლი ღვინო გაიყიდა. სულ ჩამოთვლილია ცხრაამეტი ქვეყანა, მათგან თვრამეტე ქვეყანაში გატანილია, საერთო ჯამში, 19.5 მილიონი ბოთლი, ხოლო მეცხრამეტე ქვეყანაში — რუსეთში გატანილია 42 მილიონ 300 ათასი ბოთლი, ე.ი., ყველა დანარჩენთან შედარებით ორჯერ მეტი, მაგრამ რატომღაც რუსეთი სტრატეგიულ ბაზრებს შორის არ მოიხსენიება. ასეთი მიდგომა ნორმალურად და ქვეყნის ეკონომიკისთვის სარგებლიანად მიგაჩნიათ?**

*** ფიქრობთ თუ არა, რომ შემოშობთ საკანონმდებლო მექანიზმი, რათა ეროვნულმა ბანკმა საქართველოში არსებული ქართული სანარმოები დააკრედიტოს ლარით და ამ გზით განავითაროს ადგილობრივი წარმოება?**

*** აპირებთ თუ არა, რომ ბანკების საქმიანობა, პირველ რიგში, ეროვნული ბანკი, მოაქციოთ მკაცრი სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ და ჩააყენოთ ისინი ქართული ეკონომიკის სამსახურში?**

*** აპირებთ თუ არა, შემდგომში პასუხისმგებლობით მოეკიდოთ კანდიდატურების შერჩევას მაღალ სახელმწიფო თანამდებობებზე (მარგველაშვილი, კვიციანიშვილი, ყიფიანი და კიდევ ბევრი სხვა მაგალითი)?**

*** ნორმალურად მიგაჩნიათ, რომ ქვეყნის უზენაეს სასა-**

კითხვები, როგორც გარდა ბიძინა ივანიშვილის 5 ნოემბრის გამოსვლის შედეგად

რატომ იზრდება ქვეყნის საგარეო ვალი, ფასები პროდუქტებზე, ბუნებრივ აირზე, ელექტროენერჯიასა (დაანონსებულია მორიგი ზრდა) და სხვა ყველაფერზე და არ იზრდება ხელფასები, რიგითი ადამიანის შემოსავლები? მიგაჩნიათ თუ არა, რომ მოსახლეობის ხარვეზისა და შემოსავლების მიმართ რადიკალური პოლიტიკაა შესაძლებელი სახელმწიფო პოლიტიკა?

მართლოს ამდენი ხანია, თავმჯდომარე არ ჰყავს? შეძლებთ, რომ სასამართლო სისტემას სათავეში ჩაუყენოთ პატრიოტი, მებრძოლი, პრინციპული და ნებისყოფიანი ადამიანი (ასეთი ხელმძღვანელები არც სხვა უწყებებს არ აწყენდა)?

*** საქართველოში კონსტიტუცია და კანონი ვერ მიგვიღია, თუ ვენეციის კომისიამ არ მოგვიწონა, სასამართლო განაჩენს გამოიტანს და სტრასბურგი შეგვიჩერებს. თქვენ დამოუკიდებლად მიგაჩნიათ ქვეყანა, რომელიც თავისი საჭიროებებიდან გამომდინარე არა, გარეშე ძალების მონაწილის მიხედვით იღებს კანონს, ესე იგი, ქვეყანაში ამკვიდრებს სხვების (და არა საკუთარი მოსახლეობის) მოსაწონს სავალდებულო ქვეყნის წესს**

ელჩს სომხეთში — რიჩარდ მილსს სომხეთის პრემიერმა ნიკოლ ფაშინიანმა საჯაროდ ცივი უარი სტკიცა ირანთან საზღვრის ჩაკეტვის მოთხოვნაზე იმ მოტივით, რომ ეს არ შეეძლოს სომხეთის ინტერესებში. სერბეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ივიცა დაჩიჩიჩმა საჯაროდ გააკრიტიკა დასავლეთი იმის გამო, რომ სერბეთს უშლიან დიპლომატიურ მუშაობას კოსოვოს საერთაშორისო აღიარების არდასაშვებად. თქვენ გეყოფათ გამბედაობა, უარი უთხრათ ათასგვარ მითითებებსა და მოთხოვნებზე ამერიკისა და ევროკავშირის ემისრებს, რომლებიც მხოლოდ იმას ცდილობენ, რომ ჩვენს ხარვეზზე მოაგვარონ საკუთარი საქმეები?

*** რამდენიმე დღის წინათ, როცა აშშ-ის პრეზიდენტის მრჩეველი უსაფრთხოების საკითხებში — ჯონ ბოლტონი თბილისის შემდეგ ერევანს სტუმრობდა, მას და აშშ-ის**

თუნდაც ასი მართლმადიდებელი ლტოლვილი შეგვეფარებინა მათ მთავრობასთან შეთანხმებით? ამით ხომ, მართლმადიდებლური სოლიდარობის გამოჩენასთან ერთად, თავიდან ავიცილებდით სირიის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აღიარებას? იქნებ ახლა მაინც შევიტანოთ რაიმე მოკრძალებული წვლილი სირიის აღდგენაში და ამით შევქმნათ პოზიტიური წინაპირობა სირიის მიერ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის აღიარების უკან გასაწვევად, ასეთი პრეცედენტი ხომ ბევრია?

*** სად არის თქვენი დაპირებები ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენასა და რუსეთთან ურთიერთობების მოგვარებაზე? რას აპირებთ კონკრეტულად ამ მიმართულებით?**

*** გრიგოლ ვაშაძის საარჩევნო მაჩვენებელი იმდენად მისი და მისი გარემოცვის პროგრამა-პოლიტიკა-პერსონების შედეგი არ არის, რამდენადაც იმის, რომ მათ კარგად გამოიყენეს თქვენი ექსპლუატაციის პოლიტიკისა და საარჩევნო კამპანიის შეცდომები. აქედან ლოგიკური ეჭვი: არ გეჩვენებათ, რომ ის ხალხი, რომელმაც შემოგთავაზათ სახელმწიფო მმართველობის სტრატეგია, საზოგადოდ, და ამ საარჩევნო კამპანიის გეგმა, კერძოდ, სააკაშვილთან ფარულ აღიარებაში მოქმედებდნენ?**

*** საჭიროა თუ არა მაღალჩინოსნების მუშაობის ეფექტიანობის შესაფასებელი პარამეტრების შემუშავება-დანერგვა?**

*** ფიქრობთ თუ არა, რომ შესაქმნელია ქმედითი მექანიზმი ყველა დონის სახელმწიფო მოხელის კონკრეტული პასუხისმგებლობისთვის, თუ ის დაკისრებულ სამუშაოს თავს ვერ გაართმევს?**

*** თქვენ ადრეც აიღეთ პასუხისმგებლობა საკუთარ თავზე ქვეყნისა და ხალხის წინაშე, მაგრამ თანამდებობიდან ნახევრით და ფორმალურად პასუხისმგებლობას თავი აარიდეთ, საქმე გაფუჭდა, პასუხი არავის უგია. ახლა შეიძლება გვეპირდები იმავეს და ისევ პასუხისმგებლობას იღებთ. გვინტერესებს, კონკრეტულად რა მიზანბატება თქვენი პასუხისმგებლობა, თუ დანაპირებს ამჯერადაც არ შეასრულებთ? როგორ აგებთ პასუხს, რა ფორმით, რა მოქმედებით?**

„საქართველო და მსოფლიოს“
სარედაქციო კოლეგია

გაყოფათ გაგადაოცა, უარი უთხრათ ათასგვარ მითითებებსა და მოთხოვნებსა ამაგიკისა და აპროპაგანდის ემისრებს, როგორც გარდა ბიძინა ივანიშვილის 5 ნოემბრის გამოსვლის შედეგად

P.S. არ ვიცი, ვის გულისხმობს ბ-ნი ბიძინა „ქართული ოცნების“ ძველ გვარდიაში, მაგრამ მკითხველს გვინდა შევახსენოთ, რომ დღიდან ჩვენი გაზეთის პირველი ნომრის გამოსვლისა (2009 წ. 18 თებერვალი), დაუნდობლად ვამხელდით სააკაშვილის რეჟიმს, რისთვისაც ორჯერ დაგვარბიეს. ჩვენ ვამხედდით სააკაშვილს მამინ, როცა ყველა სხვა დიტირამებს უმღეროდა ან, უკეთეს შემთხვევაში, ჩუმად იყო და ელოდებოდა, საით გადაიხრებოდა სასწორი. მიგაჩნია, რომ ჩვენმა გაზეთმა თავისი ავტორიტეტული სიტყვა თქვა „ნაც-ნობდრობის“ ბანდის გაძევებაში.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მივმართავ ხელისუფლებას: ქართველ ხალხს უკვე ნაკლებად გვინტერესებს, რა უნდა „ქართულ ოცნებას“. ქართველთა უმრავლესობას სწავლია, რომ სალომეს გაპრეზიდენტება ავტომატურად ნიშნავდა უნამუსო, უტიფარი, ქართველთა სისხლში გასვრილი ნაცების არა მხოლოდ უბრალოდ დამარცხებას არჩევნებში, არამედ ნაცების, როგორც პარტიის, ერთხელ და სამუდამოდ დასამარცხებას.

განვლილმა არჩევნებმა ერთი პოზიტიური შედეგი მოიტანა — მეორე ტურის წინ მოხდა დიდი თვითლუსტრაცია, ყველას და ყველაფერს თავისი სახელი დაერქვა. საზოგადოებამ ნათლად დაინახა, რომ ცოტა ხნის წინათ „ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის“ ხმაურიანი დაშლა „მფრინავი ჰოლანდიელი“ მიშიკოს მოგონილი გაშლა ყოფილა — პირველი ტურის შედეგები ჯერ ბოლომდე დათვლილი არ იყო, რომ ე.წ. ევროპულმა საქართველომ, გენბავთ, ევრონაცებმა, მეორე ტურში მხარდაჭერა გრიგოლ ვაშაძეს აღუთქვეს და გიგი უგულავას პირით დახდინეს, რომ ეს არის ჩვენი მხარდაჭერა, მიუხედავად რაც საკითხებში ფუნდამენტური განსხვავებებისა, რაც სასაცილო იქნებოდა, სატირალი რომ არ იყოს. რა ფუნდამენტური განსხვავებები შეიძლება არსებობდეს, ფიქტურად კი არა, როგორც ამ შემთხვევაშია, არამედ თუნდაც რეალურად ორად გაყოფილთა შორის?!

„უიარაღო“ კონტრაბანდის პერიფრაზით თუ ვიტყვი, არც ერთი ევროპელი და არც მეორე ამერიკელი, ორივე ბედკრული საქართველოს მტრად მოიხილი, ქართველთა შიშველი შვილია, რომლებიც მეტ-ნაკლები სიხშირით თორემ, ორივე ერთნაირი სიამით ვასვასებდა 9 წლის განმავლობაში მათ მიერვე სადისტურად დაღვრილ ქართველთა სისხლსა და ცრემლში და ორთავეს ერთი პატრონ-მყვარებელი ჰყავთ ევროპარლამენტში ე.წ. სახალხო (ლიბერალისტული — დ.მ.) პარტიის სახით.

გამო და 11-სუბიექტიანი კოალიციის მეთორმეტე წევრად შეიყვანა საქართველოში „ყველაზე ძველი“ რესპუბლიკური პარტია. სამართლიანობა მოითხოვს, აღინიშნოს, რომ თავად „კა-გე-ბეს“ ჯარში ნამსახურებ ექსპრეზიდენტს ამ შემთხვევაში ლევან ბერძენიშვილთან საბოლოო არაფერი ჰქონდა, რის დასტურადაც მცირე ამონარიდებს მოვიყვანო რამდენიმე წლის წინათ ჩემ მიერ ამავსე გაზეთში გამოქვეყნებული სტატიიდან, რომელიც შეიქმნა გაზეთ „ჯორჯიან თაიმსის“ 2008 წლის 17 აპრილის ნომერში დასტამბულ წერილზე დაყრდნობით, სათაურით „ვინ და რატომ ჩაუშვა ლევან ბერძენიშვილმა „სუკ“-ის იზოლაციაში“, უფრო სწორად ეს იყო ძმები ბერძენიშვილების „სუკ“-თან თანამშრომლობის ამსახველი განსაიდუმლოებული დოკუმენტების ქსეროასლები.

როგორც იმ დოკუმენტებიდან ირკვევა, სინანულში ჩავარდნილი ლევან ბერძენიშვილისთვის თხოვნა შეუსრულეობათ და საკანში სანერი მონაცობილობა მიუთმევიათ. ჰოდა, მას შემდეგ, როგორც იტყვიან, კალამი ვერ გააგდებინეს ხელიდან — 1984 წლის 6 იანვარს დაიწყო და ნაწიდა აღიარება-მონანიება-ჩაშვების კაკალი, საიდანაც პიკანტური ამონარიდებს გვავაზობთ:

„თვითნაბეჭდი (ე. წ. სამიზნეობა — დ.მ.) ჟურნალი „სამრეკლო“ მეტი სოლიდურობისთვის გამოცხადდა არარსებული პარტიის (ესეც თქვენი უმეველესი პარტია — დ.მ.) ორგანოდ, ხოლო „პარტიას“ (სტილი აქაც და ყველგან დაცულია — დ.მ.) მოქმედება პომპეზური და პრეტენზიული სახელი: საქართველოს რესპუბლიკური პარტია“.

„იქვე — „ჩვენი უსუსურობის კიდევ უფრო შესანიშნავად შეურნალის პირველსავე ნომერს დაერთო „რესპუბლიკური პარტიის (არარსებულის — დ.მ.) წესდება, რომელიც ჩემი რედაქციით მომზადდა“.

„და კიდევ — „გადაწყდა, რომ სტატიები მოგვემზადებოდა მე, ვ. ძაბირაძესა და ვ. შიონას, ჟურნალის გავრცელება კი, ჩემი წინადადებით, ეს „საქმე“ დაევალა ჩემს უმცირეს ძმას, დავით ვალერიანის ძე ბერძენიშვილს“.

რა ჰქვია ამას, თუ არა ელემენტალურად „ჩაშვება“? ამის შემდეგ, როგორც ჩანს, ლევან ბერძენიშვილი მაგრად დაიწყო „შაშინებულა“: „სიხარულით მივიღე აფხაზეთის უნივერსიტეტის მოწვევა. სწორედ აქ, სოხუმში, ჩვენი (ჩემი და

ბოლოს უაყარნეს მიუხედავად დაუღილ-გაუღილი ნახევი

მიუხედავად უამრავი ნაკლისა და ქართველი საზოგადოების პრეტენზიებისა «ქართული ოცნებისა» და პირადად ბიძინა ივანიშვილის მიმართ, ნახსროვას რომ ყველაფერი ჯობია, ჭკუთმყოფელი აღაშიანებისთვის უღაპო ჭეშმარიტებაა. სწორედ იმ მიზნით, რომ არ დაუშვასთ ეპრო თუ უბრალო ნახევის რაიმე ფორმით ხელისუფლებაში დაბრუნება, 4 ნოემბერს ვერის ბაღში შეიკრიბნენ, პირდაპირ, კრიტიკის თბილისელები

ჩემი მეუღლის) ცხოვრების პირველსავე დღეებში მოვიდა გამოფხიზლება და არ ვმალავ, რომ აფხაზეთში ნასვლა იყო ფაქტური გაქცევა არარსებობისთვის გამოცხადდა არარსებული პარტიის (ესეც თქვენი უმეველესი პარტია — დ.მ.) ორგანოდ, ხოლო „პარტიას“ (სტილი აქაც და ყველგან დაცულია — დ.მ.) მოქმედება პომპეზური და პრეტენზიული სახელი: საქართველოს რესპუბლიკური პარტია“.

ეს, პოლკოვნიკ ა. მირიანაშვილსა და გამოძიებელს, კაპიტან გ. ცინცაძეს, რომლებმაც მამაშვილი და მეგობრული (ავოევე! — დ.მ.), ჰუმანური დამოკიდებულებით საშუალება მომცეს, ამეხსნა ჩემი სულითვის ეს მიძიმე ტვირთი (სალო, ლეოვან, კარგი ხარ! — დ.მ.) და მელარებინა ჩემი დანაშაული. ველოდები დამსახურებულ სასჯელს და იმედი მაქვს, რომ სასჯელის მოხდის შემდეგ რაიმეში მაინც გამოვადგები ჩემს ერს, ჩემს ქვეყანას, ჩვენს საბჭოთა ხალხსა და მის იდეალებს. როგორც იქნა, ჩემი სინდისი სუფთაა...
სალომე ზურაბიშვილი

პატრიარქი და ახლა ახლა სიმალღეზე ასვლას „ვულოცავთ“ — იგი იმ კოალიციას უჭერს მხარს, რომელიც შედინა ან მხარს უჭერენ: **თამარ ჩხიკიძე, ირინე სარიშვილი, ბაჩუკი ქარაძე, გიგა ბოქორია, ქვიპი ბერძენიშვილი, რომან გომციანი** და ა.შ. ერთი სიტყვით, **ზვიად გამსახურდიას** იდეური მკვლელები... ყოველივე ზემოთქმულის მიზანი არ არის ე.წ. გაერთიანებული ოპოზიციის განქიქებით „ქართული ოცნების“ გათვრება. ჩვენ მხოლოდ ვსაუბრობთ დათა თუთაშხიას ცნობილი პრინციპიდან გამომდინარე — „მეფეს და ჟანდარმებს ყველაფერი ჯობია“. მიუხედავად უამრავი ნაკლისა და ქართველი საზოგადოების პრეტენზიებისა „ქართული ოცნებისა“ და პირადად ბიძინა ივანიშვილის მიმართ, ნახსროვას რომ ყველაფერი ჯობია, ჭკუთმყოფელი აღაშიანებისთვის უღაპო ჭეშმარიტებაა.

სწორედ იმ მიზნით, რომ არ დავუშვათ ევრო თუ უბრალო ნაცების რაიმე ფორმით ხელიწვებაში დაბრუნება, 4 ნოემბერს ვერის ბაღში შეიკრიბნენ, ძირითადად, რიგითი თბილისელები. ამ შეკრებაზე სიტყვის თქმის პატივი თქვენს

მონამორჩილსაც მერგო. აღვნიშნე, რომ არჩევნების მეორე ტურამდე დარჩენილი დრო, იმის მიხედვით, რას აპირებს „ქართული ოცნება“, ცოტა ხნის არის და ბევრიც. აქედან გამომდინარე, იქიდანაც მივმართე და ახლა აქედანაც მივმართე ხელისუფლებას: ქართველ ხალხს უკვე ნაკლებად გვინტერესებს, რა უნდა „ქართული ოცნებას“. ქართველთა უმრავლესობას სწავლია, რომ სალომეს გაპრეზიდენტება ავტომატურად ნიშნავდა უნამუსო, უტიფარი, ქართველთა სისხლში გასვრილი ნაცების არა მხოლოდ უბრალოდ დამარცხებას არჩევნებში, არამედ ნაცების, როგორც პარტიის, ერთხელ და სამუდამოდ დასამარცხებას.

ამ შედეგისთვის კი ქუდზე კაცია საჭირო, რაც მხოლოდ „ქართული ოცნების“ პარტიული რესურსების მობილიზაციით ვერ მოხერხდება. ვერც ბიძინა ივანიშვილის მიერ უხვად გაცემული სიტყვიერი და პირებები იქნება საკმარისი ქუდზე კაცის ეფექტისთვის, რადგან ბატონ ბიძინას აღარ აქვს საზოგადოების ჭარბი ნდობა, რომლითაც იგი აქამდე სარგებლობდა. აქედან გამომდინარე, მკაფიო, უტყუარა და გზავნილებია საჭირო ქართველი საზოგადოებისადმი, რომ იგი ამჯერად მაინც შეასრულებს თავის დაპირებებს. მსგავსი ქმედებები კი არჩევნებამდე დარჩენილ მოკლე დროში ძალზე ძნელია, მაგრამ არა შეუძლებელი...

ბატონო ბიძინა! **ნაცების დასამარცხებლად საჭიროა, რომ პარლამენტმა დაუშვას ნაციონალური ოცნებისა „საპარტიოთა ალიანსის“ ინიციატივა: შვიპინას პარლამენტის დროებითი საგამომიხიბო კომისია, რომელიც გამოიძიებს მარცხის რეპოლუციურად ნოქაშულ, სახელმწიფო გადატრიალების მხრივ მოსული ხელისუფლების დანაშაულებს, დასჯის დამნაშაულებსა და აოლიტიკურად შავსახალსა საპარტიოთა ალიანსის 9-წლიან ხელისუფლებას. ეს კი, თავის მხრივ, ლეგიტიმური საფუძველი იქნება იმისა, რომ „ნაციონალურ ბას“, როგორც პარტიას, პოლიტიკური საქმიანობა ააპრობო. მეორე ტურამდე პარლამენტის მიერ „პარტიოთა ალიანსის“ ინიციატივის გაზიარებას, რომელსაც 300 ათასამდე ხელმოწერა უმაგრებს ზურგს, კოალიციის დასასრულის დასაწყისად აღიქვამს ქართველი საზოგადოება, კოალიციის, რომელიც ყოველივე ზემოთხსენებული უბედურებების თავიდათავია.**

ეს კი თავისთავად ქუდზე კაცის გამოსვლის გარანტიაა. დანარჩენი თქვენი დაპირებები, ბატონო ბიძინა? დანარჩენზე არჩევნების მერე დაგელაპარაკებათ ქართველი ერი...
დავით მხიპია

ბიძინა ივანიშვილის „მონაწილე“ მსოფლიო ყოფილი თანამშრომლების მიმართ მოზოდინობა, სოლო მისილი სააკაშვილი თავის მართლად მონაწილე მის მიერ ჩადენილ კონკრეტულ დანაშაულს, სისტემურ კრახს, კრიმინალურ მმართველობას აღიარებს. სასატილოა, როცა ამგვარად, ადამიანებისთვის სახლების უკანონოდ ჩამორთმევის მუდმივად უკვე გამოვლინო.

ბაკჩხვანიძის სააპოლოგო მხარე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაკრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ესენი ისევ ის «თამაროები» არიან!

«უსოფინარი» ყოფილი პროკურორი, «მუღაშიდან გამოსული» ყოფილი პრეზიდენტი და «გამოსწორებული» ნახატი

მართლა სიმბოლურად დაემთხვა ჩვენი გაზეთის დღევანდელი ნომრის გამოსვლა ზუსტად 7 ნოემბერს. სიმბოლურადვე ემთხვევა „ნაცების“ შესაძლო დაბრუნების საფრთხე ნოემბერს და, თუკი „ნაციონალური მოძრაობა“ მართლად დაბრუნდება (დემონსტრაციები და პრეზიდენტის „სუსტი ინსტიტუტის“ ხელში ჩაგდება, შემდეგ კი ამ ბერკეტის ეფექტიანი გამოყენებით ხელისუფლება სრულად ჩაიგდოს ხელში, „ნაცების რევანშის“ თვე ნოემბერი იქნება.

2003 წლის ნოემბრიდან 2018 წლის ნოემბრამდე ზუსტად 15 წელიწადია. ქართული პოლიტიკა ამ 15 წელს 9+6 წლად ყოფს, „მანიაკობისა“ და „უნიატობის“ პერიოდებად. არჩევანიც მარტივია ნორმალური ადამიანისთვის — **ქიდეზ უფრო რომ გამოუნი-ათოვდეს ჩვენი ახლანდელი ხელისუფლება, მანიაკობის დაბრუნება მიიწვევს არ უნდა სურდეს მას, ვინც მაზოხისტი არ არის.**

სწორედ ამიტომ გადაწყვიტე, რომ არჩევნების მეორე ტურამდე ჩემი გვერდის თემა მხოლოდ არჩევნების მეორე ტური იქნება და, ბუნებრივია, იმის პირდაპირი პროპაგანდაც, რატომ არის დაუშვებელი 5 ნომრის შემოხაზვა. შეგნებულად არ ვწერ პრეზიდენტის არჩევნების მეორე ტურში მონაწილე ორი კანდიდატის სახელებსა და გვარებს. ასევე შეგნებულად არ ვწერ იმ მეორე რიცხვს, რომელიც საარჩევნო ბიულეტენში, 5-ის გარდა, ეწერება. ამას მნიშვნელობა არ აქვს და იმით. **რა გვარები უნდა იყოს მონაწილეები, ვინც უნდა იყვნენ ისინი და რა რიცხვით უნდა იყვნენ, 5-ის გარდა, სავარაუდოდ ბიძინა ივანიშვილი თავისი ბოლო გამოსვლისას ნამდვილად აღარ იყო ჩვეული ჯიუტობისა და თავისნათქვამობის ხასიათზე, რაც გარკვეულ იმედს იძლევა. კონკრეტულად რის იმედს — ამაზე მეორე ტურის შემდეგ ვილაპარაკოთ. ახლა იმაზე ვისაუბროთ, რას სთავაზობს „სახელმწიფო“ და გამოსწორებული „ნაციონალური მოძრაობა“ (ეს მათი მთავარი საარჩევნო მესიჯია) ხალხს. არ ვამბობ, თავის ამომრჩევლებს-მეთქი, რადგან მათი სტაბილური ამომრჩევლები, ანუ საერთო რაოდენობის 15-17 პროცენტს მართლაც ძალიან მდგრადია და, მიუხედავად იმისა, რომ დანაშაულის, ისინი მინიმუმ მისცემენ**

ხმას. ალბათ, დაზუსტება არ სჭირდება იმას, რომ არჩევნებზე მისული 46 პროცენტის 37 პროცენტი სწორედ 17 პროცენტია ამომრჩეველთა საერთო რაოდენობისა.

„ნაციონალური მოძრაობა“ ახლა იმ ადამიანების ხმებზე „ჩალიჩობს“, რომლებიც არჩევნების პირველ ტურზე არ მივიდა და მეორე ტურზე აუცილებლად მივა. რა თქმა უნდა, ზუსტად იმავეს ჩალიჩობს „ქართული ოცნებაც“. სწორედ ამით იყო განპირობებული ივანიშვილის „მონაწილეობა“ 2012 წლის „ძველი გვარდიის“ მიმართ მათი არდაფასებისა და ფეხებზე დაკიდების გამო.

დემოგოგიას ჩვეულმა ნაცვებმა და მათმა მიმდევრებმა უშუალოდ დაცინვა დაუწყეს ბიძინას, — ნახეთ, როგორი დამარცხებული მანტია აქვს, მონაწილეები დაიწყეთ.

ამ დემოგოგებს ან გამოჩინა, ან განგებ დატოვეს ყურადღების მიღმა ის, რომ „მონაწილეები“ მათმა ბელადმა **მიხეილ სააკაშვილმა** დაიწყეს და თანაც ისეთი, რელატიურად როგორც უნდა იყოს დამნაშაულისა და ბოროტმოქმედის მონაწილე.

ამაზე მინდა სწორედ თქვენი ყურადღება გავამახვილო, პოტენციურად მეორე ტურზე მიმსვლელი ამომრჩეველი, რათა სწორი არჩევანი გააკეთო — ვის მისცე ხმა და ვინ არ მიუშვა არასოდეს ხელისუფლების არც ერთ შტოსთან, რაც უნდა „შეზღუდული უფლებები“ ჰქონდეს ამ შტოს.

რას „ინანიშვს“ ბიძინა ივანიშვილი? იმას, რომ თანამებრძოლები არ დააფასა და კოაბიტაციის პროცესი, სინამდვილეში, ყოფილი სადისკტების ხალხის თავზე დასმის პროცესში გადაიხარდა. **და რას ინანიშვს სააკაშვილი?** მოდი, მოვუსმინოთ: **„აღარ ვარ მე უკვე სახლების ჩამორთმევის, ასე ვთქვათ, ბიზნესში. აღარ ვაგვიკეთებ ამას. გეტყვით, რატომ — როცა ერთს ჩამორთმევ სახლს, მე რე ვე-ღარ ჩერდები და მე რე კიდევ ართმევ და ართმევ. მე რე გადადის რაღაც ვენდეტაში და შურისძიებაში. მე აღარ ვარ 2003 წლის ვერსიის სააკაშვილი, რეგულაციონერი ბოლშევიკი. მე უკვე მჯერა კანონის უზენაესობის. უკანონო ქონება არავის უნდა შერჩეს, მაგრამ ამისთვის არსებობს კანონიერი პროცედურები და ეს უნდა იყოს ხანგრძლივი პროცესი და არა ასე ხელაღებული მივარდნა და ჩამორთმევა. მე ასე ხელაღებით არავის აღარ დავსჯი. მე გამოვიცვალე“** (ვინმეს რამეში ეჭვი რომ არ შეეპაროს, გეტყვით, რომ ამ მონაწილის არა მხოლოდ ტექსტური, არამედ ვიდეოკერსიაც არსებობს!).

ამაზე მინდა სწორად თქვანი ყურადღება გავამახვილო, პოტენციურად მეორე ტურზე მიმსვლელი ამომრჩეველი, რათა სწორი არჩევანი გააკეთო — ვის მისცე ხმა და ვინ არ მიუშვა არასოდეს ხელისუფლების არც ერთ შტოსთან, რაც უნდა „შეზღუდული უფლებები“ ჰქონდეს ამ შტოს.

აბა, ახლა მითხარი, ნორმალური, დალაგებული, თავში თუნდაც ერთი გრამი ტვინი რომ გაქვს, ისეთი მკითხველი — რომელი „მონაწილეა“ უფრო ფარისევლურია შენთვის და რომელი მისაღები? **ბიძინა ივანიშვილის „მონაწილე“ მსოფლიო ყოფილი თანამშრომლების მიმართ მოზოდინობა, სოლო მისილი სააკაშვილი თავის მართლად მონაწილე მის მიერ ჩადენილ კონკრეტულ დანაშაულს, სისტემურ კრახს, კრიმინალურ მმართველობას აღიარებს.** სასატილოა, როცა ამგვარად, ადამიანებისთვის სახლების უკანონოდ ჩამორთმევის მუდმივად უკვე გამოვლინო. და ვინც უნდა დავივიწყოთ ის 9 წელი? ეს ხომ წარსულია! ერთი აბსურდი ისაა, რომ ამ ფრაზას ის ხალხი გაიძახის, რომელიც მერე დიდი გატაცებით საუბრობს „სტალინური და საბჭოთა რეპრესიებზე 1937 წელს“. გეგონება 1937 წელი არ არის წარსული და 2007 წარსულია; გეგონება 80 წლის წინათ რაც მოხდა, ის არ უნდა დავივიწყოთ და, 10 წლის წინათ რაც მოხდა, ის უნდა დავივიწყოთ მხოლოდ... ყველაზე მთავარი მაინც ის არის, რომ **საკაშვილისნაირი უტყვიანი მანიაკების ამ „მონაწილეობით“ ხელახლა გვიახლდება ის საშინელი ტვივილი და უბედურება, რომელსაც იმ 9 წლის განმავლობაში განვიცდიდით.** აბა, გავიზაროთ: 9 წლის განმავლობაში გვმართავდა ტირანი, რომელიც თავადვე ალიარებს, რომ „კანონის უზენაესობის აუცილებლობას“ მხოლოდ ახლად მიხვდა — მას შემდეგ, რაც (ის 2013 წლამდე იყო პრეზიდენტი) ჩამოაშორეს ხელისუფლებას, წავიდა ემიგრაციაში უკრაინაში, იქაც იმავეს ცდილობდა, მაგრამ მალევე გამოაბუნძულეს და მხოლოდ ამის შემდეგ კარგად ჩაფიქრდა და ჩაუღრმავდა. თურმე ახლად მიხვდა, რომ კანონი უზენაესი ყოფილა; მხოლოდ ახლად გააცნობიერა, რომ არ შეიძლება ადამიანთა ჯგუფებს კოლექტიუ-

რ ბრალდებები წაუყენო კოლექტივში; არ შეიძლება ადამიანს მიუვარდეს და ერთ ღამეში ჩამოართვა ქონება ყოველგვარი სასამართლოს გარეშე; თურმე ნებისმიერი ალსტრულებით მოქმედებისთვის არსებულ კანონიერი პროცედურები. **ხედავთ თქვენ? არ იცოდა ეს ყველაფერი კაცმა და რას ვიზამთ?! არცოდნის გულისთვის ხომ არ დავსჯით?! არადა, 2003 წელს, როდესაც ეს შურისცხადი მოდიოდა ხელისუფლების სათავეში, ყველაფერი, სადაც მიმინდებოდა ხმა, ვამბობდი: ამ სულით და ბუნებით სისხლისმსმელი ტირანის ხელისუფლებაში მოშვება არ შეიძლება-მეთქი!** მაშინ უმრავლესობა გაცილებითა და საყვედურით მასსუხობდა, რას ამბობ, მიხეილ სააკაშვილი მსოფლიოში ცნობილი და აღიარებული იურისტი იყო. **ჰოდა, ამ ცნობილ და მსოფლიოში აღიარებულ იურისტს თურმე არ სცოდნია, რომ კერძო საკუთრების ხელაღებით ჩამორთმევა, სასამართლოს გადაწყვეტილებისა და შესაბამისი კანონიერი ხანგრძლივი პროცედურების გარეშე, არ შეიძლება.** **აი, ეს კაცი იყო არა მხოლოდ იმ ცხრა წლის, არამედ მანამდე, წლების განმავლობაში, საქართველოს პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა**

კომიტეტის თავმჯდომარე, იუსტიციის მინისტრი და ბოლოს უკვე ჩვენი სახელმწიფოს პირველი პირი. **სხვათა შორის, სიტყვამ მოიტანა და აქვე უნდა ვახსენოთ იუსტიციის კიდევ ერთი ყოფილი მინისტრი, ყოფილი გენერალური პროკურორის მოადგილე და ახლანდელი „დამოუკიდებელი ტელეკომპანიის“ გენერალური დირექტორი ნიკა გვარამია. აკი, მანაც თავისი „ბელადის“ სტილში აღიარა: მე ახლა ვხვდები, დიდი შეცდომა იყო, როდესაც ჩვენი ხელისუფლების პირობებში სასამართლო-რიტი პროკურატურას დავუშორე და მოსამართლეები ფაქტობრივად პროკურატურის ბრძანებას ასრულებდნენ. ეს არ უნდა გვეძინა. ძალიან შევცდით, ისევე ჩვენ მოგვიჩვენა ეს ყოველივე და ახლა ჩვენ წინააღმდეგ იყენებს ამას ოლიგარქი ივანიშვილი.** **ხედავთ? მასაც ის აწუხებს, რას და როგორ იყენებს ივანიშვილი, და არა ის, რა ზარალი და უზღუდურება მოუტანა სახელმწიფოს იმ შტოებამ, რომელსაც სასამართლოების „დამორბევა“ და პროკურატურისთვის მათი ფაქტობრივი დაქვემდებარება ჰქვია.** მაგრამ ამანაც არ იცოდა თურმე და ახლა მიხვდა. ვიმეორებ: გენერალური პროკურორის მოადგილემ და იუსტიციის მინისტრმა არ იცოდა, რომ არ შეიძლება, სასამართლოს ვინმე აკონტროლებდეს და მით უფრო ბრალდებულთა „კანტორა“ — პროკურატურა. **სამაგიეროდ, ახლა უკვე ვიცით ეს ყოველივე, მიგვიშვით ისევ „ლუმელთან“ და აღარ ვიქნებით „ცუდი ბიჭები“, — გვევადრებიან „ხუთოსნები“ და საბჭოთა „კა-გე-ბეს“ ოფიცრის, ბრიგოლ ვაშაძის, მხარდაჭერას გვთხოვენ.** ისე, რომ დავუკვირებთ, მათ, „არ ვიცოდით და გვაპატიეთ“ ფორმულის გარდა, კიდევ აქვთ ერთი თავის შესაცოდებელი მეთოდი — „პრეზიდენტს დღევანდელი კონსტიტუციით არაფრის უფლება არ აქვს, ეს იქნება უბრალოდ სიმბოლური უფლები, რომ ხელისუფლების ერთ-ერთი ყველაზე სუსტი შტო ოპოზიციის ხელში გადავა და ეს გამოაფინებლეს მოქმედ ხელისუფლებას“, — ასე გაიძვირულა ცდილობდეს ისინი ხალხის მოტყუებას. **აქ არ დავიწყებ იმის ახსნას, რა კონკრეტული ბერკეტები აქვს სინამდვილეში პრეზიდენტს საიმისოდ, ქვეყანა რომ არიოს. ვიტყვი, რომ ნაცვებმა, მანიაკებმა, სადისკტებმა და ნადირალებმა საქართველოში სიმბოლურადც კი ვერ უნდა გაიმარჯვონ!** **იმ გულუბრყვილოებს კი, რომლებსაც სჯერათ, რომ პრეზიდენტის ინსტიტუტი ძალიან დაკნინებულია, არაფერს წარმოადგენს და არაა დიდი ტრაგედია, თუ მას ნაცვები ჩაიგდებენ ხელში, შევასხენებ, რომ 2000-იანი წლების დასაწყისში, სწორედ ასე საუბრობდა მიხეილ სააკაშვილი თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარის პოსტის შესახებ, რომელიც საბოლოოდ ხელში ჩაიგდო და საიდანაც ტრამპ-ლინიით ახტა ხელისუფლების უმაღლეს საფეხურზე.** **ეს გაკვეთილი, თხრობით არა, ზემოადა დასასწავლი!**

სწორად ისმის ფრაზა: „აღარ

ი.ნ. ლიბარაშვილი ფრთხილად 2012 წელს მიცემული პირობა დაინიშნა (პრინციპში, პირობა ივანიშვილმა დადო) და სრული სვლით ეპროკა-ამერიკისკენ ავიღეთ გზი. სანაცვლოდ კი მივიღეთ ის, რომ ამერიკაც და ეპროკაც რუსეთს სწორედ ჩვენი ევატარებოდნენ, ჩვენ გვაძევაბდნენ, ჩვენ გვეუბნებოდნენ: ოკუპანტი უბანით ჩრდილოელ მეზობელს და ბრანტები არ შეწყდებოდნენ. შედეგად, აუცილებელი შეიქმნა ეპროკარაშვილის ქართულ წევრებს ყოველი გამოსვლისას რუსეთი ოკუპანტად მოეხსენიებინათ და ალტკინებული ეპროკალებს ტაში ამაყად ესმინათ.

ზუსტად ექვსი წელი ეყო ხელისუფლებას მიხეილ სააკაშვილის თემა. ის, რომ მიშა ჩამოვა და მერე ნახავთო, წინა არჩევნებზე აქტიურად მუშაობდა, ახლა კი ამკარად არ იმუშავა. არ იმუშავა იმიტომ, რომ „ქართული ოცნების“ ძველმა აქტივმა ხმა აღიმალა: მიშა აქ რომ იყო, მაშინ ვებრძოდით და არ გვეშინოდა, ახლა რატომ გვაშინებთო?! რეალურად კი, სააკაშვილის ჩამოსვლის იმათ უფრო ეშინათ, ვინც 2012 წელს ნაციონალების ნაფიდან „ოცნების“ გეგმა გადაჯდა და მათთან ერთად მიაპობს პოლიტიკურ ტალღებს. სწორედ მათ გაუჩნდათ შიში, რომ მამამთავარი ლალატს არ აპატიებდა, თორემ ძველ გვარდიას — 2012-ში ნაბრძოლ ხალხს, რომელიც ხელისუფლებამ სანაცვლოდ მოიხროლა, სააკაშვილის კი არა, მათი უფრო ეშინია ახლა.

მოკლედ, არ გაამართლა მიშას ჩამოსვლის შიშმა და ახალი ბუას მოფიქრება შეიქმნა საჭირო. ხელისუფლებას ბევრი არ უნვალა და მთავარ საფრთხედ რუსეთი გამოაცხადა. მეტიც, არჩევნებზე ორმა მთავარმა კანდიდატმა კამპანია იმაზე ააგო, ვინ იყო რუსეთის აგენტი და ვინ — არა. არადა, 2012 წელს, წინასწარ ჩვენოდ, მაშინ, როცა ივანიშვილს ხალხის მხარდაჭერა სჭირდებოდა, სხვანიარად ჭიკჭიკებდა. თუ გახსოვთ, თავის რუსულ წარსულს ამყარებდა უსვამდა ხაზს, ამბობდა, რომ პირადად იცნობდა რუსეთის ხელისუფლების უმალეს პირებს, რომ მზად იყო მათთან საუბრისთვის, რომ მას აუცილებლად მოუსმენდნენ, რომ ეს უმნიშვნელოვანესი ფაქტორი იქნებოდა ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად. სხვათა შორის, მაშინ რუსულმა მხარემ განაცხადა: არჩევანი ქართველი ხალხის გასაკეთებელია, ჩვენ კი ყველასთან სასაუბროდ მზად ვართო.

კა უანგაროდ არაფერს გვაძლევს, სანაცვლოდ ლგბტ თემის წარმომადგენელთა მხარდაჭერას, იდენტობის დაკარგვას, ეროვნული სულის ჩაკვლას ითხოვსო, მაგრამ ამოსავალი წერტილი სხვა იყო — ფული მოდიოდა ბაბა, ბაბრი ფული! ამის მიუხედავად, მაინც იყო მცდელობა, რომ რუსეთთან მოლაპარაკებები დაწყებულიყო, მაგრამ ივანიშვილმა — პოლიტიკიდან მივიდვიარო, და ჩრდილო დაჩენა ამჯობინა. ე.წ. ლიბერალურმა ფრთამ კი 2012 წელს მიცემული პირობა დაინიშნა (პრინციპში, პირობა ივანიშვილმა დადო) და სრული სვლით ეპროკა-ამერიკისკენ ავიღეთ გზი. სანაცვლოდ კი მივიღეთ ის, რომ ამერიკაც და ეპროკაც რუსეთს სწორედ ჩვენი ევატარებოდნენ, ჩვენ გვაძევაბდნენ, ჩვენ გვეუბნებოდნენ: ოკუპანტი უბანით ჩრდილოელ მეზობელს და ბრანტები არ შეწყდებოდნენ. შედეგად, აუცილებელი შეიქმნა ეპროკარაშვილის ქართულ წევრებს ყოველი გამოსვლისას რუსეთი ოკუპანტად მოეხსენიებინათ და ალტკინებული ეპროკალების ტაში ამაყად ესმინათ.

დაპირაბების შესრულების ნახვლად გასვითილი სფრთხობელა: რუსეთი დაბვიპრობს!

ეგებ ხალხს ჰკითხვით, ბატონებო, ეშინია რუსეთის?

სუფლების პირობებში ცხრა წელი და ახლა დამატებით ექვსი საგარეო კურსი, უბრალოდ, ფარსი იყო. რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარების გარდა, ივანიშვილმა და მისმა გუნდმა 2012 წელს არაერთი დაპირება გასცა. ხალხის მთავარი მოთხოვნა სამართლიანობის აღდგენა იყო, რომელიც, აღდგა კი არა, ჯერ კობიტაციებში გადაიზარდა და ახლა რა ჰქვია, მგონი, თვითონაც არ იცის. ამას წინათ პაპა პაპაძის სიძემ, პაპა პაპაძემ, სოციალურ ქსელში „ოცნების“ ლიდერებს მიმართა: დამისახელოთ ერთი მუნიციპალიტეტი საქართველოში, რომელშიც ყოფილი „მამალი ნაციონალი“ საპასუხისმგებლო თანამდებობაზე არ არის და ხმას არ ამოვიღებო. მართლაც, არ არსებობს მუნიციპალიტეტი, სამინისტრო, სამსახური, რომლებშიც ნაციონალები თანამდებობებზე არ იყვნენ მო-

კალათებულნი და იმ ადამიანებს, რომლებიც მათ წინააღმდეგ იბრძოდნენ, ლაღ არ დასცინოდნენ. სამართლიანობის აღდგენის მოთხოვნა არათუ შესრულდა, პირიქით, უსამართლობის ზეიმიცა. მეორე მთავარი დაპირება კი „უფასო ფული“ იყო, ანუ ინფლაციის პიკი, რომელსაც ივანიშვილი ყველა შესვენებაზე ახსენებდა. შედეგად კი მივიღეთ ის, რომ ბანკებმა საპროცენტო განაკვეთი გაზარდეს და ისედაც გაღარიბებული მოსახლეობა უფრო მეტად გაღატაკდა. ასე ქარხნის აშენება რეალური ჩანდა. რეალური იმიტომ, რომ საქართველოს აქვს ამის პოტენციალი. საბჭოთა პერიოდში არ არსებობდა რაიონი, რომელშიც რამდენიმე საწარმო არ ყოფილიყო და დასაქმებულიც ყველა იყო. სხვა დაპირებების დარად, არც ქარხნები აშენებულა, არც უმუშევრობის პრობლემა გადაწყ-

ვეტილა და, საზოგადოდ, საერთაშორისო ორგანიზაციების დასკვნით, ვინ იმაზე მეტად გაღარიბდა, ვიდრე ადრე იყო. აი, გაეროს კვლევის თანახმად, საქართველოში ყოველდღიურად 77 ათასი ბავშვი ვერ იღებს საჭირო რაოდენობის საკვებს და ეს რიცხვი, რბილად რომ ვთქვათ, კატასტროფულია. სოფლის მეურნეობაში ჩადებული მილიარდობით ლარი არავის უნახავს. არადა, გლეხობა იმდენი თვალის შეპყრებდა ივანიშვილს. ჩადებული ფული ვინ ჩივის, ყურძნის ლუბრიკირებაზე კი შენევიტა სახელმწიფომ, ორიოდე წლის წინათ ატმის ჭარბი მოსავალი წყალს გაატანა გლეხობამ და სოფლის მეურნეობა „საძოვარზე უპატრონოდ მიშვებულ ნახირს“ დაემსგავსა. ადგილობრივი პროდუქციის კონკურენციას ვერ უწევს შემოტანილ სოფლის მეურნე-

ობის პროდუქტებს და ქართული, ნატურალური საკვების ნაცვლად, უცხოური, ნიტრატებით გაჯერებული პროდუქტის მიღება გვინევს. მოდი საკითხს ასე შევხედოთ — რომელი დამირიბა შეასრულა ივანიშვილმა? ის, რომ თურმე ტელეფონებს აღარ უსმენენ, აბსურდია, რადგან მედიაში ისეთი ჩანაწერები ვრცელდება, ადგილი მისხვედრია, რომ კარგად გვისმენენ. უკანონო დაკავებები არ ხდებოდა და ბევრმა საქმემ დატოვა დიდი კითხვის ნიშნები. ნარკობარგების მფარველებს გაეპარებოდა და გაქრობას ვინ ჩივის, ნარკოტიკების ლეგალიზება მოვახდინეთ. ეროვნული ვალუტა თავისუფალი ვარდის რეჟიმშია, პროდუქტი იმაზე მეტად გაძვირდა, ვიდრე ოდესმე; წყალზე, ბუნებრივ აირსა და ელექტროენერჯიზე გადასახადებმა მოიმატა და კიდევ აპირებენ გაზრდას (განახევრებას გვპირდებოდნენ); ბენზინის ფასი, საიდანაც თურმე ერთი ლარი ხელისუფლების ჯიბეში მიდიოდა, ლამის სამ ლარამდე ავიდეს. და ამ ყველაფრის ფონზე, არ იმატებს პენსია-ხელფასები, არ იქმნება სამუშაო ადგილები, რეკულაციები შემოვიღეთ ტაქსებისთვის, ახალ გადასახადებზე ვფიქრობთ და არავინ გვეუბნება, როდის დასრულდება ეს ყველაფერი. როდის გამყარდება ვალუტა, როდის შეიქმნება სამუშაო ადგილები, როდის მოიმატებს პენსია და ხელფასი, როდის აღარ იშინებულეს ყოველდღიურად 77 ათასი ბავშვი... და ამ ყველაფრის გადაფარვას ცდილობენ ერთადერთი მუქარით — თუ ხელისუფლება შეიცვლება, რუსეთი დაგვიპრობს. ეს მუქარა იყო წინა ხელისუფლების პირობებშიც, მაგრამ რუსეთს აზრადაც არ მოსვლია ჩვენი დაპყრობა. ჯერ ერთი, საამისო სურვილი არ აქვს და მეორე — ჩვენსავით ჩამორჩენილი ქვეყნის დაპყრობა მის რჩევას ნიშნავს და სარჩენი თავისიც საკმარისი ჰყავს ჩრდილოელ მეზობელს. ჩატარდება არჩევნების მეორე ტური, ავირჩევთ ახალ პრეზიდენტს და ხელისუფლებას ისევ დაავიწყდება ხალხი მომავალ არჩევნებამდე. აქედანვე ჩანს, რომ მომავალ არჩევნებზეც რუსეთზე უკეთეს თემას ვერც ერთი მხარე ვერ გამოახავს და ეგებ ხალხს ჰკითხოთ, ბატონებო, ეშინია რუსეთის? იქნებ იმის უფრო ეშინია, რომ ეპროკა-ამერიკისკენ მიმავალ გზაზე ყველაფერს ვკარგავთ, რასაც ეროვნული ჰქვია, და სანაცვლოდ ვერაფერს ვიღებთ, გარდა იმის შესხენებისა, რომ ნატოსა და ევროკავშირის კარზე თურმე უფრო მაგრად უნდა დავაკაკუნოთ. არ გვიღებენ და „მეეკითხეთ“, თუ გინდათ...
ბასო პარტაქაძე

2012 წელს, წინასწარ ჩვენოდ, მაშინ, როცა ივანიშვილს ხალხის მხარდაჭერა სჭირდებოდა, სხვანიარად ჭიკჭიკებდა. თუ გახსოვთ, თავის რუსულ წარსულს ამყარებდა უსვამდა ხაზს, ამბობდა, რომ პირადად იცნობდა რუსეთის ხელისუფლების უმალეს პირებს, რომ მზად იყო მათთან საუბრისთვის, რომ მას აუცილებლად მოუსმენდნენ, რომ ეს უმნიშვნელოვანესი ფაქტორი იქნებოდა ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად. სხვათა შორის, მაშინ რუსულმა მხარემ განაცხადა: არჩევანი ქართველი ხალხის გასაკეთებელია, ჩვენ კი ყველასთან სასაუბროდ მზად ვართო.

**P.S. ივანიშვილმა ისიც თქვა: ხალხო, კიდევ ერთხელ მენდეთ; ვისაც გული გაგიტყდათ, გაგიმრთელეთ, გვერდზე დაგიყენებთ და ნაცების გადმოპორტირებაც მორჩებაო. ამ განცხადებიდან მეორე დღეს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილედ მიხეილ ნინუა დაინიშნა, კაცი, რომელიც ნაციონალების პერიოდში ეკონომიკის მინისტრის მოადგილე იყო და უკანონოდ ჩამორთმეული ქონება სწორედ მისი ხელმოწერით ჯდებოდა ეკონომიკის სამინისტროს ბალანსზე. დაზარალებულებმა დათვალეს და ნინუას ხელმოწერით წინა ხელისუფლების მიერ „ახელუმა“ სიკეთემ, საერთო ჯამში, 120 მილიონ ლარს გადააჭარბა. ისევ გვატყუებს თუ არა ივანიშვილი, თავად განსაჯეთ.
P.P.S. ადამიანს, რომელიც უამრავი დაპირებიდან ერთსაც არ ასრულებს, მატყუარა ჰქვია, ბატონო ბიძინა.**

საერთაშორისო და ხელისუფლება

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ნარკოტიკების გასაღებაზე სიკვდილით სჯიან არაერთ ქვეყანაში, მაგალითად, ირანსა და რამდენიმე არაბულ სახელმწიფოში. ჰოდა, ირანელი და არაბი მოქალაქეები ამ ჩამოდიან, ამ ყიდნიან ნარკოტიკს და ყიდნიან იმიტომ, რომ ზუსტად იციან, სიკვდილით არაბინ დასჯის, არც დიდ სასჯელს მისცემენ და, შემთხვევით თუ რომელიმე საშუალო პატიმრობას გამოჰყარა ხელი, პრეზიდენტის ინსტიტუტი აქვთ თავისი შეწყალების კომისიით და საშუალო პატიმრობაში იწვიან „ბარიზის“ შეწყალება რომორ უნდა, კი დაგვანახვა მარგველავილია.

„როგორც იქნა, ხელისუფლებას ეყო გონიერება და უკან დაიხია“, — ეს ფრაზა არაერთმა ექსპერტმა თუ პოლიტიკური ოპოზიციის წარმომადგენელმა მას შემდეგ თქვა, რაც პატრიარქთან შეხვედრაზე მისულმა პარლამენტის თავმჯდომარე ირაკლი კობახიძემ და შს მინისტრმა გიორგი გახარიაძემ ქართული ეკლესიის საჭეთმყრობელს პირობა მისცეს, რომ კანაფის კულტივაციის შესახებ კანონს პარლამენტიდან გაიწვევდნენ. არადა, ანალოგიური პირობა პატრიარქს პირადად კობახიძემ მანამდეც მისცა, მაგრამ შემდეგ, როგორც ნაციონალებმა იცოდნენ, პატრიარქის „გადაგდება“ გადაწყვიტა და განაცხადა: არ გავიწვევთ, პირიქით, შევეცდებით, მოსახლეობას აფუხსნათ, რა სიკეთის მოტანა შეუძლია ამ ყველაფერსო. ეკლესიის მოტყუება არც მღვდელმთავრებმა აპატიეს კობახიძეს და არც ამომრჩეველმა — არჩევნებზე, რომლის „მოყომარებასაც“ სწორედ კობახიძე გვეპირდებოდა პირველ ტურში, მმართველმა გუნდმა მწარე სილა იგემა. სწორედ არჩევნების შედეგების შემდეგ დაიჯერეს ხელისუფლებაში, რომ ქართველი ხალხი შეეგუება შიმშილს, გაჭირვებას, მაგრამ არ შეეგუება მომავალი თაობის გამოთავყენების დაკანონებას, არ შეეგუება შვილების სიკვდილს. შესაბამისად, ხელისუფლებამ ხალხზე ზრუნვის გამო კი არ დაიხია უკან, არამედ ძალაუფლების დაკარგვის შიშმა გადაადგმევინა ეს ნაბიჯი, თუმცა...

საპატრიარქოდან გამოსული კობახიძისა და ბახარის განცხადებები ყველაზე მეტად გულზე ნაციონალებს მოხვდათ და ერთი დღის შემდეგ პატრიარქს უკვე მასშტაბები შეხვდნენ — ბრიგოლი და ბირობი. იქიდან გამოსულ შემდეგ, ხელისუფლების არ იყოს, ტყუილი იკადრეს, აქაოდა, პატრიარქს მახინჯი სისტემის დანგრევის ჩვენეული რეცეპტი აინტერესებდა და მუდმივად იმას გვეკითხებოდა: ამას როგორ აპირებთო. თავის მხრივ, ეკლესიამ ტყუილი არც ოპოზიციას აპატია და განაცხადა, რომ პატრიარქს ასეთი რამ არ უთქვამს. შედეგად, მრევლის ხმებისთვის გამართული ორდღიანი ბრძოლა ხელისუფლებამ მოიგო და ახლა საინტერესო ის არის, თვით მრევლი თუ მოინდომებს იმ არჩევნებზე მისვლას, რომელზეც ორი ვაკოტრებული ძალა ერთმანეთს პრეზიდენტის არაფრისმთქმელი პოსტისთვის ეჭიდავება.

ყველაფრის მიუხედავად, ჩვენ მინც გვგონია, რომ საპატრიარქომ უფრო ხისტი პოზიცია უნდა დაიკავოს ნარკოტიკების მოხმარების მიმართ. საქმე ისაა, რომ შს მინისტრის მოადგილე ნათია მიხარაძის პარლამენტში წარადგინა რეგულაციების პაკეტი, რომელშიც წერია, რომ ადამიანებს ეკრძალებათ ნარკოტიკების მოხმარება საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში, სკვერებში, პარკებში, სკოლებში არასრულწლოვანთა თანდასწრებით (ალბათ, სამასწავლებლოში შეიძლება)... რა გამოდის?! ნარკოტიკების მიღება კი არ იკრძა-

ლება, უბრალოდ, კარგად იფუთება; ანუ შესაძლებელია ჩვენ ნუ დაინახავთ, ისე კი რაც გინდათ, ის აკეთებთო. ნარკოტიკული ტრეფიკის ქვეშ (კანონის ენაზე), ანუ განგრაჟულ კაიფში (ხალხის ენაზე) მყოფი ადამიანი საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილას რომ მივა, იმ, სადაც არასრულწლოვნები არიან, და დროებითი და დუმილი გადმოუვა პირიდან, პასუხს ვინ აბეჭდს, მთავარი უნდა იყოს არა-არადა, სწორედ ახლა იყო იმის თქმის შანსი, რომ საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას არ ეთანხმება ქალაქის უწყება, არ ეთანხმება საკანონმდებლო ორგანო და უნდა დაეწყოს მუშაობა კანონის მართლად გამოკატრებაზე და არა იმ პაკეტის შეტანაზე, რომლითაც ნარკოტიკების პირდაპირ მიუთითეს: ჩვენ ნუ დაგვენახვებით, თორემ ისე მწვანე შუქი გაქვთო. და მაინც, რატომ უშინია ნაციონალურმა ნარკოტიკების აკრძალვის კანონის აპრობაციას?! რატომ უშინია ამ მიმართულებით კანონის გამაძლიერებელი?

სრული უფლება გვაქვს, ვივარაუდოთ, რომ მათ ამის კი არ ეშინიათ, უბრალოდ, არ სურთ, რადგან ნარკოტიკი დიდძალი ფულია. ის, რომ ნინა მთავრობის პერიოდშიც და ახლაც ამბობენ, ნარკოტიკული ბაზარი რეგულაციების ხელისუფლების უმადლეს ემულიონებში ჰყავთო, როგორც ჩანს, რეალურად მოკლებული არ არის. სხვაგვარად ახსნა არ აქვს იმას, რაც ხდება. ქვეყნის ყველა-

რატომ არ უნდა ხელისუფლებას ნარკოტიკების აკრძალვა?!

ქვეყნის ყველაზე მკვრივი ინსტიტუტი — ეკლესია ნინააღმდებია, ამომრჩეველი რომ ნინააღმდებია, ამ არჩევნებზე გამოჩნდა, მაგრამ ხელისუფლება ჯიუტობს და შეფარვით მაინც ცდილობს, ნარკოტიკების ლეგალიზაცია ძალაში დატოვოს. არადა, მაგალითი იმისა, რომ სწორედ ნარკოტიკებმა შეინარა თაობები, საქართველოს უახლეს ისტორიას არაერთი აქვს — არაერთი ახალგაზრდა სწორედ ნარკოტიკების ლეგალიზაციის შემდეგ გარდაიცვალა ზედოზირებით. ნარკოტიკების გასაღებაზე სიკვდილით სჯიან არაერთ ქვეყანაში, მაგალითად, ირანსა და რამდენიმე არაბულ სახელმწიფოში. ჰოდა, ირანელი და არაბი მოქალაქეები ამ ჩამოდიან, ამ ყიდნიან ნარკოტიკს და ყიდნიან იმიტომ, რომ ზუსტად იციან, სიკვდილით არაბინ დასჯის, არც დიდ სასჯელს მისცემენ და, შემთხვევით თუ რომელიმე საშუალო პატიმრობას გამოჰყარა ხელი, პრეზიდენტის ინსტიტუტი აქვთ თავისი შეწყალების კომისიით და საშუალო პატიმრობაში იწვიან „ბარიზის“ შეწყალება რომორ უნდა, კი დაგვანახვა მარგველავილია.

ზე მძლავრი ინსტიტუტი — ეკლესია ნინააღმდებია, ამომრჩეველი რომ ნინააღმდებია, ამ არჩევნებზე გამოჩნდა, მაგრამ ხელისუფლება ჯიუტობს და შეფარვით მაინც ცდილობს, ნარკოტიკების ლეგალიზაცია ძალაში დატოვოს. არადა, მაგალითი იმისა, რომ სწორედ ნარკოტიკებმა შეინარა თაობები, საქართველოს უახლეს ისტორიას არაერთი აქვს — არაერთი ახალგაზრდა სწორედ ნარკოტიკების ლეგალიზაციის შემდეგ გარდაიცვალა ზედოზირებით. ნარკოტიკების გასაღებაზე სიკვდილით სჯიან არაერთ ქვეყანაში, მაგალითად, ირანსა და რამდენიმე არაბულ სახელმწიფოში. ჰოდა, ირანელი და არაბი მოქალაქეები ამ ჩამოდიან, ამ ყიდნიან ნარკოტიკს და ყიდნიან იმიტომ, რომ ზუსტად იციან, სიკვდილით არაბინ დასჯის, არც დიდ სასჯელს მისცემენ და, შემთხვევით თუ რომელიმე საშუალო პატიმრობას გამოჰყარა ხელი, პრეზიდენტის ინსტიტუტი აქვთ თავისი შეწყალების კომისიით და საშუალო პატიმრობაში იწვიან „ბარიზის“ შეწყალება რომორ უნდა, კი დაგვანახვა მარგველავილია.

ეკლესია ნინააღმდებია, ამომრჩეველი რომ ნინააღმდებია, ამ არჩევნებზე გამოჩნდა, მაგრამ ხელისუფლება ჯიუტობს და შეფარვით მაინც ცდილობს, ნარკოტიკების ლეგალიზაცია ძალაში დატოვოს. არადა, მაგალითი იმისა, რომ სწორედ ნარკოტიკებმა შეინარა თაობები, საქართველოს უახლეს ისტორიას არაერთი აქვს — არაერთი ახალგაზრდა სწორედ ნარკოტიკების ლეგალიზაციის შემდეგ გარდაიცვალა ზედოზირებით. ნარკოტიკების გასაღებაზე სიკვდილით სჯიან არაერთ ქვეყანაში, მაგალითად, ირანსა და რამდენიმე არაბულ სახელმწიფოში. ჰოდა, ირანელი და არაბი მოქალაქეები ამ ჩამოდიან, ამ ყიდნიან ნარკოტიკს და ყიდნიან იმიტომ, რომ ზუსტად იციან, სიკვდილით არაბინ დასჯის, არც დიდ სასჯელს მისცემენ და, შემთხვევით თუ რომელიმე საშუალო პატიმრობას გამოჰყარა ხელი, პრეზიდენტის ინსტიტუტი აქვთ თავისი შეწყალების კომისიით და საშუალო პატიმრობაში იწვიან „ბარიზის“ შეწყალება რომორ უნდა, კი დაგვანახვა მარგველავილია.

ჯერა, მაგრამ ზედ არჩევნების წინ მოკლევადიანი ტყუილი საარჩევნო პროტესტად შემოაბრუნა ხალხმა. „დამიჯერეთ, სიტყვაზე მენდეთ — ხელისუფლებამ უბრალოდ დრო მოიგო, რადგან არჩევნებში დამარცხების ემინია. ახლა, ეკლესიის მხარდაჭერით და იმ ხალხის შემოპრუნებით, რომლებმაც არჩევნებზე, სალომეს კი არა, ნარკოტიკს უთხრეს არა, მეორე ტურს მოიგებს. მეორე ახალი კანონპროექტი შევა საკანონმდებლო ორგანოში, ოღონდ ცოტა შევანოვოთ, ერთი წელი მშვიდად იქნება და 2020 წელს უკვე შეეცდებიან, ახალი რაღაც მოიფიქრონ, რათა პარლამენტში თბილისი ადგილები შეინარჩუნონ. ხელისუფლებამ დროებით

დაიხია უკან, ასე ვთქვათ, სტრატეგიული მანევრი განასხორციელა, თუმცა კანაფის კულტივაციაზე საბოლოო უარი არ უთქვამს და ამას არჩევნების დასრულებისთანავე იგეგმობს“, — გვითხრა მმართველი გუნდის ერთ-ერთმა წარმომადგენელმა.

დაველოდოთ, რა მოხდება და რეალურია თუ არა ის, რომ მთავრობა ამ საკითხს დაუბრუნდება. ერთხელ გამოვლენილმა თავხედობამ (სხვა სახელს ვერ დავარქმევთ) ხელისუფლებას ალიყური აგემა; აი, მეორედ უკვე შეიძლება ისეთი მოხდეს, ნოკაუტში აღმოჩნდეს და მერე (გა)დარჩენის შანსიც ნულს გაუტოლდება.

ბესო პარაბაქაძე

P.S. სხვათა შორის, „გირჩის“ ლიდერმა ზურაბ ჯაფარიძემ ოფიციალურად განაცხადა: დავმარცხდით, კანაფისთვის ბრძოლა საპატრიარქომ პირწინადად მოგვიგო. ესეც ხელისუფლების მინუსია, კაცი ხმა მალა რომ ამბობს, ნარკოტიკები უნდა გაიყიდოს თავისუფლად და თავისუფლად უნდა მოვიხილოთ და არ იჭერენ. ხომ გამოჩნდა არჩევნებზე, რომ „გირჩის“ მხარდაჭერა და მარიხუანის მომხმარებელი საქართველოში არც ისე ბევრია.

ქართული ღვინის ექსპორტი: 18 ქვეყანაში — 9,5 მლნ ბოთლი; გსოლოდ რუსეთში — 42 მლნ ბოთლი

სსიპ „ღვინის ეროვნული სააგენტოს“ მონაცემებით, 2018 წლის იანვარ-ოქტომბერში საქართველოდან მსოფლიოს 53 ქვეყანაში ექსპორტირებულია 68,3 მლნ-მდე ბოთლი ღვინო (0,75 მლნ, რაც 12%-ით აღემატება 2017 წლის ამავე პერიოდის მაჩვენებელს. ექსპორტირებული ღვინის ღირებულება 162 მლნ აშშ დოლარია,

ზრდამ გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 20% შეადგინა.

„ექსპორტი გაზრდილია ქართული ღვინის სტრატეგიული ბაზრებზე: იაპონია — 50% (199 997 ბოთლი), პოლონეთი — 30% (2 788 029), დიდი ბრიტანეთი 50% (103 724) და აშშ — 1% (399 054); ასევე ევროპისა და ამერიკის მიმართულებით: რუმინეთი — 477%

(99 774), ჩეხეთი — 70% (33 450), ნიდერლანდები — 39% (63 951), საფრანგეთი — 15% (113 297), ესტონეთი — 12% (464 792), ლატვია — 12% (1 427 836), ლიეტუვა — 7% (366 552), გერმანია — 3% (378 954) და ა.შ.; ასევე ტრადიციულ ბაზრებსა და აზიის მიმართულებით: თურქეთი — 102% (135 294), მონღოლეთი — 44% (162 390), ყირგიზეთი — 37%

(179 610), უკრაინა — 34% (8 346 700), ყაზახეთი — 16% (3 112 202), რუსეთი — 10% (42 344 328), ბელარუსი — 3% (1 353 042) და სხვ.

ექსპორტიორი ქვეყნების პირველი ხუთეულია: რუსეთი (42 344 328), უკრაინა (8 346 700), ჩინეთი (5 410 667), ყაზახეთი (3 112 202) და პოლონეთი (2 788 029).

სულ, ღვინის, ბრენდის, ჭა-

ჭის, საბრენდე სპირტისა და ჩამოსასხმელი ბრენდის ექსპორტი მიღებულია შემოსავლებმა 252,1 მლნ აშშ დოლარს მიაღწია, რაც 13%-ით აღემატება გასული წლის იანვარ-ოქტომბრის მაჩვენებელს, —

აცხადებენ სააგენტოში.

ისე, ღვინის სააგენტოსი გაგვიკვირებია. ეს ორგანიზაცია სტრატეგიულ ბაზრებზე მოიხსენიებს ქვეყნებს, რომლებშიც გავიდა 33 ათასიდან 300 ათასამდე ბოთლი, ხოლო რუსეთს — ქვეყანას, რომელშიც გავიდა 42 მილიონი(!) ბოთლი, სტრატეგიულ ბაზარს არ აკუთვნებენ.

ამასთანავე, ჩამოთვლილი 19 ქვეყნიდან 18-ში იმპორტმა, საერთო ჯამში, 19,5 მლნ ბოთლი შეადგინა, მხოლოდ რუსეთში კი იმპორტი 42 მლნ 300 ათასი ბოთლია, ე.ი., ორჯერ მეტი, ვიდრე ყველა სხვა ქვეყანაში ერთად.

კონსერვატორი ამომრჩეველები იმის გამო კი არ არიან შეურაცხყოფილნი, რომ „ქართული ოცნება“ ლიბერალების ჭკუაზე დადის, არამედ იმიტომ, რომ მმართველმა პარტიამ მათი მოტყუება სცადა — ჯერ თანამოაზრის როლში მოეწოდინა, შემდეგ კი, როგორც ისინი თვლიან, მოატყუა. ლიბერალიზმი დანაშაული არაა, მაგრამ სიცრუე დიდი ცოდვაა.

საპრეზიდენტო მართონით დაკავებულმა ქართველმა საზოგადოებამ ვერ შეამჩნია გერმანიაში გამართული არჩევნები, რომლის შემდეგ ექსპერტები მერკელის ეპოქის დასასრულზე ალაპარაკდნენ. იმ ცვლილებებს, რომლებიც ახლა გერმანიაში ხდება, ქართულ რეალობასთან გაცილებით მეტი აქვს საერთო, ვიდრე ერთი შეხედვით ჩანს.

ჰესენში გამართული არჩევნების შედეგი საკმაოდ შთაბეჭდილი გამოდგა. მმართველმა „ქრისტიან-დემოკრატიულმა კავშირმა“ ხმათა 27% მიიღო, ანუ 11,4%-ით ნაკლები, ვიდრე წინა არჩევნებზე (38,4%). სოციალ-დემოკრატიულმა თითქმის ამდენივე (10,8%) დაკარგეს და ხმების მხოლოდ 19,8% მიიღეს.

მარჯვენების პოპულარობის ზრდას. 2017 წლის არჩევნების შემდეგ ანგელო მერკელს ძალიან გაუჭირდა მთავრობის ფორმირება; კაბინეტში არაერთი კონფლიქტი მოხდა, მათ შორის კანცლერსა და შინაგან საქმეთა მინისტრს.

ჰორსტ ზეეჰოფერს შორის, ისევე და ისევე ლტოლვილების პრობლემაზე. ახლა მან უარი თქვა პარტიის თავმჯდომარის პოსტზე, რაც იმას ნიშნავს, რომ მისი შემცველი კანცლერი 2021 წელს გახდება, თუმცა ეს შეიძლება გაცილებით ადრე მოხდეს, თუ სოციალ-დემოკრატები მთავრობას დატოვებენ და დაინიშნება ბუნდესტაგის რიგგარეშე არჩევნები.

პარტიის თავმჯდომარის პოსტისთვის სამი კონკურენტი იბრძვის. პირველი მერკელთან დაახლოებული ანგერეტ კრამპ-კარენბაუერი. ამ ქალბატონს მოქმედ კანცლერთან მრავალწლიანი მჭიდრო თანამშრომლობა აკავშირებს და მას ზოგჯერ „მეორე მერკელსაც“ უწოდებენ, რათა ხაზი გაუსვან იმას, რომ ეს კანდიდატი წინამორბედის პოლიტიკაში არსებით ცვლილებებს არ შეიტანს. კომენტატორების უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ პარტიის თავმჯდომარის, შემდეგ კი კანცლერის პოსტზე ანგელო მერკელს სწორედ მისი ხილვა სურს და ამ ეტაპზე ფავორიტად სწორედ ეს კანდიდატი განიხილება.

მეორე კანდიდატი არის ფრიდრიხ მერცი. ათი წლის წინათ მერკელმა, რომელიც მას რეალურ კონკურენტად განიხილავდა, აიძულა მერცი, „ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის“ ხელმძღვანელი რგოლი დაეტოვებინა. დიდი დიდი დამოკიდებულებაში მისი პარტიის მიმართ ძალიან დიდი ცვლილებები გამოიწვია. მერკელმა განაცხადა, რომ ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის ყრილობაზე, რომელიც დეკემბერში უნდა გაიმართოს, თავის კანდიდატურას პარტიის თავმჯდომარის პოსტზე არ წამოაყენებს. ეს კი, გერმანული პოლიტიკური ტრადიციების გათვალისწინებით, კანცლერის პოსტთან მისი გადადგომის პროლოგი გახდება. დღეს ყველა გერმანული გამოცემა წერს, რომ მერკელის ეპოქა დასასრულს მიუახლოვდა.

ანგელა მერკელი „ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის“ თავმჯდომარე 18 წლის განმავლობაში იყო, ხოლო კანცლერი — 13 წლის განმავლობაში. 2015 წელს მან მიიღო, სავარაუდოდ, ყველაზე რთული გადაწყვეტილება თავის კარიერაში, როდესაც ლტოლვილთა უზარმაზარ ნაკადს საზღვრები გაუხსნა. მიუხედავად იმისა, რომ მომდევნო წლებში მერკელის კაბინეტმა პრობლემის ლოკალიზება მოახდინა, ამ გადაწყვეტილებამ ხელი შეუწყო პოლარიზაციას გერმანულ საზოგადოებაში და რადიკალური მე-

გერმანული არჩევნები და ქართული მარცხუნარება

ანგელა მერკელის ეპოქა დასასრულს მიუახლოვდა

ივანიშვილი გახლდათ (მან ეს დაადასტურა). ეს პოლიტიკურად ძალიან წამგებიანი ნაბიჯი იყო. შესაძლოა, იმის იმედი ჰქონდათ, რომ კონსერვატორები ამასაც გადაყლაპავდნენ; ან მარცხუნარ ექსპორტისგან ზემოების მიღების პერსპექტივამ იმდენად მოხიბლა, რომ არჩევნების დასრულებამდე ვერ მოითმინეს. ახლა ამის გამო სწრაფი და, ალბათ, სამარცხვინო უკან დახევა უწყევტ.

პრობლემა მხოლოდ განსხვავებულ იდეოლოგიაში როდია, მით უმეტეს რომ იდეოლოგიური დაპირისპირება საქართველოში მორეზინის სხვაგვარი იდეოლოგიაშია. თუ წარმოვიდგინებთ, რომ ივანიშვილი 2011-ში ლიბერალური იდეოლოგიაში გადავიდა, — ლიბერალი ვარო და, ფართო კოალიციის შექმნის ნაცვლად, მაგალითად „თავისუფალი დემოკრატიის“ ან სულაც „რესპუბლიკელებს“ დაეყრდნობოდა, ის, სავარაუდოდ, მაინც მიიღებდა გარკვეული რაოდენობის ხმებს კონსერვატორთა ბანაკიდან, რადგან იდეოლოგიურ სხვაობაზე მაღლა იმ პერიოდში საზოგადოების დიდი ნაწილისთვის სხვა პრობლემა იდგა — მას სააკაშვილის სადღისტური რეჟიმის დასამარება სურდა. შემდეგ კი ეს ამომრჩეველი, ალბათ, თავისი გზით წავიდოდა და მომავალში ხმას სხვა პარტიებს მისცემდა. მნიშვნელოვანია შემდეგი გარემოების გააზრება — კონსერვატორი ამომრჩეველები იმის გამო კი არ არიან შეურაცხყოფილნი, რომ „ქართული ოცნება“ ლიბერალის ჭკუაზე დადის, არამედ იმიტომ, რომ მმართველმა პარტიამ მათი მოტყუება სცადა — ჯერ თანამოაზრის როლში მოეწოდინა, შემდეგ კი, როგორც ისინი თვლიან, მოატყუა. ლიბერალიზმი დანაშაული არაა, მაგრამ სიცრუე დიდი ცოდვაა.

ანგელა მერკელი «ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირის» თავმჯდომარე 18 წლის განმავლობაში იყო, ხოლო კანცლერი — 13 წლის განმავლობაში. 2015 წელს მან მიიღო, სავარაუდოდ, ყველაზე რთული გადაწყვეტილება თავის კარიერაში, როდესაც ლტოლვილთა უზარმაზარ ნაკადს საზღვრები გაუხსნა. მიუხედავად იმისა, რომ მომდევნო წლებში მერკელის კაბინეტმა პრობლემის ლოკალიზება მოახდინა, ამ გადაწყვეტილებამ ხელი შეუწყო პოლარიზაციას გერმანულ საზოგადოებაში და რადიკალური მე-

დრი მერკელს შესაძლებლობა აძლევს, თანაპარტიელებს „ოქროს შუალედის“ პოლიტიკა შესთავაზოს და ძლიერი ლობის დახმარებით წარმატებულად მიიღოს, თუმცა ამ ეტაპზე კრამპ-კარენბაუერის შანსი უფრო დაბალია, ვიდრე მერკელისაა. ამ სიტუაციაში, მნიშვნელოვანი სხვაობის მიუხედავად, შეიძლება საქართველოში შემნილი სიტუაცია გაგვახსენოს. 2012 წელს „ქართული ოცნების“ ამომრჩეველთა ძირითად ბირთვს კონსერვატორები წარმოადგენდნენ, რომლებიც ბრძოლას სააკაშვილის რეჟიმის წინააღმდეგ ადიქვამდნენ, როგორც ბრძოლას ლიბერალიზმისა და მათი იდეების წინააღმდეგ, მიუხედავად იმისა, რომ „ნაციონალისტების“ ლიბერალიზმთან საერთო ძალიან ცოტა ჰქონდა. ივანიშვილის ბლოკში, შემდგომ კი მმართველ კოალიციაში ლიბერალებიც შედიოდნენ და „ქართული ოცნება“ ცდილობ-

და, თავის ლოზუნგებსა და საპროგრამო დოკუმენტებში აშკარად ანტილიბერალური იდეები არ შეეტანა, მაგრამ ის უფროთხილდებოდა კონსერვატორებს, ტრადიციონალისტებს, ზომიერ ნაციონალისტებს და პირველ ეტაპზე მთელ რიგ საკითხებში მათთვის სასურველი ინიციატივები გამოჰქონდა — მაგალითად, უცხოელებისთვის მისი მიყიდვა. შემდგომ ყოველივე ეს სადღაც გაქრა და დარჩა მხოლოდ ცარიელი დეკლარაციები, მაგალითად, კონსტიტუციაში „ოჯახის, როგორც ქალისა და მამაკაცის ერთობის“ განსაზღვრის დაპირება, ხოლო რეალური პოლიტიკა (ნარკოპოლიტიკა, პოლიტიკა მიგრაციის საკითხებში და სხვ.) სულ უფრო ლიბერალური ხდებოდა. ბოლოს საქმე მარცხუნარულად დასრულდა, რამაც ამომრჩეველთა ნაწილი გააცოფა. ამის შედეგად, კონსერვატიული ლიბერალები დაიძვინკარდნენ.

არჩევნების პირველი ტურის შემდეგ ხელისუფლების წარმომადგენლები პატრიოტს შეხედნენ და განაცხადეს, რომ მთავრობა პარლამენტთან სავალდებულო კანონპროექტს გაიწვევს, მაგრამ მოხდებოდა ეს, თუ პირველ ტურში ხელისუფლების მიერ მხარდაჭერა იქნებოდა. იქნებოდა თუ არა, არ ვიცით, მაგრამ იმის პროგნოზირება, რა რეაქციას გამოიწვევდა მისი განხილვა საზოგადოებაში, ძალიან მარტივი იყო, მიუხედავად იმისა, მმართველმა პარტიამ კანონპროექტი მაინც არჩევნების წინ მოამზადა და ამ ინიციატივის ერთ-ერთი და, ალბათ, მთავარი სულისჩამდგმელი გაიხსნა

ლუკა ნემსაძე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„კოსიგინი, თვითონაც ახალგაზრდა, ჩვენ გვარიგებდა: „თუ დირექტორი შეცდომას დაუშვებს, ეს შეცდომა ათასი რუბლი ეღირება; მინისტრის შეცდომა — მილიონი რუბლი, მთავრობის ხელმძღვანელის შეცდომა კი მილიარდამდე გაიზარდება“, ამიტომაც, სანამ რაიმა გადაწყვეტილებას მივიღებდით, ნებისმიერ პრობლემას ყოველმხრივ ვსწავლობდით. სტალინის პერიოდში ვიცოდით, რომ შეცდომების გამო დაგვსჯიდნენ, ამიტომაც შეცდომებს არ ვუშვებდით“

ნიკოლოზ ბაიბაკოვი 1911 წელს დაიბადა აზერბაიჯანის დედაქალაქ ბაქოში, მამამისი, ალექსანდრე ბაიბაკოვი, მჭედლად მუშაობდა კომპანიაში „ძმები ნობელები“ და ჰყავდა 12 შვილი, რომელთა გამოზრდა ოჯახს ძალიან უჭირდა. პატარა ნიკოლოზი საუკეთესო მოსწავლე იყო, სკოლიდან გამოსული მამასთან გარბოდა და ეხმარებოდა მძიმე სამუშაოს შესრულებაში, შრომამი იყო ჩაბმული მთელი ოჯახი. ნიკოლოზმა სკოლა წარმატებით დაამთავრა და სწავლა განაგრძო ყველა ბაქოელი ახალგაზრდის საოცნებო სასწავლებელში — ბაქოს პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში, რომლის მთავარი ლოზუნგიც იყო „ნავთობი ინდუსტრიის სისხლია და ამის გამო სისხლია სიცოცხლის“.

ინსტიტუტის ბრწყინვალედ დამთავრების შემდეგ ნიკოლოზ ბაიბაკოვი ქარხანაში ინჟინრის თანამდებობაზე დაინიშნა, შემდეგ კი სამხედრო სამსახურში გაინიშნა. სამხედრო სამსახურის დასრულებისთანავე ბაქოში, თავის ქარხანაში დაბრუნდა და იქედან იწყება მისი სწრაფი სვლა იერარქიულ კიბეზე. ის ქვეყნის სხვადასხვა მხარეში, სადაც კი ნავთობი მოიპოვებოდა, ადგილიდან ადგილზე გადაჰყავდათ დაინიშნებოდა.

„ეს დანიშვნა ჩემთან წინასწარ არ განუხილავთ. კრემლში, სტალინის მისაღებად, ზუსტად დანიშნულ დროს გამოვეცხადე. პოსტარაბიშვიმ მითხრა, ცოტა ხნით მომეცა, რადგან სტალინი კაბინეტში მისთვის რომელიმე საჭირო ნიგნს ეძებდა. იგი საქალაქო დეპუტატი იქნებოდა და მეტი არაფერი უთქვამს. ყველამ იცოდა, რომ პოსტარაბიშვიმ ზუსტად იმდენს ლაპარაკობდა, რამდენიც პასუხის გასაცემად იყო საჭირო. იგი ადგილიდან ორჯერ ჩუმად ადგა და კაბინეტში შეიხედა, შემდეგ ისევ დაბრუნდა და ჩაილაპარაკა: უნდა დაელოდოთ“. როგორც იქნა, მესამედ მითხრა: — ამხანაგმა სტალინმა, როგორც ჩანს, საჭირო ნიგნი იპოვა და კიბეზე კითხულობს. თქვენ შედით და ჩაახველეთ, რომ გაიგოს.

შევედი და გავჩერდი. მხედველს, ძველის უმადლესი მთავარსარდალი სტალინი ჩემთან ზურგით დგას და კითხულობს. მის ჩაცმულობას დავაკვირდი: ნაცრისფერი ჟურთუქი და მსუბუქი ჩაქაჩა. მისი სხეულში ახალგაზრდა ბაიბაკოვის ანაზღაურება და სიმამრის დაიმსახურა, არამედ მას იმდენი თვალთ შეხედა კავანოვიჩმა, რომელმაც სამი თვის შემდეგ ბაიბაკოვი მოსკოვში გადაიყვანა სახალხო კომისარიატის ერთ-ერთი სამმართველოს უფროსად.

1940 წელს ბაიბაკოვი კავანოვიჩის მოადგილედ დაინიშნა. იმავე წელს სტალინთან გაიმართა ნავთობმრეწველობის ხელმძღვანელ მუშაკთა თათბირი დარგის უსწრაფესად განვითარების თაობაზე. ალბათ, სტალინთან შეთანხმებით, კავანოვიჩი თათბირს არ დასწრებია, ბაიბაკოვი კი ისე დაესწრო, როგორც პირველი პირი, რომელსაც 30-წუთიანი ანგარიში უნდა წარედგინა კომისარიატის მუშაკთა მიმართ (ალბათ, ესეც სტალინთან შეთანხმებით). ბაიბაკოვი სტალინის მისაღებად ძალიან ნერვიულობდა, რადგან პირველად უნდა შეხვედროდა ხალხთა ბელადს.

სტალინის ვრცელ კაბინეტში შესვლისთანავე ახალგაზრდა ბაიბაკოვი ისეთი საქმიანი და უშუალო ურთიერთობა იხილა, რომ დაძაბულობა უცხად გაუქრა. როდესაც სტალინი კომისარიატის ანგარიშის მოსმენა მოითხოვა, ბაიბაკოვი ფეხზე წამოდგა და თავისი გამოსვლა ძალიან მშვიდად და გამართულად დაიწყო. 30 წუთის განმავლობაში ის სტალინს არ შეუჩერებია. ანგარიშის წარდგენის შემდეგ სტალინი რამდენიმე შეკითხვა მისცა მომხსენებელს, პასუხები ისრულიად მისაღები იყო.

მავე წელს სტალინი ბაიბაკოვს ნავთობის მრეწველობის კომისარიატის თავმჯდომარედ, ხოლო 1944 წელს ნავთობის მრეწველობის მინისტრად ნიშნავს (გთავაზობთ ამონარდებს ნიკოლაი ბაიბაკოვის ინტერვიუდან — „მე ვმუშაობდი გენიალურ ადამიანებთან. ეს იყო ვოზნესენსკი, კოსიგინი და, რა თქმა უნდა, სტალინი“, 23 იანვარი, 2004 წ.).

„ეს დანიშვნა ჩემთან წინასწარ არ განუხილავთ. კრემლში, სტალინის მისაღებად, ზუსტად დანიშნულ დროს გამოვეცხადე. პოსტარაბიშვიმ მითხრა, ცოტა ხნით მომეცა, რადგან სტალინი კაბინეტში მისთვის რომელიმე საჭირო ნიგნს ეძებდა. იგი საქალაქო დეპუტატი იქნებოდა და მეტი არაფერი უთქვამს. ყველამ იცოდა, რომ პოსტარაბიშვიმ ზუსტად იმდენს ლაპარაკობდა, რამდენიც პასუხის გასაცემად იყო საჭირო. იგი ადგილიდან ორჯერ ჩუმად ადგა და კაბინეტში შეიხედა, შემდეგ ისევ დაბრუნდა და ჩაილაპარაკა: უნდა დაელოდოთ“. როგორც იქნა, მესამედ მითხრა: — ამხანაგმა სტალინმა, როგორც ჩანს, საჭირო ნიგნი იპოვა და კიბეზე კითხულობს. თქვენ შედით და ჩაახველეთ, რომ გაიგოს.

სტალინის პორტრეტისთვის ნიკოლოზ ბაიბაკოვი — სტალინის ბოლო სახალხო კომისარი

და ნავთობის მოსაპოვებელი სხვა დანადგარების წარმოებისთვის გამოგვეყენებინა. სტალინი საჭირო განკარგულება გასცა. ქვეყანაში საწარმოების კონვერსია დაიწყო. ეს რთული, მაგრამ მოსაზრებებითა და გადაწყვეტილებებით გავერეხეთ საუბარი საათ-ნახევარს გაგრძელდა და ჩვენი სახელმწიფოს ბედი გარკვეულწილად განსაზღვრა, განსაკუთრებით ომის დასრულებისას. საუბრის ბოლოს სტალინიმ ისეც მკითხა: — ასეთი ახალგაზრდა მინისტრი ხართ... მითხარი, რა თვისებებს უნდა ფლობდეს საბჭოთა მინისტრი? — კარგად უნდა იცოდეს ის სფერო, რომელშიც მოღვაწეობს, მისთვის აუცილებელია შრომისმოყვარეობა, კეთილშობილება, პატიოსნება. კოლექტივის აზრს უნდა ეყრდნობოდეს, — აუჩქარებლად და დანერვილებით ჩამოვთვალე. — ეს ყველაფერი მართალია, ამხანაგო ბაიბაკოვ, ყველა მნიშვნელოვანი თვისებაა, მაგრამ მთავარი დაგვიწყნადო.

«თელი გულით გვგური მუშაობის, საჭოთა ტივის მართვის სისტემის მოხერხება. საჭირო საზღვრო მქაინეებებისა და დაგვივის შეთანხმება. სწორად ავიტომ ჩინეთის გამოხდობას დიდად ვაფასებ, როგორც აკონომიკის მართვას საჭოთა სისტემის მიხედვით დიდად განაგრძობს, რაც ყოველწლიურად ჩინეთის აკონომიკის მ-პროცენტისა ზრდას უზრუნველყოფს. ჩინეთის გამოხდობასა და ახილავლად უნდა გავაყვანილოთ ჩვენი უკადრება»

ხედრო ტექნიკის სულია? — ამხანაგო სტალინი, — დამაჯერებლად ვუპასუხე მე, — მხოლოდ ტექნიკის კი არა, მთელი ეკონომიკის სულია. — მით უმეტეს. გვითხარით, წარმოების განვითარებისათვის რა არის საჭირო, — ნდობით სასვე ტონით გამამხნევა სტალინი. — „მეორე ბაქო“ უნდა ავითვისოთ, ჩვენ იქ ახალი საბალოები გავხსენით. ძალიან პერსპექტიული საბალოებია. სტალინიმ მომისმინა, ორჯერ გაიარ-გამოიარა და გაიმეორა: — რა არის აჭირო? — კაპიტალდაბანდება და დანადგარებია საჭირო, ამხანაგო სტალინი. კიდევ — მცოდნე მშენებლები გვჭირდება. გავბედე და ნავთობს წარმოების განვითარებისათვის საჭირო ჩემი ყველა პრინციპული მოსაზრება გამოვთქვი. სტალინი დაფიქრებით და ყურადღებით მისმენდა. — კარგი, — მითხრა ბოლ-

ს, — ყველა კონკრეტული მოთხოვნა ნერილობით გადამოქცევი, მე ბერიას ვეტყვი. სტალინიმ მამიწვე დაურეკა ბერიას, რომელიც კომისარიატში საწარმოს წარმოებას კურატორობდა. — ლაერენტი, აქ ახლა ამხანაგი ბაიბაკოვია, რასაც მოგთხოვს, მიეცე. მოვლენებს გავუსწრებ და ვიტყვი, რომ, ასე ოპერატიულად გადაწყდა ყველაზე რთული საკითხი. სულ მალე ჩვენმა მრეწველობამ ყველაფერი მიიღო — საჭირო დანადგარები და მცოდნე მშენებლები. სტალინიმ ისეც გაიმეორა: — ნავთობის სამხედრო ტექნიკის სულია. ჩვენ შევქმენით ტანკები, თვითმფრინავები და საუკეთესო მანქანები. უამრავი ტექნიკა გვყავს, მაგრამ ეს ყველაფერი ვერ ამოქმედდება, თუ ბენზინი და დიზელის საწვავი არ გვექნება... სტალინის კონკრეტული ქარხნები დაფუძახელე და შევთავაზე, ისინი გაბურღილებისა

სტალინიმ მაგიდას შემოუარა და მომიახლოვდა. გადავეყვიტე, ფეხზე წამოვმდგარიყვი, მაგრამ ხელის მხარზე დადებით მიმანიშნა, ადგილზე დაგვრჩენილიყავი. — საბჭოთა მინისტრს, პირველ რიგში, ხარის ნერვები და ოპტიმიზმი უნდა ჰქონდეს. მას შემდეგ მრავალი წლი გავიდა, რა არ ვნახე ცხოვრებაში, კარგიც და ცუდიც, მაგრამ ეს სიტყვები არასოდეს დამავიწყებია. ჩემი ცხოვრების რთულ და კრიტიკულ მომენტებში „ხარის ნერვები და ოპტიმიზმი“ გამუდმებით მახსენდებოდა. 1955 წელს ხრუშჩოვმა გამომიძახა და, ჩემი წინააღმდეგობის მიუხედავად, სსრკ-ის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარედ დამამტკიცა. ამ თანამდებობაზე მხოლოდ ორ წელნად ვიმუშავე, რადგან 1957 წელს, სამინისტროების ლიკვიდაციის ხრუშჩოვთან კამათი მომივიწია. რუსეთის საბჭოთა ფედე-

რაციული რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ დანიშნის შემდეგ მასთან უსიამოვნება კიდევ ერთხელ მომივიდა და ამის შემდეგ კრასნოდარში საბჭოთა მეურნეობის ხელმძღვანელად გამიწვეა. იქ 5 წელი ვიმუშავე. შემდეგ კიდევ ექვსი წელი ჩრდილოკავკასიის საბჭოთა მეურნეობას ვმეთაურობდი. ამის შემდეგ ქიმიური მრეწველობის სახელმწიფო კომიტეტის ხელმძღვანელად დამინიშნა. მოვიტოვე, რომ ამ კომიტეტისთვის ნავთობმრეწველობა მიეკუთვნებინათ და ხრუშჩოვიც დამთანხმდა. შემდეგ ხრუშჩოვი მოხსნეს და 1965 წელს ბრეჟნევიმ და კოსიგინმა სსრკ-ის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტის თავმჯდომარედ დამინიშნეს. ამ თანამდებობაზე 1985 წლამდე ვიმუშავე. შემდეგ პენსიაში გავედი, მაგრამ ნავთობისა და გაზის პრობლემების ინსტიტუტში მთავარ მეცნიერ-თანამშრომლად მუშაობას განვაგრძობდი.

ასეთია ჩემი განვლილი გზა. მალე 93 წელი შემისრულდება, მაგრამ ვმუშაობ და არ ვნებდები, თუმცა სისუსტე მომეძალა. საწვავისა და ენერგეტიკის საერთაშორისო ასოციაციის ინიციატივით ბაიბაკოვის სახელობის ნავთობისა და გაზის წარმოების განვითარების საერთაშორისო ფონდი შეიქმნა. ეს ჩემთვის კიდევ ერთ დატვირთვას წარმოადგენს, რადგან ამ ფონდის პრეზიდენტი ვარ.

კითხვა: — ნიკოლაი კონსტანტინეს ძვე, როგორ აგვისხსნი, რატომ არ ეშინოდა სტალინს ახალგაზრდების მალად და საპასუხისმგებლო თანამდებობებზე დანიშვნის? გავისხენოთ შევნიჭი, კოსიგინი, ვოზნესენსკი... პასუხი: — იმიტომ არ ეშინოდა, რომ ახალგაზრდობის იმედი ჰქონდა. მათ თავი კარგად უმუშავეთ, მაგრამ, როგორც ცნობილია, ახალგაზრდობაში გამოცდვების გამო ბევრ შეცდომასაც ვუშვებთ. ამიტომაც ნიშნავდა სტალინი ახალგაზრდებს მალად თანამდებობებზე, მათ ყველანაირად ეხმარებოდა და, ამასთანავე, ჩვენს მუშაობას ყურადღებით ადევნებდა თვალს. შეცდომის დაშვების შემთხვევაში პირდაპირ მიგვითითებდა. ჩვენც, რა თქმა უნდა, ფრთხილად ვიტყვოდით და ვცდლობდით, ეს არ დაგვეშვა, განსაკუთრებით კოსიგინი. მის მოადგილედ 15 წლის განმავლობაში ვიმუშავე. კოსიგინი, თვითონაც ახალგაზრდა, ჩვენ გვარიგებდა: „თუ დირექტორი შეცდომას დაუშვებს, ეს შეცდომა ათასი რუბლი ეღირება; მინისტრის შეცდომა — მილიონი რუბლი, მთავრობის ხელმძღვანელის შეცდომა კი მილიარდამდე გაიზარდება“, ამიტომაც, სანამ რაიმა გადაწყვეტილებას მივიღებდით, ნებისმიერ პრობლემას ყოველმხრივ ვსწავლობდით. სტალინის პერიოდში ვიცოდით, რომ შეცდომების გამო დაგვსჯიდნენ, ამიტომაც შეცდომებს არ ვუშვებდით“

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„1942 წლის აბვიტოვი გერმანელი ჩრდილოეთ კავკასიაში ჩვენს ნავთობსაბადოებს მოუახლოვდნენ. ჰიტლერს საკუთარი ჯარის მოსამარაგებლად საჭირო რაოდენობის სანავთობი არ ჰქონდა, ამიტომაც ამგვარად, რომ კავკასიის ნავთობის ბარებზე მის ვერ მოიგებდა. რა თქმა უნდა, ამის შესახებ სტალინმაც იცოდა. მან გამოიძახა და მიტხრა: „დაუყოვნებლივ კავკასიაში უნდა გაფრინდეთ. მონინალმდებარე ერთ ტონა ნავთობს თუ დაუტოვებთ, დახვრებას მოგიხდით, მაგრამ სანავთობს თუ გაანადგურებთ და გერმანელი არ მოვა, მაინც დაგხვრებით“.

მილიარდამდე ბაიბაქოვები? აბვიტოვი, ვიღაც რაიმე გადაწყვეტილებას მივიღებდით, ნავთობიარე პრობლემას ყოველმხრივ ვსწავლობდით. სტალინის პერიოდში ვიცოდით, რომ შეცდომების გამო დაგვსჯიდნენ, ამიტომაც შეცდომებს არ ვუშვებდით.

კითხვა: — ნიკოლაი კონსტანტინოვიჩი, თქვენი კოლეგების შესახებ მოგვიყვით. ყველაზე მეტად ვინ დაგამახსოვრდა?

პასუხი: — ბევრ ადამიანთან ვიმუშავე. ყველას შესახებ საუბარი შეუძლებელია, თუმცა სამ ადამიანს გამოვარჩევდი, ჩემი აზრით, ყველაზე გენიალურ ადამიანებს დავასახელებ. ესენი არიან: ვოზნესენსკი, კოსიგინი და, რა თქმა უნდა, თვითონ სტალინი.

კითხვა: — დიდი სამამულო ომის დროს არ გეშინოდათ? სწორედ თქვენზე იყო ჩრდილოეთ კავკასიაში ნავთობის წარმოების ლიკვიდაციის პასუხისმგებლობა.

პასუხი: — დიახ, არ მეშინოდა. 1942 წლის აბვიტოვი გერმანელები ჩრდილოეთ კავკასიაში ჩვენს ნავთობსაბადოებს მოუახლოვდნენ. ჰიტლერს საკუთარი ჯარის მოსამარაგებლად საჭირო რაოდენობის სანავთობი არ ჰქონდა. ამიტომაც ამგვარად, რომ კავკასიის ნავთობის გარეშე ომს ვერ მოიგებდა. რა თქმა უნდა, ამის შესახებ სტალინმაც იცოდა. მან გამოიძახა და მიტხრა: „დაუყოვნებლივ კავკასიაში უნდა გაფრინდეთ. მონინალმდებარე ერთ ტონა ნავთობს თუ დაუტოვებთ, დახვრებას მოგიხდით, მაგრამ სანავთობს თუ გაანადგურებთ და გერმანელი არ მოვა, მაინც დაგხვრებით.“ არც ისე კარგი ალტერნატივა მქონდა.

როდესაც სამხრეთის ფრონტზე ჩავფრინდი, დავეინახე, რომ ჩვენები უკან იხევდნენ. ბუდიონის სანავთობის გაანადგურების ბრძანების გაცემა შეეთავაზე. მან უარი მიტხრა, იმ პირობით, რომ მისი ჯარი მტრის ტანკებს შეაჩერებდა, რაც ძალიან შეეჭვებოდა, რადგან ვხედავდი, როგორ იხევდნენ ჩვენები უკან. მიუხედავად იმისა, რომ ბუდიონი მარნმუნებდა, არ მეჩქარა, ნავთობის პირველი არხის გაანადგურების ბრძანება გავეცე. მოგვიანებით, სამხრეთის ფრონტის სამხედრო საბჭოს წევრმა კაბანოვიჩმა მიპოვა და ჭაბურღილების განადგურება მიბრძანა. ჩემი პასუხის მოსმენისას, რომ მე ასეთი ბრძანება უკვე გავეცე, განაცხედა და მიტხრა: — ვინ მოგცათ ამის უფლება?

— საკუთარმა თავმა. იმიტომ რომ, თუ დროს დავკარგავთ, ნავთობი მოწინააღმდეგეს ხელში ჩაუვარდება.

— კარგი, განაგრძე, — ნება დამართო კაბანოვიჩმა.

ორი დღის შემდეგ ბუდიონის შტაბმა ტუაფსამდე დაიხია. ამ მომენტისთვის ბოლო ელექტროსადგურებს ვაფეთქებდით და არხებს ვანადგურებდით. პარტიზანებთან ერთად კავკასიონის უღელტეხილზე ვიმალეობდით. გზაზე სიარული საშიში იყო. პარტიზანები მთებში დარჩნენ. მე ტუაფსში ჩავედი. ამასობაში დაღუპულად გამოამცხადეს. გავრცელდა ინფორმაცია, რომ ბაიბაქოვი მამაცურად დაილუპაო, ორი დღის შემდეგ კი ბაიბაქოვი მკვდრეთით აღ-

და... ამის შემდეგ გროზნოსკენ გავემართე, სადაც ციხის ორი სარეზერვუ დივიზიის წყალობით გერმანელები შეეჭრნენ. მათ ნავთობის სარეზერვუთან მიახლოების საშუალება არ მივეცი.

ჩრდილოეთ კავკასიაში ექვსი თვის განმავლობაში შეჩერებულმა გერმანელებმა ვერც ერთი ტონა ნავთობი ვერ მოიპოვეს, იმიტომ, რომ არხები, რომლებიც ბეტონით ამოვავსე, აღდგენას აღარ ექვემდებარებოდა. კავკასიის გათავისუფლების შემდეგ ჩვენც ახალი არხების გაკეთება მოგვიწია.

ამის შემდეგ გავფრინდი უფაში, სადაც ნავთობის წარმოების სამინისტრო იყო.

ყოველგვარი შეფერხების გარეშე, ფრონტის სანავთობი უზრუნველყოფა შეეძლებოდა. მთლიანად ქვეყნის ეკონომიკა კი სანავთობი შეფერხებლად მარაგდებოდა.

ომის დასაწყისში ქვეყანას 32 მლნ ტონა ნავთობი ჰქონდა მოპოვებული, ომის შემდეგ აღდგენითი სამუშაოები დაიწყო და 1988 წლისთვის სსრკ უკვე 624 მილიონ ტონა ნავთობს მოიპოვებდა.

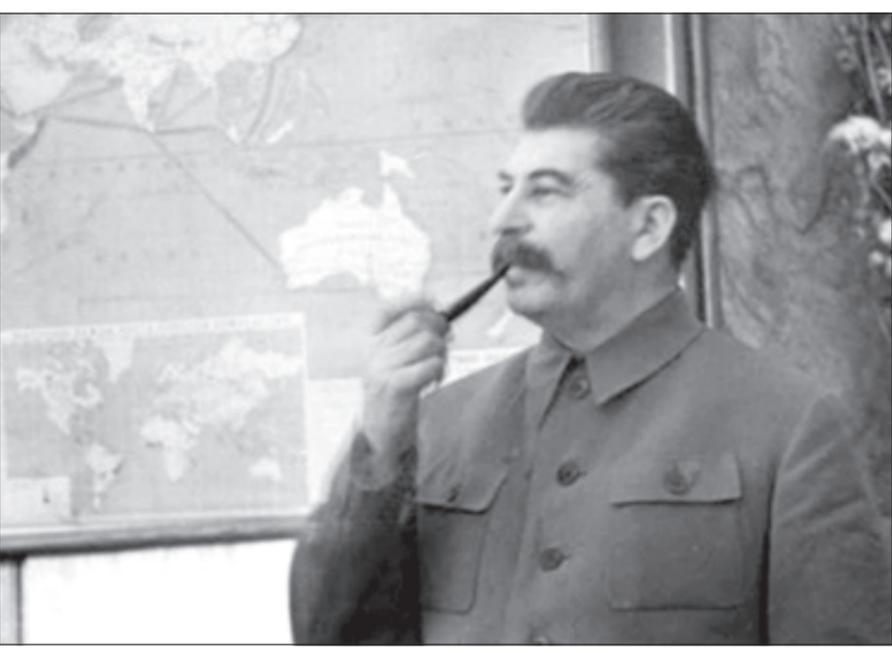
ეკონომიკა საკმაოდ სწრაფი ტემპით ვითარდებოდა. სტალინის მმართველობის პერიოდში ეკონომიკის ზრდის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი 10-15 პროცენტს შეადგენდა. მომდევნო წლებშიც საქმე არც ისე ცუდად მიდიოდა, წლიური ზრდა 7-8 პროცენტი იყო.

კითხვა: — რის ხარჯზე ნარჩუნდებოდა აღნიშნული ტემპი? დღეს თუ არის ასეთი რამ შესაძლებელი?

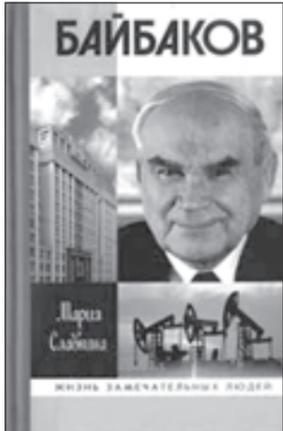
პასუხი: — 1991-დან 1994 წლამდე ნავთობის მოპოვება 576 მლნ-დან 301 მლნ ტონამდე შემცირდა. თუმცა დღეს მისი ზრდა ისევ შეინიშნება. რთულია იმის თქმა, მომავალში რა იქნება, თუმცა ნავთობის მოპოვების საქმეში შექმნილი ვითარებით შემფორთბული ვარ. საქმე ის არის, რომ დღეს ყველა გადასულია საბჭოთა კავშირის პერიოდში შექმნილი მარაგის ძარცვაზე, ამას სხვას ვერაფერს დავარქმევთ. ჩვენ საკუთარ მარაგს ვყიდით. გეოლოგიური კვლევებები საბჭოთა დროსთან შედარებით სამჯერ შემცირდა, რაც დაუშვებელია. მთელი ჩვენი საქმე ეკონომიკური ზრდა მარაგის გაფლანგვის ხარჯზე მიმდინარეობს. სამწუხაროდ, პუტინი ამ თემაზე გასულ წელს გაგზავნილი ჩემი საგანგაშო წერილს ჯერაც არ გამოხმაურებია.

ჩემი აზრით, დღეს ნავთობისა და გაზის კომპლექსის წინაშე ყველაზე მნიშვნელოვან ამოცანას გეოლოგიური კვლევების ხშირი ჩატარება წარმოადგენს. მინისტრობის პერიოდში თვალყურს ვადევნებდი, რომ ნავთობისა და გაზის მარაგის რაოდენობა მოპოვებაზე სწრაფად გაზრდილიყო. სწორედ ამიტომ დღევანდელი შედეგებით კმაყოფილი ვერ ვიქნები. უახლოეს წლებში შეიძლება ნავთობს დავემშვიდობოთ. რა დემარტება ქვეყანას, რომელიც უმეტესწილად ნავთობისა და გაზის მოპოვებით არსებობს? ძალიან ველევა და ვერ ვურიგდები იმას, რაც ნავთობის სფეროში ხდება.

იმ უარყოფით მხარეზე არ მინდა საუბარი, რომელიც ჩვენს ცხოვრებაში გამეფებულია. ფაქტია, რომ ჩვენი ხალხის

«სტალინმა მაგიდას შემოუარა და მოვიახლოვდა. გადაწყვიტა, ფხვნი ნაპოვებდარიყავი, მაგრამ ხელის მხარზე დადებით მიმანიშნა, ადვილზე დავრჩენილიყავი. «საბჭოთა მინისტრს, პირველ რიგში, ხარის ნაკვები და ოპტიმიზმი უნდა ჰქონდეს». მის შემდეგ მრავალი წელი გავიდა, რა არ ვნახე ხსოვრებაში, კარგი და ხუდი, მაგრამ ეს სიტყვები არასოდეს დავიწყებია. ჩემი ხსოვრების რთულ და კრიტიკულ მომენტებში «ხარის ნაკვები და ოპტიმიზმი» გაგზავნით მახსენებოდა»

ბაიბაქოვი და ჰეიდარ ალიევი

ცხოვრებაში ბევრი უარყოფითი რაღაც გაჩნდა. ძალიან მაღლებებს ის, რომ ჩვენი მოქალაქეები საბჭოთა დროინდელ სოციალისტურ უამრავ უფლებას ემშვიდობებიან.

სასწრაფო ზომებს თუ არ მივიღებთ და ძველ რეჟიმს არ დავუბრუნდებთ შეიძლება ქვეყანა ხელიდან გამოგვცვალოს. რუსეთში ომამდე 150 მილიონი ადამიანი ცხოვრობდა, ომის შემდეგ 5 მილიონი მოქალაქე დავკარგეთ. არადა, ადრე მოსახლეობის რაოდენობის ზრდა შეინიშნებოდა.

კითხვა: — თვლით თუ არა სამართლიანად, რომ ერთ დროს ხალხის ხელში არსებული ნავთობისა და გაზის მოპოვების საქმიანობა დღეს რამდენიმე ოლიგარქის საკუთრება გახდა?

პასუხი: — სამწუხაროდ, დღეს მოსახლეობის სოციალურ ფენებზე დაყოფა საშიშ ზღვარს მიუახლოვდა. ვერაფრით ვხვდები, უმდიდრეს ოლიგარქებს უფრო და უფრო მეტი სიმდიდრე რისთვის სჭირდება, როცა მოსახლეობის უმეტესი ნაწილი სიღარიბეში ცხოვრობს. შექმნილ ვითარებას ეკონომიკის გაძლიერებით უნდა ვებრძოლოთ. დღეს ჩვენს ქვეყანას ნავთობი და გაზი კვებავს, სერიოზული სანავთობო კი განვითარებას არ განიცდიან, თუმცა ნავთობისა და გაზის წარმოებას საფრთხის ქვეშ დგას.

კითხვა: — ასე რატომ ხდება?

პასუხი: — რუსეთის პრობლემების გადასაჭრელად მცოდნე და განათლებული ხალხის მუშაობა საჭიროა, ასევე, ქვეყანას ძლიერი ხელიც არ აწყენდა.

კითხვა: — შეიძლება თუ არა თქვენი დროის ხელმძღვანელები დღევანდელს შეადაროთ? რომელი უფრო ეფექტიანად მუშაობს?

პასუხი: — შეიძლება კონსერვატორი ვარ, მაგრამ მთელი გულით გეგმური მუშაობის, საბჭოთა ტიპის მართვის სისტემის მომხრე ვარ. საჭიროა საბაზრო მექანიზმებისა და დაგეგმვის შეთავსება. სწორედ ამიტომ ჩინეთის გამოცდილებას დღეს ვაფასებ, რომელიც ეკონომიკის მართვას საბჭოთა სისტემის მიხედვით დღემდე განაგრძობს, რაც ყოველწლიურად ჩინეთის ეკონომიკის 8-პროცენტთან ზრდას უზრუნველყოფს. ჩინეთის გამოცდილებაზე აუცილებლად უნდა გავამხვილოთ ჩვენი ყურადღება.

კითხვა: — როგორ შეაფასებთ დღევანდელ მთავრობას?

პასუხი: — როგორ გითხრათ... საჭიროა ხელფასებისა და შრომის პროდუქტიულობის საკითხების დარეგულირება. რა თქმა უნდა, არასწორად მიმართა, როდესაც ოლიგარქები ფულს საკუთარი ნებით განკარგავენ. ეს არასწორია. საბჭოთა ეკონომიკურმა რეჟიმმა ჩვენი ქვეყანა კოსმოსში გაფრენამდე მიიყვანა.

კითხვა: — ალბათ, თქვენს კაბინეტში ლენინის სურათი ამიტომაც გექვს.

პასუხი: — მიტომ მაქვს, რომ კომუნისტი ვიყავი და ბოლომდე კომუნისტი დავრჩები.

კითხვა: — გასულ არჩევნებზე ხმა ვის მივცით?

პასუხი: — კომუნისტურ პარტიას. როგორ არ უნდა დავუჭირო მხარი იმას, რაც დღემდე სწორად მიმართა?

(გაგრძელება იმეხება)

დოლარზე უარის თქმა პრინციპულად საჭირო პროცესია, საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებს, რომელთა გავლენითაც ხორციელდება ტრანსაქციები, ხომ აუბ აკონტროლებს. ასეთი მდგომარეობა კი ხელს არ აქლავს რუსეთს და არც ინდოეთსა და ჩინეთს. სწორედ ამიტომ მიაჩნიათ ექსპერტებს, რომ ნიუ-დელისთან რუბლზე გაფორმებული კონტრაქტი დედოლარიზაციის ახალი ეპოქის დასაწყისია.

„რუსეთმა და ინდოეთმა საზენიტო-სარაკეტო კომპლექს C-400 „ტრიუმფის“ მიწოდებაზე კონტრაქტი რუბლებში გააფორმეს“, — განაცხადა რფ-ის ვიცეპრეზიდენტმა იური ბორისოვმა. სსრკ-ის დამლის შემდეგ ეს პირველი უდოლარო საექსპორტო გარიგებაა იარაღის მიწოდებაზე. საზენიტო-სარაკეტო რაკეტების კომპლექსები დელის სულ 5 მლრდ დოლარი, ანუ 330 მლრდ რუბლი დაუჯდა.

სამხედრო ექსპერტების განცხადებით, ეს იარაღის მიწოდების ყველაზე დიდი უდოლარო კონტრაქტია პოსტსაბჭოთა რუსეთის ისტორიაში. „როსობრონექსპორტისა“ და სამხედრო-ტექნიკური თანამშრომლობის ფედერალური სამსახურის ხელმძღვანელებს არაერთხელ განუცხადებიათ, რომ საექსპორტო კონტრაქტების გაფორმებისას საჭიროა, უარი ეთქვას დოლარს და აი შედეგად.

C-400-ის უცხოელ მყიდველთა შორის ინდოეთი მესამე ქვეყანაა, ჩინეთისა და თურქეთის შემდეგ. ინდოეთის გაზეთ Economic Times-ის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, ნიუ-დელი უახლოეს ხანში გადაუხდის რფ-ს კონტრაქტით გათვალისწინებული თანხის 15%-ს, დანარჩენი თანხის გადახდა კი გრაფიკით მოხდება: ინდოეთი C-400-ის პირველ კომპლექსს 2 წლის განმავლობაში მიიღებს.

ინდოეთი რუსული იარაღის ერთ-ერთი დიდი შემსყიდველია. ორი ქვეყნისთვის სარეკორდო იყო 2015 წელი. მოსკოვმა ნიუ-დელის 4 მლრდ დოლარის (იარაღის ექსპორტის 25%-ზე ცოტა ნაკლები) იარაღი მიჰყიდა. უახლოეს წლებში ინდოეთი, სავარაუდოდ, ასე უფრო მეტ ტანკს T-90-სა და ავიატექნიკას შეიძენს.

ბევრი სამხედრო სპეციალისტის აზრით, C-400 ყველაზე სრულყოფილი საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსია მსოფლიოში და რამდენიმე მახასიათებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ამერიკულ Patriot Pac-3-ს. „ტრიუმფს“ შეუძლ-

ია ჩამოაგდოს 1-დან 250 კმ-ით დაშორებული ყველა საზენიტო საჰაერო სამიზნე. უახლეს რაკეტა 40H6E-ს შეუძლია 400 კმ-ით დაშორებული ობიექტების განადგურება, თუმცა საექსპორტო ვარიანტში ის არ შედის.

„ტრიუმფის“ შესყიდვის მოლაპარაკებების ფინალურ ეტაპსა და კონტრაქტის გაფორმების შემდეგ ინდოეთის ხელისუფლებას აშშ დაემუქრა. ვაშინგტონმა ნიუ-დელისგან მოითხოვა, უარი ეთქვა C-400-ის შესყიდვაზე და გააფორმებინა, რომ წინააღმდეგ შემთხვევაში დაუნესტება ე.წ. მეორად სანქციებს 2017 წელს მიღებული კანონის, CAATSA-ს („ამერიკის მონინააღმდეგების მიმართ სანინააღმდეგო ქმედებების სანქციების სახით“) შესაბამისად. ეს დოკუმენტი აშშ-ის პრეზიდენტს საშუალებას აძლევს, გაყინოს „დამრღვევთა“ აქტივები და უარი უთხრას მათ თანამშრომლობაზე ფინანსურ ინსტიტუტებთან რუსეთის ფედერაციის თავდაცვის სამრეწველო კომპლექსთან ტრანზაქციების განსახორციელებლად. ეს, პრაქტიკულად, არის სახელმწიფოდან სახელმწიფოში თანხების გადარიცხვის ბლოკირება.

2018 წლის სექტემბერში აშშ-ის ფინანსთა სამინისტრომ პირველად გამოიყენა CAATSA. სანქციები დაუნესტა ჩინეთის არმიის ცენტრალური სამხედრო საბჭოს მოწყობილობების დეპარტამენტსა და მის ხელმძღვანელ ლი შანფუსს 5 მლრდ დოლარად C-400-ისა და გამანადგურებელ Cy-35-ის შესყიდვისთვის. ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა ამ ჩინურ სამხედრო ინსტიტუტს გზა გადაუკეტა ამერიკის იურისდიქციაში სავალუტო ოპერაციების შესრულებისკენ.

„ახალი ეპოქა“ თანამშრომლობის შანხაის ორგანიზაციის (თომ) წევრი ქვეყნები, მათ შორის — რუსეთი, ჩინეთი და ინდოეთი ბო-

დედოლარიზაცია მოქმედა: ინდოეთისთვის C-400-ების მოწოდების კონტრაქტი რუბლებში გაფორმდა

ბევრი სამხედრო სპეციალისტის აზრით, C-400 ყველაზე სრულყოფილი საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსია მსოფლიოში და რამდენიმე მახასიათებელი მნიშვნელოვნად აღემატება ამერიკულ Patriot Pac-3-ს. (ტრიუმფს) შეუძლია 400 კმ-ით დაშორებული ობიექტების განადგურება, თუმცა საექსპორტო ვარიანტში ის არ შედის

რაქტის გაფორმებაზე დათანხმდა იმიტომ, რომ ემინოდა, აშშ ტრანზაქციებს დაბლოკავდა.

აშშ სანქციების პოლიტიკით უბიძგებს ინდოეთს, ჩინეთს, ირანსა და თურქეთს, უარი ეთქვას დოლარზე.

დოლარზე უარის თქმა პრინციპულად საჭირო პროცესია, საერთაშორისო ფინანსურ ინსტიტუტებს, რომელთა გავლენითაც ხორციელდება ტრანსაქციები, ხომ აშშ აკონტროლებს. ასეთი მდგომარეობა კი ხელს არ აძლევს რუსეთს და არც ინდოეთსა და ჩინეთს. სწორედ ამიტომ მიაჩნიათ ექსპერტებს, რომ ნიუ-დელისთან რუბლზე გაფორმებული კონტრაქტი დედოლარიზაციის ახალი ეპოქის დასაწყისია.

მოამზადა ნიკა კორინთელა

სივარტლა გაგოგაუკრა: აუბ-ში დაადასტურეს, რომ, რუსეთი კი არა, ბრიტანეთის სპეცსამსახურები ეკოლონენ აუბ-ის საკრედიტო არჩევნებში

ამერიკის შეერთებულ შტატებში დიდი სკანდალი მნიშვნელოვანია. უფროსი სპეცსამსახურების მეთაური ბარაკ ობამა და ბრიტანული სპეცსამსახური „მი-6“, და არა რუსეთი, როგორც ამას მანამდე ამტკიცებდნენ აუბ-ში.

აშშ-ში ბაზირებული შილერის ინსტიტუტისა და გერმანული პარტია „მოძრაობა სა-მოქალაქო უფლებებისთვის“ — სოლიდარობა“ დამფუძნებლებმა, აშშ-ის პრეზიდენტობის კანდიდატად მ-ჯერ წარდგენილი ლინდონ ლარუსის მეთაურობით განაცხადებდა გააკეთა. პეილგა ზეპ-ლარუსმა საინფორმაციო სააგენტო USA Really-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში „საინფორმაციო ბომბი“ ააფეთქა. მან განაცხადა, რომ აშშ-ის საპრეზიდენტო არჩევნებში ეროვნულ-ამერიკის ყოფილი ლიდერი ბარაკ ობამა და

ბრიტანული სპეცსამსახურის — „მი-6“-ის წარმომადგენლები. შილერის ინსტიტუტის დამფუძნებელმა ეს ახსნა იმით, რომ საარჩევნო კამპანიის მიმდინარეობისას ღონისძიებებში არაერთხელ ილაპარაკა რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარების სურვილზე. ეს კი ბევრს არ აძლევდა ხელს.

ჰელგა ზეპ-ლარუსმა მიუთითა იმაზე, რომ აშშ-რუსეთის ურთიერთობის გაუმჯობესებაში ბრიტანელები თავიანთი ქვეყნისთვის საფრთხეს ხედავდნენ. ასეთ შემთხვევაში ისინი,

უბრალოდ, დაკარგავდნენ სიტუაციაზე გავლენის მოხდენის შესაძლებლობას. ჰელგა ზეპ-ლარუსმა გამოთქვა მო-

მოყენების საქმეები. მან მიუთითა იმაზე, რომ სიმართლე თანდათან უნდა გარეთ და უზარმაზარი პოლიტიკური მანქანა ნელა, მაგრამ მაინც გეზს იღებს მართლმსაჯულებისკენ.

რესპონდენტმა სააგენტოს, აგრეთვე, უამბო, რომ სასამართლოებში უკვე მიმდინარეობს დაზარალებული მოსმენები, სადაც დაპითხვენ ბევრ ადამიანს, მათ შორის რუსეთში დიდი ბრიტანეთის ყოფილი ელჩსა და „მი-6“-ის წარმომადგენელს, რომელიც საიდუმლოდ აგროვებდა მონაცემებს დონალდ ტრამპზე. ზეპ-ლარუსი დარწმუნებულია, რომ, თუ დამტკიცდება, რომ ამ ინტორიაში ოფიციალური ღონისძიების ხელი ურევია, ეს იქნება ყველაზე დიდი სკანდალი აშშ-ის ისტორიაში.

„ლაპარაკია დაგვიმღებ და დატრიალებს. და ყველა,

ვინც მოქმედებდა ამ მიმართულებით, სასამართლოს წინაშე უნდა წარდგეს“, — განაცხადა ჰელგა ზეპ-ლარუსმა.

ამასთანავე, სპეციალისტმა მიუთითა იმაზეც, რომ სპეცსამსახურის ბიუროს ექსპერტ ჰეპ-ლარუსის თაყვანისმცემებით, რუსეთის თითქოს „ჩარევი“ აშშ-ის არჩევნებში, საზოგადოების ყურადღებას სულ სხვა მხარეს გადააქვთ. ზეპ-ლარუსის აზრით, მიუღწერის გუნდის ამოცანა არის ის, რომ ჭეშმარიტად მნიშვნელოვანი პრობლემები უკანა პლანზე გადასწიოს.

სააგენტო USA Really-ს წარმომადგენლებმა განაცხადეს, რომ ჰელგა ზეპ-ლარუსის ხელთ აქვს მასალები, რომლებიც ადასტურებს მის ნათქვამს.

მოამზადა ნიკა კორინთელა

ნარსულში სომხეთისა და ირანის ურთიერთობას აზრ
მკაცრად არ განსჯიდა, მაშინაც კი, როდესაც თეირანს
სანქციები დაუწესა, რადგან ყველას ესმოდა, რომ სომხეთს
დიდი არჩევანი არ აქვს. ახლა კი ბოლტონმა განაცხადა,
რომ ამ სიტუაციაში აზრ-ის მოთმინება იწურება.

ამერიკის მოთხოვნებზე ირანის განხილვას და კრემლის

აშშ-ის პრეზიდენტის მრჩეველმა უსაფრთხოების
საკითხებში — ჯონ ბოლტონმა რამდენიმე დღის
წინათ ტურნე მოახდინა კავკასიაში, როგორც
მოსალოდნელი იყო. აშშ-ის პრეზიდენტის
მრჩეველის ვიზიტი კონცენტრირებული იყო
ამიერკავკასიის ქვეყნების — საქართველოს,
სომხეთისა და აზერბაიჯანის — მხარდაჭერის
მოპოვებაზე იმ პირობებში, როცა ვაშინგტონი
ცდილობს ირანის იზოლაციაში მოქცევას.

ბოლტონი ამიერკავკასიის
ყველა ქვეყანაში ჩავიდა. თბი-
ლისსა და ბაქოში მისი საჯარო
გამოსვლები, ასე თუ ისე, შეე-
საბამებოდა იმას, რაც მოსა-
ლოდნელი იყო ამიერკავკასია-
ში ჩასული ამერიკელი სა-
ხელმწიფო მოღვაწისგან. აი
ერევანში კი ბოლტონმა გააკე-
თა რამდენიმე პროგნოზიკური
განცხადება, რომლებმაც
სომხური მხარის გაღიზიანება
გამოიწვია და რომელთა ნეგა-
ტიური შედეგები დღესაც საგ-
რძობია.

ირანის მიმართ სომხეთის
პოზიცია დიპლომატიური, რად-
გან აზერბაიჯანთან კონფ-
ლიქტის გამო სომხეთის აღ-
მოსავლეთისა და დასავლეთ-
ის საზღვრები (თურქეთთან)
დახურულია. სომხეთს იმედი
აქვს სამხრეთის საზღვრის,
რადგან ის მსოფლიოში გასას-
ვლელი ერთ-ერთი საკვანძო
გზაა.

ნარსულში სომხეთისა
და ირანის ურთიერთო-
ბას აზრ მკაცრად არ გან-
სჯიდა, მაშინაც კი, რო-
დესაც თეირანს სანქცი-
ები დაუწესა, რადგან ყვე-
ლას ესმოდა, რომ სომ-
ხეთს დიდი არჩევანი არ
აქვს. ახლა კი ბოლტონმა
განაცხადა, რომ ამ სიტუ-
აციაში აზრ-ის მოთმინე-
ბა იწურება.

ირანზე აშშ-ის ზემოქმედე-
ბის ფონზე, სომხეთ-ირანის
საზღვარი მნიშვნელოვან სა-
კითხად იქცევა. ბოლტონმა
რადიო „თავისუფლების“ სომ-
ხურ სამსახურს განუცხადა:
„ჩვენ წინაშე მოვსდებიან ირ-

ანს, რადგან მიგვაჩნია, რომ
მისი ქმედებები ახლო აღმოს-
ავლეთში და, საერთოდ, მსო-
ფლიოში, დამლუპველია და
ცვლილებებს ითხოვს“.

ბოლტონმა აღიარა, რომ ეს-
მის, რატომაც სჭირდება სომ-
ხეთს ირანი, მაგრამ იქვე დას-
ძინა: ამ საკითხში ყველაფერს
გადაწყვეტს აზერბაიჯანთან
კონფლიქტის დასრულებით.

ბოლტონმა უთხრა რადიო
„თავისუფლებას“, რომ „აშშ-
მინდელი ვითარება სახს-
რდება ყარაბაღის კონფ-
ლიქტში ორივე მხარისთ-
ვის დამაკმაყოფილებე-
ლი შეთანხმების აუცილ-
ებლობას“. „როგორც კი ეს
მოხდება, მისივე გაიხსნე-
ვა სომხეთ-აზერბაიჯან-
ის საზღვარი, — თქვა ბო-
ლტონმა, — თურქეთის სა-
ზღვარიც, ვფიქროვ, დამ-
დვილად გაიხსნება“.

ეს ყველაფერი ასეა, მაგრამ
იდეა არის ის, რომ სომხეთმა
უნდა გადახედოს თავის ურ-
თიერთობას აზერბაიჯანთან,
რომელსაც ის თავისი არსე-
ბობისთვის საფრთხედ მიიჩ-
ნევს, ამიტომ აშშ-ის ინიცია-
ტივას ირანის იზოლაციაში
მოქცევაზე სომხეთი უარყო-
ფითად შეხვდა.

„ჯონ ბოლტონი, ან ვინც
უნდა იყოს, ვერ ილაპარა-
კებს ჩემი სხვალი“, — გა-
ნაცხადა სომხეთის პრემიერ-
მინისტრმა ნიკოლ ფაშინიანმა
პრესკონფერენციაზე ბოლტ-
ონის ვიზიტის შემდეგ — მ-
თი ლოგიკით, ყარაბაღის
საკითხი მათი პრიორიტე-
ტივია და ახლა ცდილო-

«ჯონ ბოლტონი, ან ვინც უნდა იყოს, ვერ ილაპარაკებს ჩემი სხვალი», — განაცხადა სომხეთის პრემიერმინისტრმა ნიკოლ ფაშინიანმა პრესკონფერენციაზე ბოლტონის ვიზიტის შემდეგ, — მათი ლოგიკით, ყარაბაღის საკითხი მათი პრიორიტეტია და ახლა ცდილობენ დაამკვიდრონ ის, რომ აზრსაც არ შეეშებიან»

ბენ, ამაში მცდელობა-
ნონ ის, რომ აზრსაც არ
მეშობებიან».

ბოლტონის მცდელობა, ყა-
რაბაღის კონფლიქტში, მოხდა
სომხეთში აშშ-ის ელჩის პოს-
ტიდან წასასვლელად გამზა-
დებული რიჩარდ მილსის ორ-
აზროვანი ინტერვიუდან ერ-
თი კვირის შემდეგ. ამ ინტერ-
ვიუში მილსმა შემავსო-
თმავლი უწოდა იმას, რომ
სომხეთის მხრიდან მცირე
ნაწილია მზად, აზერბაი-
ჯანთან ყარაბაღის საკ-
ითხში კომპრომისზე წა-

სასვლელად. „სიმართლე არ-
ის ის, რომ ნებისმიერი გადაწყ-
ვეტილება მოითხოვს ოკუპი-
რებული ტერიტორიის რაღაც
წილის დაბრუნებას“, — გა-
ნაცხადა მილსმა ვებგვერდ
EVRReport-ს. და, მიუხედავად
იმისა, რომ ეს ფორმალურად
მართალია, ბოლტონისა და
მილსის განცხადებებზე,
რომლებიც ერთმანეთს
დაემთხვა, გააკლიარა
ერევანის ბანკში, რომ
ფაშინიანის მიერ დასა-
ვლეთისკენ გადადგმულ
სასივრცე შემსვედრ ნაბი-

ჯავს თვითონ დასავლეთ-
ში იმით პასუხობს, რომ
არ სურს, გაიზოს სომხეთ-
ის პოზიცია. ამას გარდა,
ტრამპის ადმინისტრაციის
განცხადებით, აშშ-ის
რეპრეზენტაციის კამპანია-
ის მიმართ და არ ცდილ-
ობს, ყველას დაანახოს,
რომ ვაშინგტონს აქვს
მნიშვნელოვანი შეთანხ-
მების შესახებ საუბარი.
ნაბიჯების სანაცვლოდ.

„სომხეთ-თურქეთის სახი-
ფათო ურთიერთობების შე-

რიოდან აშშ-ს ისეთ ძლიერ
წინააღმდეგობას სომხეთ-
ში, როგორც ახლა, როცა
ცდილობს, სომხეთმა მისი
სამხრეთის პრიორიტეტებს
რევიზია, — ნათქვამია სომ-
ხურ-ამერიკულ ვებგვერდ
Asbarez-ზე.

ბოლტონმა ასევე გააკრიტი-
კა სომხეთის გადაწყვეტილე-
ბა, სირიაში გაგზავნის გამ-
ადმველთა მცირერიცხოვანი
ჯგუფი რუსეთის დასახმარებ-
ლად სირიის ტერიტორიების
განაღმებაში.

„სამხედრო თვალსაზრი-
სით, სირიის კონფლიქტში
ჩაბმა ახლა შეცდომა იქნება“,
— თქვა მან ერევანში გამარ-
თულ პრესკონფერენციაზე.
კონფლიქტში უკვე ჩართულია
7 თუ მზარე და ნებისმიერ მა-
თვანთან შეკავშირება შეცდ-
ომა იქნება“.

კრემლის რეაქცია, ბუნებ-
რივია, უარყოფითი იყო რუს-
ეთსა და სომხეთს შორის უთ-
ანხმობის ჩამოგდების მცდე-
ლობაზე. ერევანში მოსკოვის
ყველაზე ახლო მოკავშირეა
კავკასიაში, სომხეთი კი ძალი-
ან არის დამოკიდებული რუს-
ეთის იარაღზე, რომელსაც შე-
დავითან ფასებში იღებს.

ბოლტონის გამგზავრების
შემდეგ რუსეთის საგარეო საქ-
მეთა სამინისტრომ თავის
მკაცრ განცხადებაში გამოყო
ამერიკელი მაღალჩინოსნის გა-
მონათქვამი იმის შესახებ, რომ
სომხეთმა საგარეო პოლიტიკა-
ში თავი არ უნდა შეიზღუდოს
„ისტორიული შაბლონებით“.

„ბოლტონმა „მოითხოვა“,
სომხეთმა საერთაშორისო ურ-
თიერთობებში უარი თქვას
„ისტორიულ კლიშეებზე“ და
არც დაუფარავს, რომ ლაპა-
რაკია რუსეთთან ტრადიცი-
ულ მეგობრობაზე“, — ნათქ-
ვამია განცხადებაში, რომელ-
შიც ბოლტონის ჩარევას „უცე-
რემონიოს“ უწოდებს.

განცხადებაში ასევე აღნიშ-
ნულია: „სხვათა შორის, ერე-
ვანში ბოლტონის ნათქვამი
ფრაზებიდან ყველა არ იმსა-
ხურებს კრიტიკას. შესანიშნა-
ვი იყო მისი ნათქვამი 25 ოქ-
ტომბერს რადიო „თავისუფ-
ლებისთვის“ მიცემულ ინტერ-
ვიუში: „სომხეთისთვის მართ-
ლაც ფუნდამენტურად არის
საჭირო, იყოს სრულიად სუვე-
რენული და არა გარე გავლე-
ნებზე დამოკიდებული სახელ-
მწიფო“. კარგი იქნება, თუ
ჯონ ბოლტონი თავის სიტყე-
ებს ჩაუღრმავებდა“.

დასავლეთი სერბეთს აიძულებს, უანხილავად დიპლომატიური აქტიურობა კოსოვოს აღიარების წინააღმდეგ

დასავლეთი სერბეთს აიძულებს, შეწყვიტოს
დიპლომატიური აქტიურობა კოსოვოს აღიარების
წინააღმდეგ, — განაცხადა სერბეთის საგარეო
საქმეთა მინისტრმა ივიცა დანიჩიჩმა.

კოსოვოს აღიარებულმა ხელი-
სუფლებამ ცალმხრივად, და-
სავლეთის წამყვანი ქვეყნების
მხარდაჭერით, 2008 წელს გა-
მოაცხადა დამოუკიდებლობა.
მას შემდეგ კოსოვოს სუვერე-
ნიტეტი გაეროს 100-ზე მეტმა
წევრმა-ქვეყანამ აღიარა. სერ-
ბეთის საგარეო საქმეთა სამი-

ნისტრომ რამდენიმე დღის წი-
ნათ განაცხადა, რომ 9 ქვეყა-
ნამ უკან გაიხიზა თავისი აღი-
არება კოსოვოს დამოუკიდებ-
ლობის შესახებ და ამის ოფი-
ციალური დადასტურება აქვს.
„აღიარებული მხარე მიჩი-
ჩის დასავლეთით, და-
სავლეთი კი ითხოვს, შე-
წყვიტოს ყოველივე, რად-
გან ეს აღიარებას ალბა-
ნელს და თითქმის ვნებს
დიპლომატიურ სფეროში. არადა, ეს სდე-
ბა მათთვის, როცა ისინი ლო-
გიკურად დამოუკიდებლ-
ობის ახალ აღიარებასა
და სავაჭრო ურთი-
ერთობის აღდგენის
შესახებ შეთანხმებ-
ნის ნორმალურად მიჩი-
ჩის“, — განუცხადა დანიჩი-
ჩმა ბელგრადულ გაზეთ „ვე-
ჩერნე ნოვოსტის“.

ბოლტონის მცდელობა, ყა-
რაბაღის კონფლიქტში, მოხდა
სომხეთში აშშ-ის ელჩის პოს-
ტიდან წასასვლელად გამზა-
დებული რიჩარდ მილსის ორ-
აზროვანი ინტერვიუდან ერ-
თი კვირის შემდეგ. ამ ინტერ-
ვიუში მილსმა შემავსო-
თმავლი უწოდა იმას, რომ
სომხეთის მხრიდან მცირე
ნაწილია მზად, აზერბაი-
ჯანთან ყარაბაღის საკ-
ითხში კომპრომისზე წა-

თვითგამოცხადებული რეს-
პუბლიკა კოსოვო, უცნობია,
რადგან ოფიციალურ წყარო-
ებში მონაცემები სხვადასხვა-
ნაირია, ცალკეული სახელმწი-
ფოების ლიდერები კი ურთი-
ერთსაწინააღმდეგო განცხა-
დებებს აკეთებდნენ. გაზეთ
„ვეჩერნე ნოვოსტის“ მონაცე-
მებით, ამ მომენტისთვის ბო-
ლტონი დიპლომატიური აქტი-
ვების შედეგად იმ ქვეყნების რაოდე-
ნობა, რომლებიც აღიარებენ
კოსოვოს, 102-მდე შემცირდა.
სერბეთის საგარეო საქმეთა

სამინისტროს განცხადებით,
კოსოვოს სუვერენიტეტის
მხარდაჭერი ქვეყნებიდან 9-მ
უკან გაიხიზა თავისი აღიარე-
ბა. ეს ქვეყნებია: დომინიკის
თანამეგობრობა, სურინამი,

ლობერია, სან-ტომე და პრინ-
სიპი, გვინეა-ბისაუ, ბერუნდი,
პაპუა-ახალი გვინეა, ლესოტო
და გრენადა.

გვერდი მოაზნადა
ნიკოლოზ აბაშიძე

მათკა ტაქის წინ

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მიზამ არჩევნების პირველი ტურის შედეგები შეაფასა ისე, როგორც ქართულ ტელევიზორებში არაერთხელ გამოსვლისას — „გაერთიანებული ოპოზიციის“ გამარჯვებად. ზუსტად ისე, როგორც 2008 წლის სუბილენი ომი საქართველოს გამარჯვებად მოგვასალა — გრიგოლ ვაშაძე პირველ ადგილზე (!) გავიდა და ხელისუფლება დამარცხდაო. „პატარა“ ტყუილი — დიდ თამაშში. შედეგ — დიდი მოაყოლა. სიცრუე.

28 ძვირად ღირებული წუთი დაუთმო საქართველოდან გაქცეულ ყოფილ პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილს რუსეთის ოპოზიციურმა ტელეარხმა „დოჟდმა“ („წვიმა“) მიხაილ ფიშმანის პროგრამაში „И так далее“ („და ასე შემდეგ“). საინფორმაციო საბაზი — საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების მეორე ტური, რომელშიც მონაწილეობენ „მმართველი პარტიის მიერ მხარდაჭერილი კანდიდატი სალომე ზურაბიშვილი და გაერთიანებული ოპოზიციის მიერ წამოყენებული კანდიდატი გრიგოლ ვაშაძე“, რომლებმაც „პირველ ტურში ხმების თითქმის ერთნაირი რაოდენობა დააგროვეს, მაგრამ მეორე ტურში ვაშაძის გამარჯვება გაცილებით უპირატესია“ (სიტყვასიტყვით თუ ვთარგმნით, ასე თქვა წამყვანმა და „ობიექტურობისთვის“ წინადადების ბოლოს დაამატა: „დღეს ასე ჩანს“). რატომაა უპირატესი? თურმე იმიტომ, რომ „მას მხარი უკვე დაუჭირა მესამე ადგილზე გასულმა დავით ბაქრაძემ“.

თანდათან ექსტაზში შედის მიხეილ ფიშმანი და აღარ მალავს აღფრთოვანებას თავისი რჩეულის — **ვაშაძის** მიმართ, რომელიც თურმე „არა მხოლოდ განათლებული, ინტელიგენტი პოლიტიკოსი და დიპლომატია, რომელმაც კარგად ჯერ კიდევ საბჭოთა საგარეო საქმეთა სამინისტროში დანიშნა, არამედ ისტორიულად სააკაშვილის გუნდის რომანტიკულ-დემოკრატიული ფრთის(!) წარმომადგენელია. ამ თვალსაზრისით, მის გამარჯვებას უდიდესი სიმბოლური მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის“, — აუნეებს ხმას და დამჭენარო ვარდების გვირგვინს თავზე დაადგამს ფავორიტს, იმიტომ, რომ მისი გამარჯვება დაგვარუნებს (აი, ბედნიერება!) „2003 წლის „ვარდების რევოლუციის“ იდეალების დროში“... შემდეგ რეგულარულ საპარლამენტო არჩევნებში გაიმარტება, რომელიც, რა თქმა უნდა, გამარჯვებს... ვინ? ოპოზიციისა.

„რაც თავისთავად ნიშნავს, რომ ოლიგარქ ბიძინა ივანიშვილის ეპოქა საქართველოში მთავრდება“.

„ეპოქა მთავრდება“, მაგრამ არა მიხეილ ფიშმანის აღფრთოვანებული „სპიჩი“, რომელიც საზოგადოებრივ-პოლიტიკური სფეროდან პლანეტის გლობალური კატაკლიზმების ეპიცენტრებს ჩასწვდება და შეგვაზანზარებს: „რევოლუციას, როგორც მინისძვრას, ავთენტურად მოჰყვება (პატარა-პატარა რყევები), ვაშაძის გამარჯვება (უკვე ეჭვიც არ ეპარება ამ კანდიდატის გამარჯვებაში)“ ვარდების რევოლუციის“ ავთენტურობა“. და დააანონსა ახალი ოქცია რევოლუცია საქართველოში.

Проговорился — წამოსცდა, წამორომა, წამოაყრანტალია. სხვასაც ბევრს იტყვის, მაგრამ ჯერჯერობით ეს ვიკამართ, მით უფრო, რომ წინ მეორე მიხეილის, ანუ სააკაშვილის, ეკრანზე გამობრწყინების სიხარული და მოსმენის სიამოვნება გველის.

რომელიც სულაც არ ჰვავს მორცხვი და მორიდებული სულეტი ექსპიზიციონისტის საჯაროდ გამოჩენას და რომელსაც ენერგიულმა ფიშმანმა გრიგოლ ვაშაძის ციტატა ეპიგრაფად წარმოდგინა უკრაინული კვირეულის „Новое время“-სთვის მიცემული ინტერვიუდან:

„ვიცი, რომ ყველას აბსოლუტურად ფეხებზე ჰქვინდა (ალბათ, ასე უნდა ითარგმნ-

ოს მის მიერ ნახმარი და ჩემთვის სრულიად გაუგებარი გამოთქმა — „Ониждио“) ის, რაც ხდება საქართველოში — კორუფცია, კრიმინალური, არაფორმალური, შეიარაღებული ბანდიტების ჯგუფები, რომლებიც მართავენ ალმას-რეზერვუარს და საკანონმდებლო ხელისუფლების შტო-ბოლო დანიშნა, არამედ ისტორიულად სააკაშვილის გუნდის რომანტიკულ-დემოკრატიული ფრთის(!) წარმომადგენელია. ამ თვალსაზრისით, მის გამარჯვებას უდიდესი სიმბოლური მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის“, — აუნეებს ხმას და დამჭენარო ვარდების გვირგვინს თავზე დაადგამს ფავორიტს, იმიტომ, რომ მისი გამარჯვება დაგვარუნებს (აი, ბედნიერება!) „2003 წლის „ვარდების რევოლუციის“ იდეალების დროში“... შემდეგ რეგულარულ საპარლამენტო არჩევნებში გაიმარტება, რომელიც, რა თქმა უნდა, გამარჯვებს... ვინ? ოპოზიციისა.

და გული რომ მოიხბა, სიტყვა მიხაილ ნიკოლაიჩს გადასცა:

„მეამ არჩევნების პირველი ტურის შედეგები შეაფასა ისე, როგორც ქართულ ტელევიზორებში არაერთხელ გამოსვლისას — „გაერთიანებული ოპოზიციის“ გამარჯვებად. ზუსტად ისე, როგორც 2008 წლის სუბილენი ომი საქართველოს გამარჯვებად მოგვასალა — გრიგოლ ვაშაძე პირველ ადგილზე (!) გავიდა და ხელისუფლება დამარცხდაო.“

„პატარა“ ტყუილი დიდ თამაშში.

შემდეგ — დიდი მოაყოლა. სიცრუე.

„მე წარმოვადგენ პარტიას, რომელსაც საერთოდ არ აქვს ფული, იმიტომ, რომ ჩვენ არაფერი მოგვიპარავს... მე აღსაყვამი (!) დაქირავებული ბიზნის ვცხოვრობ, ჩემი მინისტრები დღიური მუშები არიან: ზოგი — მშენებლობაზე, ზოგი — მძლეობაზე, ზოგი

მიხეილ სააკაშვილი და ლენინის გარბრუბი, ანუ ვაშაძე განეკვიციოს თუ პილსუდსკი?

კიდევ სად. არიან ისეთებიც, ვინც მნიშვნელოვანი მთავრობების მრჩეველებად (!) მუშაობენ... მაგრამ არავის აქვს ფული, არავის აქვს შესაძლებლობები... ივანიშვილს აქვს მილიარდები“.

ნატირ-ნაივიშივა ოსტაპ ბენდერ ბეის ქართულმა ვარიანტმა: „მესიე, შენ ნე მანუ პა სი უურ...“

და იქვე ნაიტრაბახა, რომ მშვიდობიანად გადავიციო ხელისუფლება, მიუხედავად იმისა, რომ სრულ ძალაუფლებას ვფლობდითო.

ეს უკვე დიდი ტყუილია, რომელიც თვითონ ნაიტრაბახის კისერი:

„ერთი წელიწადი ვიყავი პრეზიდენტი, თითქოს კოჰაბიტაცია (ახე დამახინჯებულად იხმარა ეს ფრანგული ტერმინი, რომელიც, ნესითა და რიგით, კოჰაბიტაციად წარმოითქმის) გვექონდა, მაგრამ ისი-

ნი ყველა ჩემს მომხრეს ციხეში სვამდნენ, ყოველმხრივ მავინრობდნენ“.

აკი სრული ძალაუფლება ჩემს ხელში იყო?!

ამ ორატორის მოსაზრებების აბლაბუდას ჩვენ კი ვართ მიჩვეულები, ეუცხოვართ თუ არა ასეთი ალოგიკურობა გეტყვით. ფიშმან მიზამ კი ანგელოზის ფრთები შეასხა სეხნისა: თქვენ მიერ ძალაუფლების მშვიდობიანად გადაცემა პოსტსაბჭოთა სივრცეში უპრეცედენტო შემთხვევა იყო (უკრაინაში იუმენკოს დამარცხება და იანუკოვიჩის გამარჯვება გამორჩა). ეს კომპლიმენტი ადრესატმა ისე შეიფერი, თითქოს მისთვის ლანგრიტ ხელისუფლების მირთმევა დიდგორის ბრძოლის მოგების შემდეგ იყო.

ტელეეთერში სიცრუის ამ უპარდონო გაცვლას ტყუი-

ლის ახალი ტალღა მოჰყვა.

— ამბობენ, რომ თქვენ გამოხეულად შეიტანეთ ცვლილება კონსტიტუციაში, რათა პრეზიდენტობის შემდეგ პრეზიდენტი მინისტრის პოსტი დატოვებინათ, მართალია? — ამ შეკითხვას სააკაშვილმა ასე უპასუხა: „ვინც მამრალეხს, რომ (კონსტიტუციაში ცვლილების შეტანით) პრეზიდენტი მინისტრობას ჩემთვის ვიმზადებდი, ის სრული დეგენერაცია“ (ე.ი. მთელი საქართველო დეგენერატები ვყოფილვართ), რადგან პუტინი არ ვარ, „მე ვარ ყველაფერი ის, რაც არ არის პუტინი“.

ორიგინალურად მსჯელობს, „მხატვრული სახეებით“ აზროვნებს. მივყვეთ მისეულ ლოგიკას.

პირველი: თუ ის, ვინც მას კონსტიტუციის მორგებას აბრალეხს, დეგენერატია, მაშასადამე, ის, ვინც ეს გააკეთა,

ორმაგი დეგენერატი ყოფილა.

ვინ გააკეთა ეს საშვილიშვილო საქმე, ხომ გახსოვთ? ეს ერთი.

ახლა მეორე: მე ვარო ის, ამტკიცებს სააკაშვილი, რაც არ არის პუტინი. პუტინი ერთი მთლიანი მოცემულობაა, ხოლო ის, რაც არ არის პუტინი — ლოგიკურად არაფერია. მაშასადამე, არაფერია ისიც, ვინც თავის პოლიტიკურ სტატუსს ამგვარად წარმოგვიდგენს.

სოპრატის შემდეგ — მე ვიცი ის, რომ არაფერი არ ვიცი“ — ასეთი ჭეშმარიტება არავის წარმოუთქვამს.

სამაგიეროდ მიხეილ სააკაშვილმა იცის ყველაფერი, რადგან პარალელურად ნათელმხილველიც გახლავთ: „ჯერ კიდევ მაშინ ვამბობდი, რომ საქართველო საბოლოოდ მას შემდეგ გახდება დემოკრატიული, როცა ხელისუფლება ორჯერ შეიცვლება. აი, ახლა ხელისუფლება მეორედ იცვლება... პირველ ტურში ხელისუფლება, რომ ოლიგარქების ფანდები აღარ გავა... ჩვენ საქმეს დავამთავრებთ, ვიმედოვნებ, ამთვის ბოლოს, როცა ვაშაძე საქართველოს მეხუთე პრეზიდენტი გახდება“.

ნოსტრადამუსი!

საქართველოში დემოკრატიის პარალელმა რომ გადაგვინწყობა, სააკაშვილმა ოჯახის შესახებ თავისი თვალსაზრისი გაუზიარა „დოჟდის“ მაცურებლებს: ლამაზი წყვილიაო, — **ვაშაძე-ანანიავშილის** შესახებ თქვა. ცოლი პრინციპალურად ივანიშვილია და — „ქებათაქება ნიკორწმინდას“... რა თქმა უნდა, არაფერი იმის შესახებ, რომ **ამ „ლაშა-აზ წყვილს“ ალფორთა-ულმა თიბლისელმა გააძლიან მოსწავლეთა სასახლე, რომელსაც გულუხვში მიზამ პრივატალიზაციის აქტივობის შემდეგ სასახლის ახალ მფლობელად**.

გაბედულად ჩაება ვაშაძე ორთაბრძოლაში დიდი გამოცდილების მქონე რუსული დიპლომატიის ნინაალმდე და დაამარცხა, ვითარცა დავითმა გოლიათი.

მეტიც: „ამ თვალახედეით, იგი შეიძლება შევადაროთ მარშალ მანარკინს, რომელიც იყო რუსეთის გენერალი, შემდეგ დაამარცხა საბჭოთა კავშირი, და მარშალ პილსუდსკის, რომელიც იყო რუსეთის ოფიცერი და გაანადგურა საბჭოთა არმია“.

ძალიან თავისებურად ესმის ამ დილეტანტს ისტორია, აქაც, როგორც საერთოდ, უგულვლელყოფს ფაქტებს, და თუ მაინც მიმართავს, სათავისოდ მოიგებს.

მაგალითად, მიაჩუმა-▶

უკრაინა დაეპარტა ლიტვატუკათმხროდნოვას, განსაკუთრებით — ჩუსულს, თორემ ქართული პოეტური შემოქმედების რეპერტუარის დაღაშება მიხეილმა, «ვინცა მისი მელაქის» ტრანსფორმაციის ავტორმა, ჩვენზე უკეთ ვინ იხის! ახლა ჩუსულს აპოქაბს: «ჩუსული ლიტვატუკის სიტიკაბა ჩუსათის ლიტვატუკის უმეტეს ნაწილზე გახილავით უკეთ შეიქმნაო». გაპოქაბა გაუინ ნახეთ, მართლა როდ დინყოს საკუთარი ეკუდიხიის საჯაროდ დემონსტრირება

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ქვეყნის მრავალფეროვნების განვითარება ემსახურება მის პოლიტიკურ კლიმას, რაც წარმოუდგენელია პროდუქტის, შრომისა და ცოდნის დაბრუნების გარეშე. პოლიტიკური გადატრიალებები თითქმის იგივეა, რაც ქვეყნის შიგნით ღრმა სამრეწველო ცვლილებები, ის ხომ ეპონომიკის განვითარებას მოჰყვება“.

ბათი, რომელიც ბრძოლის დაწყებამდე დიდი რაოდენობით იმარაგებენ საბრძოლო იარაღს. ხოლო ეს საშუალებები მიიღება მეომარი ქვეყნის გონებრივი და ეკონომიკური ძალების დაძაბვით განვითარებით და ყაირათიანი ხარჯვით. ვინც ამის გარეშე აღმართავს ხმალს, მისგანვე დაიღუპება.

მეცნიერების პროგრესმა, თავიდან ბოლომდე რომ შეიარაღა განათლებული ხალხები და არსებობისათვის შეუძრავი ბრძოლა გაუიოლა მათ, მონობისთვის გასწირა ჩამორჩენილი საზოგადოება და ჩამორჩენილი ქვეყნები. ან უნდა დავენიშოთ მოპირისპირეს, ან უნდა მათი მსხვერპლი გახდეთ. მეტაფიზიკის უკანასკნელ მოპიკანებს მოეჩვენებათ, რომ საფრანგეთის დიდი რევოლუციის დამანგრეველი ძალების შემდგომ, კლასობრივი წყობის მკვერთი აღდგომა შეიძლება. ეს შეიძლება მხოლოდ დიდ გარდაქმნებამდე, ოცდაათი წლის წინათ რომ განხორციელდა მსოფლიო ეკონომიკაში, როდესაც გამოიგონეს ძლიერი ტექნიკა, რამაც არნახულად გააიარა ტრანსპორტით გადაზიდვის ხარჯები, პირველმა გემმა, რომელმაც ოკეანის გაღმადან ევროპაში ნახევარმთლიონიანი ფუთის მოცულობის პროდუქტები ჩამოიტანა და ბაზრებში გასაყიდად გაიტანა, რაც გაცილებით იაფი იყო, ვიდრე ადგილობრივი ნაწარმი, ამან გამოაშკარავა კასტიური კარნაკეტილობისა და ადგილობრივი შეთქმულების ზენოლის შედეგები. ფაქტები, ხელფასები, მოგება, — როგორც შაერის ტემპერატურა ან ოკეანეთა სიღრმეები თურმე სრულებით არ ყოფილა დამოკიდებული მხოლოდ ადგილობრივი პირობებზე. სერიოზულად რომ იმოქმედო მათზე, აუცილებლად უნდა განხორციელო ალექსანდრე დიდის ოცნება მსოფლიო ბატონობისა, ან მის მთლიანობაზე, რაც ჯერ კიდევ ამერიკისა და პოლინეზიის აღმოჩენამდე ყოფილა. ტექნიკის პროგრესმა ურყევად გადაცხადა ეს შეჭმარტება ყველასთვის, ვისაც თვალში და ყური აქვს. ეს აიძულებს დამოუკიდებლობის მაძიებელ ქვეყნებს, გაზარდონ ტექნიკური დანადგარები და წარმოების ხარისხი მეტოქე ქვეყნების დონემდე. ყველა ქვეყანამ უნდა ისწავლოს საქმიანობა ისევე კარგად და იაფად, როგორც კონკურენტუნარიანმა განვითარებულმა ქვეყნებმა, რომ მათ მენარკებულ არ გადაიქცნენ.

ქვეყნის მრავალფეროვნების განვითარება ემსახურება მის პოლიტიკურ კლიმას, რაც წარმოუდგენელია პროდუქტის, შრომისა და ცოდნის დაბრუნების გარეშე. პოლიტიკური გადატრიალებები თითქმის იგივეა, რაც ქვეყნის შიგნით ღრმა სამრეწველო ცვლილებები, ის ხომ ეპონომიკის განვითარებას მოჰყვება. სხვანაირად რომ ვთქვათ, საუკუნის პოლიტიკური ზრდა მისი ეკონომიკური საქმიანობის შედეგია. ქვეყნის პროგრესისა და მისი გავლენის მოსაპოვებლად აუცილებელია, რომ ეს ეკონომიკა საბოლოოდ იძლეოდეს დადებით და არა უარყოფით შედეგებს. ის ქვეყნები, რომელთა მრეწველობაც წამყვანი ხდება, არა მხო-

ლოდ ეკონომიკურად ზარალდება, არამედ პოლიტიკური დაცემისა და მონობისაკენ მიექანება, მრეწველობა რომ წარმატებული და ნაყოფიერი იყოს, იგი ბედის ანაბარა არ უნდა მივსტოვოთ. ამჟამინდელი მრეწველობა, დაწყებული ხორბლის თესვიდან, ჰაერიდან გვარჯალის მიღებამდე, უკვე ვეღარ იარსებებს ზუსტი მეცნიერებისა და საუკეთესო მანქანა-იარაღების გარეშე. ყველა საკითხი, რაც წარმოება-მრეწველობის ბედს ეხება, უნდა იყოს სახელმწიფო მოღვაწეთა დიდი დაკვირვების, ფიქრისა და შემოქმედების შედეგი, და არა მხოლოდ სახელმწიფო მოხელეთა, არამედ ყველასი, ვისთვისაც სულ ერთი არ არის სამშობლოს ბედი და მისი სიკეთე. ეს არის სახელმწიფოს მაჯისცემის, სიცოცხლისუნარიანობის, მისი განვითარების, ურთიერთობის და ღირსების დასტური. ჩვენ კი ეს იოლ საქმედ მიგვაჩნია, რომელიც ღირსი არ არის იმ შეგნებული ადამიანების ყურადღებისა, ავტონომიასა და სოციალურ ცვლილებებს რომ გამოდევნებინან.

...როდესაც მე უფრანლის-ტურ ასპარეზზე გამოვედი, ოპტიმისტად ვითვლებოდი იმის მტკიცების გამო, რომ მჯეროდა, ჩვენი შვილები და შვილთაშვილები უთუოდ მი-აღწევდნენ პოლიტიკურ თავისუფლებას, ხალხის მმართველობას, თუ ინტელიგენციის სამი-ოთხი თაობა გულდასმით იმუშავებდა ქვეყნის კულტურული განვითარებისათვის. სინამდვილეში კი ჩვენ თვითონ მივალნიეთ ამ ბედნიერებას. გეოლოგია დიდი ხანია მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ დედამიწაზე უმთავრესი გარდაქმნები მოხდა არა კატაკლიზმების გზით, არამედ შეუმჩნეველი (ძლივს შესამჩნევნი) ატმოსფერული და ჰიდროლოგიური ზემოქმედების შედეგად.

რაც შეეხება ავტონომიას, ამ შემთხვევაშიც ჩვენს საუკუნეს ბევრი რამის სწავლება შეუძლია, თუკი თვალს უჭრით. ჩემს დროს გაგვაჩნდა ბევრი არც თუ უბრალო ავტონომია, რომ აღარაფერი ვთქვათ სვანეთისა და სამეგრელოს თითქმის სრულყოფილი ავტონომიასზე. გავიხსენოთ ჩვენი სამინდამოქმედო ბანკების ავტონომია: ეს ძლიერი იარაღი იყო მინის საკუთრების უმტკივნეულოდ გადასვლისათვის მომავლადი თავდაზნაურობიდან მინადმოქმედება ხელში. არავის უფიქრია, ჩვენს შიგა მუშურეობაში სხვისი ფულებით შემოჭრილიყო. როგორ მოვექცით ამ ავტონომიას? შევძელით კი გვესარგებლა ამ სიკეთით? რად ვაქციეთ იგი ჩვენ? ყველა ქვეყანაში სოციალური განახლების იარაღიდან (უძრავი ქონების თანდათანობით დემოკრატიზაციის ნაცვლად) ჩვენ იგი წვრილმანი ვნებების სათამაშოდ, ხეიბართა თავშესაფარ სახლად, დათხოვნილ მოხელეთა თბილ ადგილად ვაქციეთ, რითაც, ცხადია, გავძარცვეთ თვით ბანკები და ვაიძულეთ მთავრობა, კონტროლი დაეწესებინა მათზე, ანუ მივალნიეთ ჩვენი ავტონომიის შეზღუდვას. იგივე ბედი ერგო ყველა ჩვენს ავტონომიას, ან ნახევრად ავტონომიას (ურთიერთკრედიტები, ქალაქის მმართველობა, დეპუტატთა თავყრილობები და ა.შ.), მათ საქმიანობაში არანაირ მთავ-

«ჩვენ რომ საქთარსი საქთის სიხარტლის დაუოკაელი რენენ გჰქონდეს, საგოჯლოსადმი თავანნიკული სიყვარულის იეადი სოხსლოვდეს, ჩვენს ღღან აღარ ვივაგლახებდით, არ ვიეოვფანტავდით აზრებს, არ გეოვანყოფდით სთარ-ხანს ვევიგბონის კოსტაუმი, არავად დაეიწეებდით ჩენი გარხის მიწაეუბისა და ჩენი ბედის გეოვოგახეუბის გეუბის ქიეუბს»

ფოთის პორტი გუშინ და დღეს

«სად გავიწილა ან როდის ყოფილა, რომ სლად მოაზროვნე ხალხს მიზნად დაეხასოს, ერთი ნახტომით, თანახ პიკაულით, ყოველგვარი შეფხადეუბის გარეშე, გადახსტარეუო ხელეუხეხეული ფოვალური წყოგიდან ისეთი, რომელიც დაღამინის ზეკგზე ჯერ არსად დაწესებულა, თუნდაც ხდის სახით შეიწეს?»

რობას არასოდეს არ უფიქრია ჩარევა, ვიდრე ჩვენ საზოგადოებრივი საქმის გაძლიერების უცოდინარობის გამო, მილიონების დაუოკებელი მოპოვეების სფეროების გამო, კაპიკების ტალახში ამოთხვრით ის დავივიწყეთ, რომ მილიონები სწორედ კაპიკებისაგან შედგება, რითაც საქმე მივიყვანეთ იქამდე, რომ ყველა სფეროზე ზედამხედველობა დაგვიწესეს, თვით კერძო საქმეზეც კი. უნდა აღინიშნოს, რომ გონიერი ადამიანები თავი-სუფლებასა და ავტონომიას აღწევენ ჯერ საშინაო საქმეებში დაეწესებინა მათზე, ანუ მივალნიეთ ჩვენი ავტონომიის შეზღუდვას. იგივე ბედი ერგო ყველა ჩვენს ავტონომიას, ან ნახევრად ავტონომიას (ურთიერთკრედიტები, ქალაქის მმართველობა, დეპუტატთა თავყრილობები და ა.შ.), მათ საქმიანობაში არანაირ მთავ-

საიდან მომდინარეობს ჩენი წარუმატებლობა?

იძულებული ვარ, გავიმეორო 36 წლის წინათ დაწერილი განმარტება, როცა ამოღვეცდილობდა, ჩვენი საადგილო მამული ბანკებისათვის რაიმე სიცოცხლისუნარიანი დატვირთვა მიმეცა: „ფეხსაცმლის, ან შარავის შეკერვას ჩვენ არაფრით არ ვანდობთ იმათ, ვისაც ეს ხელობა არ შეუსწავლია, ხოლო ბანკების მმართველობა, მზად ვართ, გადავცეთ იმ პირებს, რომლებმაც იციან მხოლოდ „ბანკის მოხსნა“, — არ ვითვალისწინებთ, საბანკო საქმე რამდენად განსხვავდება ჭრა-კერვისაგან!“ მას შემდეგ დიდ წარმატებას მივაღწიეთ: ახლა სოციალური და სახელმწიფოებრივი ამოცანების გადაწყვეტას ველოდებით იმ პირებისაგან, ვინც შორს არის განათლებულობისაგან. ღმერთმა ქნას, ჩვენმა

ბატყებმა მგლები დაიჭირონ! ახლა ამ ზოგადი მსჯელობიდან ჩვენს უშუალო საქმეს დაგუბრუნდეთ. ვამბობთ, ცხოვრება გართულდა, მეცნიერების პროგრესმა აიძულა თანამედროვე წარმოება, შეუჩერებლივ წინ წასულიყო, ამასთან, არცოდნის მიუხედავად, მისთვის ეხელმძღვანელა, რადგანაც ცოდნის დაუფლების პერიოდში განუწყვეტელი შეფერხება მრეწველობის უკვე შეუძლებელია. ვერც ვაჭრები და ვერც მენარმეები ვერსად ვერ წაუძღვებიან წარმატებულად საქმეს, თუ სხვისი მიღწევების და კონკურენტობის ხარისხს არ გაითვალისწინებენ. რატომ ერ-

თიანდებიან ისინი ყველგან, ერთად კისრულობენ გადასახადებს, ირჩევენ სავაჭრო პალატებს და საბირჟო კომიტეტებს, რათა საერთო ძალებით და მცოდნე ადამიანების ხელმძღვანელობით მეტი ისწავლონ, მეტად დაიცვან თავი, მეტ წარმატებას მიაღწიონ. ახლა მართო კაცი ბრძოლაში ვერც მეომარია, ვერც ვაჭარი, ვერც მენარმე-ხელოსანი და მხეველ-მთესველიც კი არ არის. ასეა საქმე ამ ცისქვეშეთში.

პოლემიკა, რომელსაც ეს ბროშურა მიეძღვნა, აშკარად ადასტურებს, რომ ჩვენი საქმე სულ სხვაგვარია. ბევრს არც კი ესმის, რომ დავა ნახევარკაპიკიან ასაკებზე ჩვენი ქვეყნის ძირითადი ინტერესებიდან გამომდინარეობს. თვით პოლემიკის წარმოება და მიმდინარეობა იმის დასტურია, რომ ჩვენი მხარის მრეწველობის სერიოზული დარღვევი იმ ადამიანების ხელში მოექცა, ვინც სრულებით არ იცნობს მათზე დაკისრებული საქმის ელემენტარულ ვითარებას. ვინც ტყუილად გაილაშქრა ქალაქის მიერ დაწესებული გადასახადის წინააღმდეგ, ის თვით დარწმუნდა, რომ არა თუ მთავრობამ, მრეწველთა და ვაჭართა გაერთიანებულმა წარმომადგენლობამ ალი-არა ამ გადასახადის აუცილებლობა. მონინალმდეგეებმა დამსახურებული მარცხი დააბრალებს პიროვნებათა უფერგლობას, ჭორებს, სხვის ნამხდარ საქმეებში ჩარევას, ეს ულონოთა ჩვეულებრივი თვისებაა, — სული მოითქვან გინებთა და ცილისწამებით. ეთიკის გარეშე ლაპარაკი არა საკუთარ თავზე, არამედ მთელს მხარეზე, მთელს ქვეყანაზე არ შეიძლება! ნუთუ ვეღარ გავიგეთ ეს? ამით საქმეს ვერ უშველი, იგი იღუპება უცოდინართა და უფერგლოთა ხელში. ის დრო, როცა რომელიმე ქვეყნის საზოგადო საქმეების მართვა შეეძლოთ მათთვის, მამასახლისებს, ცერემონიესტრებს, ისტორიას ჩაბარდა. ამასთან, საუკუნოდ წავიდა ის დროც, როცა შეიძლებოდა მხოლოდ ხმლითა და ხანჯლით ომი. ვისთვისაა არ არის ცნობილი, რომ ჩვენს ირგვლივ სამყარო გარდაიქმნა არა ბრძოლების შედეგად, არამედ ზუსტ მეცნიერებათა აღმოჩენებით. ამ აღმოჩენების გამოყენება ახალი ცხოვრებისთვის მომზადებული ადამიანებს შეუძლიათ განათლებული ხალხის წინამძღოლებთან ერთად.

განა ჩვენმა თანამედროვე ინტერესებმა როგორც რუსეთის, ისე უცხოეთის პარლამენტის დებატებმა თვალნათლივ არ დაგვანახა, რომ კამათში უპირველესი და გადაწყვეტი მნიშვნელობა ხალხის ინტერესებს აქვს? ეს საკითხები ნასულდგმულებია ზუსტი მეცნიერების მონაპოვართა გამოყენებით და არა თეოლოგიური, ან მეტაფიზიკური წარმოდგენების მსტიკური რწმენით, რომელსაც აუცილებლად მივყევართ აბსურდამდე.

დასასრული შემადგ ნომერიში რუბრიკას უძღვება დარეკანან ანდრიკამ

P.S. რამდენიმე წლის წინათ ბ-ნი ალექსანდრე ჭაჭია გამოვიდა ინიციატივით, რომ ფოთის პორტის შემოსავლების ნახევარი ადგილზე დარჩენილიყო და მოხმარებოდა ფოთისა და სამეგრელოს კეთილდღეობას, მაგრამ მისი არ ისმინეს. ის დღესაც იმავე აზრზეა.

ახალი საქართველო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქმი იქამდე მიდის, რომ მსხვილი კორპორაციების (და არა მხოლოდ მათ) შეზღვევებში აწესებენ ლგბტ-თემობის წარმომადგენელთა კომიტეტს. აქამდე ასეთი კომიტეტი მხოლოდ ქალაქისთვის იყო დაწესებული. აი, ასეთ თანასწორობაზე სურთ საქართველოს აცრა ჩვენს „სტრატეგიულ პარტნიორებს“.

ელისაბედ II-ის კომოსიონალმა ლაქიამ სამუშაო კოვლარობის ბაზო დააკარგა

დიდი ბრიტანეთის დედოფლის — ელისაბედ II-ის მათმამაველა ლაქიამ ოლი რობერტსმა სამუშაო იმის გამო დაკარგა, რომ პრესის ყურადღება ზომბზე მეტად მიიპყრო. იგი ვედარ გაასეირნებს სამეფო კარზე მეცხოვრებს ძალღებებს, დედოფალს ვედარ მიუტანს კორესპონდენციას და ვედარ მიაწვდის პლედს. ბოლო პერიოდში ეს პედერასტი ჰომოსექსუალური თემების გამმუქებელ მე-

დიამი საკუთარ თავზე ჭორების გავრცელებით ერთობოდა. ადმინისტრაციამ შეასხენა, რომ სამუშაოზე მყოფი ყურადღების ცენტრში არ უნდა მოექცეს — იგი მხოლოდ მსახურია და უნდა შეასრულოს დაკისრებული მოვალეობა, სხვა არაფერი. ლაქიამ კი თავი იმართლა იმით, რომ სურდა, საზოგადოებას სცოდნოდა, რომ არ მალავდა თავის სექსუალურ ორიენტაციას და ემსახურებოდა დედოფალს.

Counter-Strike-ის შექმნელს 10 წლით პატივრობა ემუქრება

ისტორიაში ყველაზე უფრო საკულტო თამბის შემქმნელი წლეულს, თებერვალში, დააპატიმრეს. ჯეს კლიფმა აღიარა, რომ მას სექსუალური ურთიერთობა ჰქონდა არასრულწლოვან გოგონასთან, — იუნყება გამოცემა Unirkn.

დაპატიმრების კვალზე იგი სასწრაფოდ მოიშორა კომპანია Valve-მ, იმავ თებერვალში 150 ათასი დოლარის გირაოს საფასურად გაათავისუფლეს. გამოძიების ვერსიის თანახმად, კლიფი 2017 წელს სამჯერ შეხვდა არასრულწლო-

ვანს ვებსაიტზე SeekingArrangement. სექსუალური მომსახურებისთვის გოგონას გასამრჯელოს უხდოდა, ხოლო პაემანს მისი ნების საწინააღმდეგოდ ვიდეოფორზე ინერდა.

ამჟამად გოგონა 16 წლისაა. მისი განცხადებით, კლიფი საათში 300-მდე დოლარს უხდოდა. კლიფმა თქვა, რომ იგი თავისი ფენით მივიდა პოლიციაში, როგორც კი შეიტყო, რომ გოგონა არასრულწლოვანი იყო. გაირკვა, რომ გოგონამ ასაკი გადაიკეთა, რათა გამოექვეყნებინა ანკეტა შესაბამის საიტზე.

უზნეობა დემოკრატიის სახელით

ტრანსგენდერები იწყებენ და იმარჯვებენ

ქალთა შორის მსოფლიო ჩემპიონატს ველოტრეკზე მოულოდნელი სკანდალი მოჰყვა: მესამე ადგილზე გასულმა ჯენ ვაგენერმა (აშშ) განაცხადა, რომ ამ შეჯიბრებაში რეიჩელ მაკკინონის გამარჯვება უსინდისობის ნიმუშია.

ეს ჩემპიონი, რომელიც ტრანსგენდერების ჩარლსტონის უნივერსიტეტის პროფესორია, თავისი სიცოცხლის მნიშვნელოვანი დროის განმავლობაში მამაკაცი იყო.

ტრანსგენდერი რეიჩელი გოლიათური გარეგნობისაა. მამაკაცად ყოფნისას არავითარი ჩემპიონი არ ყოფილა. გადაეცა ცეცხლის ოქრაცია რომ გაიკეთა, მიხვდა — ახლა შეძლებდა ქალების დაჯანსაღება და ნებისმიერ პირველობაზე თავის გამოჩენას.

მიხვდა და მიიღო მონაწილეობა ქალთა ჩემპიონატში და, რაღა თქმა უნდა, გაიმარჯვა. ვაგენერის დემარში მისთვის სრულიად მოულოდნელი აღმოჩნდა.

და აღდგა ლგბტ-თემობა მაკკინონის დასაცავად: ვაგენერს ტრანსფობია და ორიენტაცია შეცვლილთა მიმართ უპატივცემლო დამოკიდებულება დააბრალეს. თანაც ისე დამაჯერებლად, რომ ერთი დღე-ღამის შემდეგ მან თავისი სიტყვები უკან წაიღო, ბოდიში მოიხადა და ჩემპიონს პატიოსნად გამარჯვება მოულოცა.

ის, რაც მოხდა, კურიოზს ჰგავს, მაგრამ სინამდვილეში

დიდ სპორტზე ტრანსგენდერული შეტევის მხოლოდ დასაწყისია. საერთაშორისო სპორტულმა ორგანიზებმა შეცვალეს თავიანთი წესები გენდერების სასარგებლოდ და პირველი მერცხალი უკვე შარშან შემოფრინდა: ავსტრალიის ლია ჩემპიონატი ძალოსნობაში ქალთა შორის მოიგო ახალგაზრდა დეილა ლორალ პაბარდმა (ყოფილმა გეინ ჰაბერდამ), მსოფლიო ჩემპიონატზე კი მეორე ადგილი დაიკავა. საქმე იქით მიდის, რომ სპორტული კაცობრიობის უმეტესი ნაწილი სპორტის მრავალ სახეობაში გამარჯვება აღარ უნერია. ძალოსნობაში, ველოსპორტში, თხილამურებში, ნიჩბოსნობაში, ცურვაში, ბირთვის კვრასა და ბადროს ტყორცვაში ორთაბრძოლებში ქალებს მონაწილეობა კი შეეძლებათ, მაგრამ გამარჯვება — არა: ტრანსგენდერები მხოლოდ აშშ-ში ერთ მილიონზე მეტი არიან და მათ შორის ასობით მედალოსანი ნამდვილად იქნება.

მორფოლოგიურად ეს ქალკაცები უფრო კაცები არიან, ვიდრე ქალები — მამაკაცის წონიანობა, მამაკაცის კუნთოვანობა და ქალებისთვის „დომინანტი“ ტესტოტერონის დონით. ასე რომ, თანაბარულეობის პრინციპის დასაცავად მსოფლიო ჩემპიონატებსა და ოლიმპიადებზე მესამე და მეოთხე სქესობრივი კატეგორიების დანერგვა მოუწევთ. და, ერთმანეთს შეეჯიბრონ ხელოვნურად შექმნილი ბატონები და ქალბატონები. მაგრამ მონინავე ქვეყნებში ეს უხერხული თემა პრობლემად არ დგას, რადგან გონიერებას მოკლებულია, რაც ნიშნავს, რომ გენდერი ბიოლოგიური ბუნებრივი მოცემულობა კი არ არის, არამედ „სოციალური კონსტრუქცია“ და ამიტომ მისი შეცვლა იოლად შეიძლება, მაგრამ თუ დაუშვებთ, რომ ტრანსგენდერი (ბუნებაზე ადამიანის გამარჯვების ცოცხალი მაგალითი) მინც არ არის სრულყოფილი ქალი,

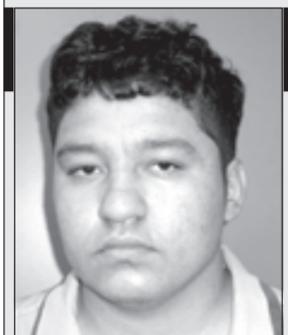
მამინ უცებ ჩამოიშლება ადამიანის რაობის სუპერთანამედროვე კონცეფცია. გასაგებად რომ ვთქვათ, ასეთი „სამართლიანობის“ საკონტროლო პაკეტის მფლობელები ბანალურად იცავენ თავიანთი „კლიენტურის“ პრივილეგიებს და ეს უკანასკნელიც, ბუნებრივია, გააფთრებით მხარს უჭერს ამ იდეოლოგიის მფლობელებს. საქმე იქამდე მიდის, რომ მსხვილი კორპორაციების (და არა მხოლოდ მათ) შეზღვევებში აწესებენ ლგბტ-თემობის წარმომადგენელთა კომიტეტს. აქამდე ასეთი კომიტეტი მხოლოდ ქალაქისთვის იყო დაწესებული.

აი, ასეთ თანასწორობაზე სურთ საქართველოს აცრა ჩვენს „სტრატეგიულ პარტნიორებს“.

ოჯახი ქალიშვილს სასტიკად სხავს

ინდოეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთში 18 წლის ქალიშვილი ხეზე მიბმული იპოვეს. ნათესავებმა სასტიკად სცემეს ეს უბედური იმიტომ, რომ სხვა აღმსარებლობის ბოიფრენდ რუპერ კუმართან ერთად გაიპარა, — იუნყება Daily Mail. წყვილი დაქორწინებას აპირებდა, მაგრამ საპატარძლოს ოჯახი დაედევნა, დაენია და სოფლის საბჭომ ბრძანა ქალიშვილის დასჯა „ღირსების შელახვის“ ბრალდებით. მომხდარის გამო პოლიციას არავინ დაუკავებია.

20 წლის შვილმა დაღას თავი მოჰკვეთა

მკვლელმა, ჩრდილოეთ კაროლინის (აშშ) მკვიდრმა ოლივერ მაჩადამ დაღას თავი მოჰკვეთა და თავისი ნებით ჩაბარდა პოლიციას, — იუნყება The Sun.

პოლიციელები მკვლელის სახლში გამოძახებით რომ მივიდნენ, ოლივერი მათ ერთ ხელში დედის მოკვეთილი თავი და მეორე ხელში გასისხლიანებული დანით დახვდა. სა-

მართლდამკვლელს წინააღმდეგობის გარეშე ჩაბარდა. ოთახში ეგდო თავმოკვეთილი დედის სხეული. ორი შემინებულ ბავშვი — მკვლელის დამმა კუთხეში იყო შეყუჟული.

ოლივერი შეურაცხადა და აღიარეს და საგიჟეში გამწმენეს. სასამართლო სხდომაზე ექიმმა განაცხადა, რომ იგი „ღმერთის მითითებით“ მოქმედებდა. ექსპერტიზისას იგი შიშველი დარბოდა პალატაში და ძალღივით ყეფდა. მას სახელმწიფო ფსიქიატრიულ კლინიკაში უმკურნალებენ.

ქვის «მონეტები»

მიკრონეზიის ფედერაციული შტატების კუნძულ იაპზე ოფიციალური საგადასახადო საშუალებაა ქვები, რომლებიც 5 მ დიამეტრის კირქვის დისკოს წარმოადგენს. ასეთი დისკოს ღირებულება დამოკიდებულია მის ზომასა და წონაზე — რაც უფრო მძიმეა ე.წ. მონეტა, მით მეტია მისი ფასი.

ყველაზე ყველაზე...

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თანამედროვე საზოგადოებაში ფული ყოველთვის არ არის ბანკნოტები და მონეტები. ბევრი ხალხი აქამდე იყენებს ვალუტად ხის დაფებსა თუ ლითონის ან ქვის ფილებს. ფულის ერთეულები, რომლებსაც ახლა წარმოადგენს, შეიძლება ყველაზე უცნაურად ჩაითვალოს, რადგან მათ ანალოგი არ აქვს.

უნიკალური მონეტები და ბანკნოტები

დისნეის დოლარი

უოლტ დისნეიმ შექმნა ზღაპრების ნამდვილი სამყარო, რომელსაც თავისი ვალუტა სჭირდებოდა. არსებობს 1, 5, 10 და 50 ნომინალის დოლარის კუპონურები, რომელთა გამოშვებაც 1987 წელს დაიწყო. ეს ფული შეიძლება გამოიყენონ ცნობილი მულტიპლიკატორის სახელობის ატრაქციონების პარკებში. კუპონურებზე ცენტრალური ადგილი უკავიათ მულტიფილმების გმირებს, რომელთა შორისაა გუფი, მიკი მაუსი, დონალდ დაქი.

პაპელა კაპიკუნიდან

1000 კამერუნული ფრანკის ნომინალის ვერცხლის მონეტა 2011 წელს გამოუშვეს. ის ბევრმა ნუმიზმატმა აღიარა ყველაზე ლამაზ მონეტად მსოფლიოში. მონეტაზე გამოსახულია ყვავილი და მასზე მჯდომი პეპელა, რომლის ფერადი ფრთები გადის მონეტის საზღვრებს გარეთ. მისი დამზადების ტექნოლოგია მკაცრად არის გასაიდუმლოებული. ცნობილია მხოლოდ ის, რომ ასეთი მონეტები 2500 ცალი გამოუშვეს და ყველა შექმნეს კოლექციონერებმა.

ყველაზე ძველი ბანკნოტი

ქალაქის ფული პირველად ჩინელებმა გამოიყენეს დინასტია ტანის (618-907) ეპოქის პერიოდში. აღსანიშნავია, რომ ევროპაში ქალაქის ფული მიმოქცევაში გაჩნდა დაახლოებით მე-17 საუკუნეში. 1380 წელს გამოშვებული ჩინური კუანი მსოფლიოში ყველაზე ძველი ბანკნოტია.

ხის ბანკნოტი

მსოფლიო ომის შემდეგ გერმანია ღრმა საფინანსო კრიზისში ჩაიძირა. გერმანელებმა დაიწყეს თავისი არაოფიციალური ვალუტის გამოშვება, რომელსაც Nothgeld-ი (ფული საგანგებო სიტუაციისთვის) უწოდეს. ქვეყანაში ვალუტას ბეჭდავდნენ ყველაფერზე — ხეზე, ალუმინის ფოლგაზე, ბანქოს ქაღალდზე და ა.შ.

ფეხბურთელის პატივსაცემად

2006 წელს ირლანდიის ნაციონალურმა ბანკმა 5 გირვანქა სტერლინგის ბანკნოტი გამოუშვა. შეზღუდული რაოდენობის კუპონურების გამოშვება მიეძღვნა ქვეყნის საუკეთესო ფეხბურთელის — ჯორჯ ბესტის ხსოვნას. ბანკნოტზე აღბეჭდილია ბესტის საუკეთესო პოზიციები მოედანზე, როდესაც მან მონიშნა ალმდევის კარში ყველაზე მნიშვნელოვანი ბურთების გატანა შეძლო.

სამოთხის სურნელი

უნიკალურად ითვლება კუნძულ პალაუ-ზე გამოშვებული მონეტები სერიიდან „სამოთხის სურნელი“. მათი განმასხვავებელი თავისებურება არის ის, რომ თითოეულ მონეტას თავისი სურნელი აქვს. ამ სერიის პირველ მონეტაზე გამოსახულია ქოქოსი და აქვს ქოქოსის არომატი; მეორე მონეტაზე ამოტიფურულია სერფინგისტი ქალი ტალღაზე, მონეტას კი ზღვის სურნელი ახდის.

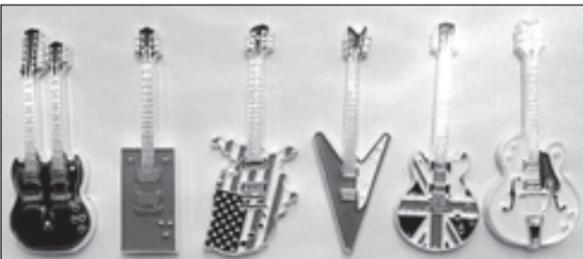
უკალის ბუ

მონღოლეთის ნაციონალურმა ბანკმა 2007 წელს დაიწყო საკოლექციო მონეტების გამოშვება იმ ცხოველების გამოსახულებებით, რომლებიც გადაშენების პირასაა. ამ ლითონის ფულზე არა მხოლოდ ნუმიზმატების, არამედ რიგითი მოქალაქეების დიდი მოთხოვნაა, რომლებმაც გადაწყვიტეს, მხარი დაეჭირათ მთავრობისთვის. 2011 წელს ვერცხლის მონეტაზე გამოსახულია ურალის ბუ, რომელსაც თვალბედ სვაროვსკის ლურჯი ფერის კრისტალები აქვს.

პაჩხსლის პიკაიდა

ეს ორიგინალური მონეტა 2009 წელს გამოუშვა ფულის დამამზადებელმა კომპანია Pobjov Mint-მა ინგლისის ქალაქ ტადფორტში. მონეტის გამოშვება მიუძღვნეს ცნობილი არქეოლოგის, ჰოვარდ კარტერის, გარდაცვალების 70 წლისთავს. არქეოლოგმა კარტერმა ეგვიპტეში მეფეთა ველზე აღმოაჩინა ტუტანჰამონის აკლამა. სამკუთხედის ფორმის მონეტაზე გამოსახულია აკლამის კედლების მოხატულობა, ზედა ნაწილში კი — მზის დისკო.

გიტარები

2004 წელს სომალიში გამოუშვეს ფერადი მონეტები, რომელთა საფუძველს ვერცხლი წარმოადგენს. კოლექციონერებისთვის განკუთვნილი ეს ფული როკ-ენ-როლის დაარსებდან 50 წელს მიუძღვნეს. მონეტებს აქვს ცნობილი მუსიკის შემსრულებლების გიტარისა და აპს-ის ზოგიერთი მტატის ფორმა. თითოეული მონეტა 1 დოლარის ნომინალისაა.

კოსმოსური გირვანქა სტარლინი

ეს არის ვალუტა, რომელიც ჯერჯერობით არ გამოუყენებიათ. კოსმოსური გირვანქა სტარლინი დაამზადეს აპს-ის აერონავტიკისა და კოსმოსური სივრცის ნაციონალური სამმართველოს (NASA) მეცნიერებმა, როგორც ალტერნატივა ელექტრონული გადასაცემისთვის, რომლებიც განხორციელებდა დედამიწის კოლონიებიდან სხვა პლანეტებზე. ფულის ფორმა და მასალა ისეა შერჩეული, რომ გაუძლოს დიდ გადატვირთვებს კოსმოსში მოგზაურობისას.

მოამზადა ნიკა კორინთელა

თაჩილი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

კომპაგვირი მსოფლიო პოლიტიკა კი არ იყო, არამედ მემოზრობა, სიყვარული, დიდი ცხოვრებისთვის მომზადების სკოლა, ნიჭისა და უნარის განვითარების, თვითდაგვირგობის პრაქტიკული ასპარეზი. უნინარეს ყოვლისა, მშრომელთა უფლებო ფენებიდან ახალგაზრდების ძველნი მართვაში მოზიდვის, ორგანიზატორული ჩვევების შესწავლის, პროფესიული ოსტატობის დაუფლების მანამდე არნახული შესაძლებლობების გაჩენის, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში ნიჭიერი ახალგაზრდა თაობის გამოვლენისა და ჩაზრდის ასპარეზი.

ყველა დროს თავისი ხიბლი აქვს, თავისი საქმე და სიხარული: განუმეორებელი, ერთადერთი, მხოლოდ მისთვის დამახასიათებელი, რომელიც სხვა დროს ვეღარ მოერგება.

ეგებ არცაა საჭირო გამოვლენა ერთფეროვნების, დეგრადირებისა და უპერსპექტივობის თავიდან ასაცილებლად, მაგრამ პირნიმნად, სრულად, კარგისა და ცუდის განურჩევლად მისი ამოშანთვა, როგორც რამ ჭირიანობის მსგავსი სენის, უაზრობაა და — შეუძლებელიც.

ჟამი, დრო ისტორიაა, თავისი იდეოლოგიით, მოვლევებით, ფაქტებით, ურთიერთობებით, საცხოვრებელი გარემოთი, სამოღვაწეო ასპარეზით საზოგადოების იმ ნაწილის, რომელიც ჯერ კიდევ ცოცხლობს და თავის ამქვეყნიურ არსებობას არავის ამადლის.

წინაპარია, რომელიც მავან ახალთაბელს მხოლოდ ბუზლუნა მოხუცად წარმოუდგენია, რომელიც ერთ დროს თავმოყვარე ახალგაზრდა იყო და ჰქონდა უფლება, ეამაყა ვაჟკაცობით, ქალიშვილებს — კდემამოსილებითა და მზისადარობით.

ნასულები, რომლებიც დარჩნენ.

ხოლო დრო, ზოგის დაკვირვებით, სივრცის აჩრდილია და ადამიანის წარმოდგენებთან არის დაკავშირებული, მის ფიქრთან და განსჯასთან.

ფიქრთა ეს აფორიაქებაც ზემოთ თქმულთან არის დაკავშირებული, გამოწვეულია სარედაქციო დავალებებით, რომელიც ერთ ისტორიულ თარიღთან არის დაკავშირებული და რომელიც დღევანდელი ცხოვრების ორომტრიალში არ გავგვსენება.

29 ოქტომბერს 100 წელი შეუსრულდა კომკავშირს. მუშა და გლეხი ახალგაზრდობის გაერთიანებას 1924 წლის ივლისში ლენინის სახელი მიენიჭა, 1926 წლის მარტიდან კი საკავშირო ახალგაზრდობის ლენინური კომუნისტური კავშირი ეწოდა.

კომკავშირი კომუნისტური პარტიის საიმედო რეზერვად იყო მიჩნეული. მას, ცხადია, პარტიის ხელმძღვანელობით, უნდა აღეზარდა თაობები მარქსიზმ-ლენინიზმის იდეებზე, რევოლუციური ბრძოლის ტრადიციებზე, მუშების, კომუნისტების შრომის, ინტელიგენციის მოღვაწეობის საუკეთესო მაგალითებზე, მოზარდი თაობისთვის უნდა ჩაენერდა კლასობრივი მიდგომის პრინციპი ცხოვრების ყველა მოვლენის მიმართ.

კომკავშირის შექმნას თავისი წინაისტორია ჰქონდა. XIX საუკუნის დასასრულს და XX საუკუნის დასაწყისში რუსეთის იმპერიაში გააქტიურდა სტუდენტთა მოძრაობა, რომლის განვითარებაში განსაკუთრებული როლი შეასრულა რუსეთის სოციალ-დემოკრატიულმა (ბოლშევიკების) პარტიამ. 1917 წლის თებერვლის რევოლუციის გამარჯვების შემდეგ პეტროგრადში, მოსკოვში, ეკატერინებურგსა და სხვა სამრევლო ცენტრებში შეიქმნა მუშათა ახალგაზრდობის წრეები, კომიტეტები, რსდმ(ბ) VI ყრილობამ, რომელიც 1917 წლის ივლის-აგვისტოში გაიმართა, მიიღო რეზოლუცია „ახალგაზრდობის კავშირების შესახებ“, რომელიც ითვალისწინებდა პარტიასთან მჭიდროდ დაკავშირებული, დამოუკიდებელი ორგანიზა-

ციების შექმნას. ერთი წლის თავზე კი, როგორც ზემოთ ვახსენეთ, კომკავშირიც ჩამოყალიბდა. კომკავშირული ორგანიზაციები იმპერიის განაპირა მხარეებში, საბჭოთა რესპუბლიკებშიც შეიქმნა.

1991 წელს კომკავშირი გაუქმდა. მისი არსებობის პერიოდში კომკავშირის რიგები გაიარა 200 მილიონზე მეტმა ახალგაზრდამ. ქვეყნის ყველა ისტორიულ პერიოდში ორგანიზაციამ თავისი რიგებიდან ათასობით გმირი და წარმატებული ახალგაზრდა წარმოაჩინა. დიდი სამამულო ომის პერიოდში 3,5 მილიონი კომკავშირელი დაჯილდოვდა საბრძოლო ორდენებითა და მედლებით, 3,5 ათასი საბჭოთა კავშირის გმირის წოდება მიენიჭა, ორგანიზაცია კი ექვსი ორდენის კავალერი გახდა.

უამრავი ნაკლისა და დამახინჯების მიუხედავად, რომლებიც ამ ორგანიზაციას ახასიათებდა, როგორც ცენტრში, ასევე რესპუბლიკებში, კომკავშირი ახალგაზრდობის უნიკალურ საზოგადოებრივ ორგანიზაციად ჩამოყალიბდა.

კომკავშირი მხოლოდ პოლიტიკა კი არ იყო, არამედ მეგობრობა, სიყვარული, დიდი ცხოვრებისთვის მომზადების სკოლა, ნიჭისა და უნარის განვითარების, თვითდაგვირგობის პრაქტიკული ასპარეზი. უნინარეს ყოვლისა, მშრომელთა უფლებო ფენებიდან ახალგაზრდების ქვეყნის მართვაში მოზიდვის, მათთვის ორგანიზატორული ჩვევების შესწავლის, პროფესიული ოსტატობის დაუფლების მანამდე არნახული შესაძლებლობების გაჩენის, მეცნიერებისა და კულტურის სფეროებში ნიჭიერი ახალგაზრდა თაობის გამოვლენისა და ჩაზრდის ასპარეზი.

უამრავი მაგალითის გახსენება შეიძლება.

ერთზე შევაჩერებ ამჯერად ჩვენი მკითხველების ყურადღებას, ერთ ქალბატონზე — ნათელა ვასაძე — რომელმაც წლების განმავლობაში არაერთხელ გვისაუბრა ჩვენი კომკავშირულ წარსულზე.

გუშინწინ ინტერვიუ ვთხოვე „საქართველო და მსოფლიოსთვის“. ძალიან მორიდებულია, უაღრესად ტაქტიანად, მაგრამ კატეგორიული უარი მითხრა.

მიზეზი, რა თქმა უნდა, ჰქონდა — ბოლო დროს თავს შეუძლოდ გრძობს, მაგრამ მთავარი მაინც სხვა არის: სისხლში გამჯდარი თავმდაბლობა, რომელიც მისი თაობის ღირსეული პიროვნებების ბუნებრივი თვისებაა. ამით გამოირჩევიან ეს ღვანლმოსილი ადამიანები დღევანდელი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ისტებლემენტის აქტივისტებისგან.

— რა დროს ჩემი ინტერვიუები!

ვალისტრახოვას როგორ ვიკისრებდი და დავეხსენი, მაგრამ განზრახვაზე ხელი არ ამიღია და წარმოგიდგინე:

ნათელა ვასაძე — ცნობილი სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, პედაგოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი, საკავშირო პედაგოგიურ მეცნიერებათა აკად-

ასი წელი და ერთი დავიწყებული იუბილე

შურნალ „საპარტიო ქალის“ რედაქციაში — ნათელა ვასაძე (ცენტრში), შურნალის რედაქტორი მარია ბარათაშვილი (მარცხნიდან პირველი) და აკადემიკოსი მარია ლორთქიფანიძე (მარჯვნიდან პირველი)

29 ოქტომბერს კომკავშირს 100 წელი შეუსრულდა. მუშა და გლეხი ახალგაზრდობის გაერთიანებას 1924 წლის ივლისში ლენინის სახელი მიენიჭა, 1926 წლის მარტიდან კი საკავშირო ახალგაზრდობის ლენინური კომუნისტური კავშირი ეწოდა

ემის აკადემიკოსი, საქართველოს მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, საქართველოს განათლების მინისტრი, პედაგოგიური ინსტიტუტის რექტორი და, ამ პუბლიკაციის თემასთან დაკავშირებული, ჯერ საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის მეთორმედიანი და შემდეგ, სამი წლის განმავლობაში საკავშირო კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი, რომელიც სტუდენტთა ახალგაზრდობისა და სტუდენტთა საერთაშორისო კავშირის საკი-

თებს კურირებდა. — დედიკო, — მითხრა ერთხელ, — შეამაყება კომკავშირში გატარებული წლები. უნდა შეამაყებოდეს კიდევ, რადგან ერთი გაჭირვებული, გაღლებილი სამხედრო მოსამსახურის ოჯახში გაზრდილი ქალის საზოგადოებრივი სარბიელის უშაღლეს დონემდე ამამალა.

ნათელა ვასაძე ერთადერთი ქართველი ქალია, რომელიც საბჭოთა კავშირის უპირველეს საზიგმო-რიტუალურ ტრიბუნაზე, ლენინის მავ-

ზოლემზე იდგა, როგორც უზარმაზარი ქვეყნის ახალგაზრდული კავშირის ცენტრალური კომიტეტის მდივანი და თაობის სახე.

დიდი გზა განვლო მანამდე, არცთუ იავარდით მოფენილი.

ერთი ფაქტი მხოლოდ: 1956 წლის მარტის დასაწყისი. გაუნათლებელი და ვოლუნტარი-სტი ნიკიტა ხრუშჩოვის ანტი-სტალინური კამპანიის პიკი, როცა ამ უფიცის წინამძღოლობით ძალა მოიკრიბა უპრეცედენტო მასშტაბის მოძრაობამ იოსებ სტალინის ძეგ-

ნალეჯისის რაიონის სოფელ ლიას კოლმეურნეობა „თილისი“. მონიწვე მჩაიეიეიეი: მარცხნივ — სოციალისტური შრომის გმირი სულკო საშუშია და მარჯვნივ — ლიუზა საშუშია, მათი მძირ დაქრეილი ჩაის ფოთლით. ფოტო: ისაა ნანიეაშვილი. 1968 წ.

ლების მსხვერვისა და დემონტაჟის საბჭოთა კავშირის მთელ ტერიტორიაზე. ცხადია, საქართველოშიც: „ცხენს ვერ მისწვდნენ და უნაგირს დაუნყეს მტვერევა“. მაშინ აღდგა ჩვენი სტუდენტობა, უნინარესადა, თბილისში, გორში, ქუთაისში ბელადის სახელისა და ღირსების დასაცავად და ეს არ იყო კულტისთვის თავგანწირვა, ეს იყო არსებული გაუგებარი და წინააღმდეგობრივი, უაზროდ ცვალებადი პრინციპების მიმართ სპონტანურად აგორებული საპროტესტო აქციები — მასშტაბური მიტინგებისა და დემონსტრაციების სახით.

ახალგაზრდობა მტკვრის სანაპიროსკენ, სკვერში აღმართული სტალინის ძეგლისკენ დაიძრა. აივსო რუსთაველი ადამიანების არნახული მასით.

შემელზე, იქ, სადაც პროსპექტი იწყება (თუ მთავრდება), იდგა მეეზოვე იეზიდი ქალი და პირველ დემონსტრანტებს ქრისტიანულ ჯვარს გადაგვსახავდა.

სტალინის ძეგლისკენ მიმავალ მასას კომკავშირის ცეკვას ბიუროს ლევენდარული შემადგენლობა ჩაუდგა სათავეში: **თამაზ ჯანელიძე, სერგო რიგვაზა, გელა განაძე** — და, რა თქმა უნდა, ქართველი პასიონარია (დოლორეს იბარური) **ნათელა ვასაძე**. დაწესდა მორიგეობა, ჩადგა მიტინგი კალაპოტში. სიტყვა თავისუფალი და გაბედული ისმოდა მაშინ სანაპიროს ბაღში, სტალინის ძეგლთან.

აღიმართა კომკავშირი ფარად ახალგაზრდობასა და სისტემის მსახვრალ ძალას შორის და იგი რომ არა, მსხვერპლი გაცილებით მეტი იქნებოდა...

შემდეგ იყო ყამირი და ნასენი მიწების ათვისების კამპანია, საზაფხულო შრომითი ბრიგადები, ქართული ისტორიული ძეგლების მოვლა-პატრონობის მოძრაობა, ბაიკალ-ამურის რკინიგზის მაგისტრალზე „ნია გრუზინსკიას“ მშენებლობა, ქართული ენის დასაცავად აღმდგარი სტუდენტობა და დავით გარეჯის მონასტრის ტერიტორიაზე ტანკების პოლიგონის მოშლის ისტორიული ფაქტი, ენგურჰესი და ა.შ. და ა.შ. ნოდარ დუმბაძეს — პირველს საკავშირო კომკავშირის პრემია ანიჭებენ, ასპარეზზე გამოდიან ელდარ შენგელია, რობერტ სტურუა, თემურ ჩხეიძე — ახალგაზრდა შემოქმედთა მთელი პლეადა, მწერლები და პოეტები — მუხრან მაჭავარიანი, თამაზ და ოთარ ჭილაძეები, ჯანსუღ ჩარკვიანი, მორის ფოცხიშვილი („ვიც კომკავშირში ყოფილა ოდეს, არ დაბერდება ის არასოდეს“), ტარეელ ტანტურია, გივი გეგეჭკორი და სხვები. სამოციანელების სახელით ცნობილი თაობა.

არ იყო უმუშევრობა, საზღვარგარეთ პოლიტიკური თავშესაფრის მძებნელთა რიგში ჩადგომა, მარისხუნის ლეგალიზაციის მოთხოვნა და ლაბტემის წევრობით ტრამპი...

არ არის კომკავშირი. არც უნდა იყოს, რადგან მსოფლიოს ახალი წესრიგის პარამეტრებს ვერ მოერგებოდა უთუოდ.

და თუ დღეს მაინც გავიხსენეთ — მხოლოდ როგორც ისტორიული ფაქტი, ასი საიუბილეო წელი 29 ოქტომბერს რომ შეუსრულდა.

სულ ესაა.

სულ ესაა.

სულ ესაა.

„ბაიერის“ მწვრთნელმა შელმუტ შიონმა გაკენაზური მისთვის და სრულიად საფეხბურთო სამყაროსთვის ახალ პოზიციას გამოცადა. ის იყო ლიბერო — ბოლო მცველის პოზიცია. შიონის ეს გადაწყვეტილება კალიან წარმატებული აღმოჩნდა. ფრანც ბაიერის, თავისი უნივერსალიზმის წყალობით, არა მხოლოდ შლიდა მონინალდებების შეტევებს, არამედ ხელმძღვანელობდა როგორც დაცვას, ისე სრულიად გუნდს.

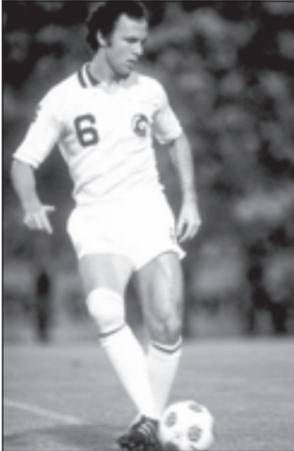
ლეგენდარული მცველი და შესანიშნავი მწვრთნელი ფრანც ანტონ ბეკენბაუერი, მეტსახელად კაიზერ (გერმანელი მეფეების ტიტული) ფრანცი დაიბადა 1945 წლის 11 სექტემბერს მიუნხენში (გერმანია). ის ფეხბურთში ყოველთვის მაღალ მიზნებს ისახავდა და წარმატებით აღწევდა. ალბათ, ყველამ იცის, რომ კაიზერ ფრანცს მოგებული აქვს მსოფლიოს საფეხბურთო ჩემპიონატი, როგორც ფეხბურთელს (1974 წ.) და როგორც მთავარ მწვრთნელს (1990 წ.). იყო პირველი, ვინც 100-ზე მეტი მატჩი ითამაშა გერმანიის ეროვნულ ნაკრებში, აგრეთვე, პირველი ფეხბურთელია, რომელსაც 2-ჯერ გადასცეს ევროპის საუკეთესო ფეხბურთელის ჯილდო „ოქროს ბურთი“ 1972 და 1976 წლებში.

რადგან მიუნხენში დაიბადა, ფრანცს თავისი ბედი, ადრე თუ გვიან, ადგილობრივ „ბაიერისთან“ უნდა დაეკავშირებინა, მაგრამ თავისი პირველი საფეხბურთო ნაბიჯები ქალაქის სხვა კლუბის, ბავარიული გრანდის ჩრდილო მყოფი „მიუნხენ 1906“-ის ახალგაზრდულ გუნდთან ერთად გადადგა. ფრანც ბაიერის 1959 წელს მაინც ჩაირიცხა „ბაიერისში“, სადაც ის მალე შეამჩნია გერმანიის ახალგაზრდული ნაკრების მწვრთნელმა.

პიონატის შესარჩევი შეხვედრა შედეგით ნაკრებთან. გამარჯვების შემთხვევაში გერმანიის ნაკრები ინგლისში გასამართი საფეხბურთო ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე გასამგზავრებელ საგზურს მოიპოვებდა, ნაგება კი ჩემპიონატის გარეშე ტოვებდა. ფრანც ბეკენბაუერმა შესანიშნავად ითამაშა, გერმანიამ შედეგით ნაკრები ანგარიშით 2:1 დაამარცხა და ჩემპიონატზე გამგზავრების უფლება მოიპოვა. გერმანიის ნაკრებმა კი ბეკენბაუერის სახით შეიძინა დაცვის უცვლელი მოთამაშე და გუნდის ლიდერი როგორც მოედანზე, ისე მის ფარგლებს გარეთ. ასე გრძელდებოდა 10 წლის განმავლობაში. სწორედ იმ პერიოდში „ბაიერის“ მწვრთნელმა შელმუტ შიონმა ბეკენბაუერი მისთვის და სრულიად საფეხბურთო სამყაროსთვის ახალ პოზიციაზე გამოცადა. ეს იყო ლიბერო — ბოლო მცველის პოზიცია. შიონის ეს გადაწყვეტილება ძალიან წარმატებული აღმოჩნდა. ფრანც ბეკენბაუერი, თავისი უნივერსალიზმის წყალობით, არა მხოლოდ შლიდა მონინალდებების შეტევებს, არამედ ხელმძღვანელობდა როგორც დაცვას, ისე სრულიად გუნდს.

ბეკენბაუერი შესანიშნავად „ხედავდა“ მოედანს, მყისიერად, როგორც კომპიუტერი, გამოთვლიდა ხოლმე კომპინაციის შესაძლო ვარიანტებს და, პრაქტიკულად, ყოველთვის მართებულ არჩევანს აკეთებდა. ის, როგორც დირიჟორი, მიმართავდა შეტევას საჭირო მხარეს, იცოდა, როგორ შეეხვედნენ თამაშის ტემპი და პირიქით — როგორ მიეჯახებოდა მეტოქე მის საჯარიმო მოედანს. სწორედ ამიტომ მიიღო მან მეტსახელი კაიზერი. შეტევისა და დაცვის უნარების ერთობლიობამ ბეკენბაუერის თამაშში, პრაქტიკულად, გა-

კაიზერ ფრანსი

ვისუფლებინათ. ეს კამათი განსაკუთრებით გამწვავდა 1966 წლის საფეხბურთო ჩემპიონატის ფინალში გერმანიის ნაკრების დამარცხების შემდეგ ანგარიშით 2:4.

მაგრამ კაიზერ ფრანცი განაგრძობდა ლიბეროს პოზიციაზე თამაშს, თანაც უფრო კარგად. როგორც აღმოჩნდა, გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრებისა და „ბაიერის“ შემდგომი წარმატებები სწორედ ლიბეროს პოზიციაზე ფრანც ბეკენბაუერის თამაშით იყო განპირობებული.

ალსანიშნავია, რომ ბომბარდირის თვისებების მქონე უნივერსალურ მცველს ბურთებიც იოლად გაჰყოფდა მონინალდების კარში. მემსიკანოს 1970 წელს მსოფლიოს ჩემპიონატზე, რომც ბომბარდირი ანგარიშით 0:2 აგებდნენ ინგლისელებთან, ბაიერისა და ფრანც ბეკენბაუერის ერთობლივი გაჰქონა, შემდეგ კი გუნდი აიყოლია და მონინალდებმა დაამარცხა 3:2.

კაიზერი ბაიერის საშუალო მე-5 ნომერი

1972 წელს გერმანიის ჩემპიონი გახდა, ფინალში სსრკ-ს მოუგო 3:0. 2 წლის შემდეგ კი, 1974 წელს, გერმანიის ნაკრების კაპიტანმა ფრანც ბეკენბაუერმა მსოფლიოს საფეხბურთო ჩემპიონატის ფინალში ჰოლანდიის დამარცხების შემდეგ (2:1) ფიფას ოქროს თასი მაღლა ასწია. ასე გახდა ის მსოფლიოს ჩემპიონი ფეხბურთელის რანგში.

აშშ-ის „კოსმოსში“ 4 სეზონის გატარების შემდეგ კაიზერ ფრანცი დაბრუნდა გერმანიაში, სადაც ეროვნულ ნაკრებში თაობათა ცვლა მტკიცებულად მიმდინარეობდა. ბეკენბაუერს შესთავაზეს, ეროვნულ ნაკრებს ჩასდგომოდა სათავეში. ის დათანხმდა, მაგრამ, რადგან მწვრთნელის ლიცენზია არ ჰქონდა, ფორმალურად გუნდის ტექნიკურ მენეჯერად ირიცხებოდა. თუმცა ის არჩეულ ნაკრებისთვის ფეხბურთელს და განსაზღვრავდა სათამაშო ტაქტიკას.

ასე დაიწყო ბეკენბაუერმა გზა თავისი კიევი ერთი დიდი წარმატებისკენ.

პირველი სერიოზული გამოცდის ჩაბარება კაიზერ ფრანცის გუნდს 1986 წელს მოუწია. გერმანიის ნაკრებმა მიაღწია ფინალამდე და დაუთმო მხოლოდ არგენტინის ნაკრებს, რომელსაც განსაცვიფრებელი მოთამაშე დიეგო მარადონა ხელმძღვანელობდა, მაგრამ შემდეგი მსოფლიოს საფეხბურთო ჩემპიონატი 1990 წელს იტალიაში ბეკენბაუერის გუნდის გამარჯვებით დასრულდა. გერმანიამ ფინალში რევანში აიღო მარადონას არგენტინასთან 1:0.

აი ასე მოიპოვა ფრანც ბეკენბაუერმა მსოფლიოს ჩემპიონობა, როგორც მწვრთნელმა.

1994-დან 2004 წლამდე კი კაიზერ ფრანცი კლუბ „ბაიერის“ პრეზიდენტი იყო.

მათაზადა ნიკა კორინთელა

მიღწევები

როგორც მოთამაშე:

- * მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალისტი — 1966 წ.
- * მსოფლიოს ჩემპიონატის ბრინჯაოს მედალოსანი — 1970 წ.
- * მსოფლიოს ჩემპიონი — 1974 წ.
- * ევროპის ჩემპიონი — 1982 წ.
- * გერმანიის ჩემპიონი — 1969, 1972, 1973, 1974, 1982 წ.წ.
- * გერმანიის თასის მფლობელი — 1966, 1967, 1969, 1971 წ.წ.
- * ევროპის ჩემპიონთა თასის მფლობელი — 1974, 1975, 1976 წ.წ.
- * უეფას თასის მფლობელი — 1967 წ.
- * საკონტინენტთაშორისო თასის მფლობელი — 1976 წ.
- * აშშ-ის ჩემპიონი — 1977, 1978, 1980 წ.

როგორც მწვრთნელი:

- * მსოფლიოს ჩემპიონატის ფინალისტი — 1986 წ.
- * მსოფლიოს ჩემპიონი — 1990 წ.

პირადი:

- * ევროპის საუკეთესო ფეხბურთელი — 1972, 1976 წ.წ.

ნორვეგიელს ნატო-ს სწავლება არ უნდათ

მსგავსი საპროტესტო აქციები სრულიად ნორვეგიაში გაიმართა. „ერთიან სამკაპში“ „პირობით მტრად“ რუსეთი იყო წარმოდგენილი, — წერს Offensiv.

ნატოს სწავლებაში მონაწილეობს 50 ათასი სამხედრო მოსამსახურე, ასევე — 230 თვითმფრინავი, 60 ხომალდი და 10 ათასი სატრანსპორტო საშუალება.

მანევრებს შეუერთდება ავიამობილი „პარი ტრუმენი“. ჟურნალისტები შეეცადნენ, გაეგოთ, აღჭურვილია თუ არა ეს ხომალდი ატომური იარაღით, მაგრამ ვერაფერი გარკვეულა. „ატომური იარაღის შემოტანა ნორვეგიაში აკრძალულია, მაგრამ მთავრობა მაინც არაფერს შეამოწმებს“, — აღნიშნავს გამომცემი.

სამხედრო თამაშები ძირითადად ტრენდელაგის რეგიონში გაიმართება, სადაც განლაგებულია ამერიკული ბაზები. არადა, მათი იქ არსებობა მეორე მსოფლიო ომის დამთავრების შემდეგ ნორვეგიის პოლიტიკური კურსის მიხედვით აკრძალულია.

გარკვეული ქვეყნების სამხედრო წრეები ნორვეგიის პოლიტიკოსებს მომავალი კონფლიქტების ასპარეზად განიხილავენ. მიიჩნევენ, რომ „პირობითი მონაწილეობა არის რუსეთი. ბევრს ეშინია, რომ სახელმწიფოებს შორის დაძაბულობა გაიზარდოს“, — ხაზს უსვამს Offensiv.

ტრონჰეიმის მახლობლად 400 ადამიანი ტრიბუნებიდან დააკვირდებოდა სწავლების მიმდინარეობას. „არავინ იცის, ვინ იქნება მათ შორის, მაგრამ პოლიტიკოსები და გენერლები იქ იმდენად დატანს დაუკრავენ იმ სამხედრო მანქანას, რომელიც ხოცავდა ადამიანებს იმპერიალისტურ ომებში“, — დარწმუნებულია გამომცემი.

მანევრები ამინებს ბევრს, განსაკუთრებით, ბავშვებს. იქაურ მოსახლეთაგან ერთმა იკითხა: უმჯობესი ხომ არ იქნებოდა, გაცლოდნენ სწავლების რაიონს, ხმაურისა და აფეთქებების გამო?

„პასუხად მალალი თანამდებობის სამხედრო პირმა ურჩია, დამჯდარიყო ავიანზე შაშხანურის ბოლით(!) და ეც-

ქირა სანახაობისთვის. ომი ბანალადაა აქციეს, შოუ და გასართობი ღონისძიებად. არავითარი პატივისცემა მათ მიმართ, ვინც დაიღუპა ან იძულებული შეიქნა, ლტოლვილი გამხდარიყო იმპერიალისტური ომების მიზეზით“, — წერს პორტალი.

მიუხედავად ამისა, ადამიანები ამ სწავლების წინააღმდეგ გამოდიან. 20 ოქტომბერს ნორვეგიის ქალაქებში გაიმართა დემონსტრაციები, დაარსდა პროკლამაციები, 27 ოქტომბერს კი ოსლოში მოაწყვეს მიტინგი, რომელშიც ათასამდე კაცი მონაწილეობდა.

„ასეთი სწავლება ევროპაში სულ უფრო მეტი იმართება, რომლებშიც შევდივარის კაცებიც მონაწილეობენ. მორაობა იმპერიალიზმის, ნატოსა და მათი სამხედრო სწავლების წინააღმდეგ უნდა გაძლიერდეს, თანაც არა მხოლოდ ერთი სახელმწიფოს ფარგლებში. მსოფლიოში გამეფებული შიმშილისა და სიღარიბის წინააღმდეგ ბრძოლის ნაცვლად კაპიტალიზმი კოლოსალურ თანხას ხარჯავს ომსა და შეიარაღებაზე. 1990 წლიდან ნორვეგია მონაწილეობდა რვა ომში. მილიტარიზმისა და იმპერიალიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად მსოფლიო ერთიანი ფრონტის ჩამოყალიბება არის საჭირო. სოციალისტურ მსოფლიოში ეს სიგიჟე ისტორიის კუთვნილებად იქცევა“, — ასკენს Offensiv.

იღუპალი რონისი პაპის ნუხიატურა

ნუნციატურის — რომში ვატიკანის დიპლომატიური მისიის — ერთ-ერთი ოთახის სარეზიდენციო სამუშაოების შესრულებისას მუშებმა ადამიანის ნეშტი აღმოაჩინეს. იტალიის პროკურატურა მის კრიმინალურ ექსპერტიზას ატარებს.

ემანუელას გაუჩინარებისთანავე გამოიქვევა ვარაუდი, რომ ის მძევლად აიყვანეს მისი აგვას 1981 წელს სამუდამო პატიმრობა მოუსაჯეს რომის პაპზე, იოანე პავლე II-ზე, თავდასხმის გამო. გოგონას გაუჩინარებაზე იმხანად პასუხისმგებლობა არავის დაუკისრებია და ნეშტიც არავის უპოვია.

ნეშტი, სავარაუდოდ, უნდა ეკუთვნოდეს ემანუელა ორლანდის — ვატიკანში მოღვაწე პირის ქალიშვილსა და პაპის ქალაქი-სახელმწიფოს ქვეშევრდომს, რომელიც 15 წლისა უგზო-უკვლოდ დაიკარგა 1983 წელს.

ემანუელა ორლანდის ბედი ყველაზე დიდი გამოცანაა იტალიის ისტორიაში.

მოამზადა ნიკა კორინთელა

ნაკობიკის ზემოქმედების ქვეშე მანქანის მართვა პატიმრობით 1 აპრილიდან დაიწყება

2019 წლის 1 აპრილიდან ამოქმედდება კანონი, რომლის მიხედვით, სატრანსპორტო საშუალების ნარკოტიკული ნივთიერების ზემოქმედების ქვეშ მართვა სისხლის სამართლის წესით დაისჯება — ჯარიმით ან თავისუფლების ერთ წლიდან აღკვეთით.

თარიღიც. „კანონპროექტის განხილვის პროცესში დაისვა კითხვები — იყო თუ არა მზად სამართალდამცავი ორგანო შესაბამისი ტესტირებისა და შემოწმების შესაბამისი პროცედურისთვის. ეს ნორმა 2019 წლის აპრილამდე არ ამოქმედდება. იქამდე მოხდება სრულად მომზადება-მონესრიგება, რათა მძღოლის შემოწმება კანონის სრული დაცვით მოხდეს და მოვლადი უსაფრთხოების საპრობლემო რეგულაციები მესამე მოსმენის განხილვის, განისაზღვრა იულ საკითხთა კომიტეტის თანამდებობაზე ეკა ბესელიამ.

ამ დღეებში იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის სხდომაზე კანონის მომხრეებსთან დაკავშირებული სამართლებრივი რეგულაციები მესამე მოსმენის განხილვის, განისაზღვრა იულ საკითხთა კომიტეტის თანამდებობაზე ეკა ბესელიამ.

ქველ-სახსრითა კათოლიკისა და გახლოება-გახსნის წინააღმდეგ

კოქსარტოზის, ოსტეოქონდროზის, ოსტეოპაროზის, ოსტეოართროზის, რევმატიკული არტროზის, ანკილოზიური სპონდილიტის, პოდაგრული არტრიტისა და პოლიართრიტის მკურნალობა, დაზიანებული სრტილისა და გაცივებული ძვლის სტრუქტურის აღდგენა, სითხის დაბალანსება სახსარში, ტკივილების მოხსნა. მკურნალობა საოპერაციო და უშედეგოდ ნაოპერაციო სახსრებზე უახლესი მეთოდებით.

ზრდის სწრაფი და ეფექტიანი პროგრამები 2-დან 25 წლამდე კურსით 3-5 სმ-ის მომატებით, მაღალეფექტურია გენეტიკური სიდაბლის დროსაც.

გახლოება-გახსნება 5-დან 20 კგ-მდე თევში, მარტივად და უსაფრთხოდ, დიეტების, აკრძალვების, ვარჯიშების გარეშე, ნივთიერებათა ცვლისა და კუჭ-ნაწლავის მონესრიგებით, ქოლესტერინისგან განმედიტით, ყველაფერი — მცენარეული პრეპარატებით, უკუწვევების გარეშე.

ტელ: 599-722-138; 247-58-83
მის.: ნარკოტიკის №142, I სართ.
კაბინეტი №6. ქალბატონი ქეთევანი

არამაზ ხანაძე

მსოფლიოს მსოფლიოს მსოფლიოს მსოფლიოს მსოფლიოს

ოქროს მსოფლიო საბჭოს გამოქვეყნებული მოხსენების მიხედვით, მსოფლიოს ცენტრალურმა ბანკებმა 2018 წლის მესამე კვარტალში ოქროს რეკორდული რაოდენობა შეისყიდეს, რომელმაც 148 ტონას გადააჭარბა, რაც ამ პერიოდის შარშანდელ მონაცემზე 22 პროცენტით მეტია, — იუწყება რია „ნოვოსტი“.

სახელმწიფოების მიერ ოქროს შესყიდვის რაოდენობამ 2014 წელს 600 ტონას გადააჭარბა, 2013-2015 წლებში კი შესყიდვამ იკლო.

ნლეულს, მესამე კვარტალში, ოქროს ყველაზე მეტი რაოდენობა შეისყიდა რუსეთში (99,2 ტონა); შემდეგია თურქეთი (18,5 ტონა), ყაზახს-

თი (14,4 ტონა), ინდოეთი (13,7 ტონა) და პოლონეთი (13,7 ტონა).

დღევანდელი მონაცემებით, რუსეთის ოქროს მარაგი 2 ათას ტონაზე მეტია. ის 78 მილიარდ დოლარად არის შეფასებული და მსოფლიოს ოქროს მარაგის 17 პროცენტს შეადგენს.

მსოფლიოს ოქროს საბჭო ოქროს ძირითადი მომპოვებლების მიერ 1987 წელს დაარსდა. ორგანიზაციის შტაბ-ბინა ლონდონშია, წარმომადგენლობები — აშშ-ში, იაპონიაში, სინგაპურში, ჩინეთში, თურქეთში, არაბეთის გაერთიანებულ ემირატებსა და ინდოეთში.

გაგზავს შორის კალაძობა დიდი ბრიტანეთი «ველურ დასავლეთად» აქცია

ეს განაცხადა დიდი ბრიტანეთის სამართალდამცავი ორგანოების სამმართველოს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა ჯეიკი სიტიბარმა, — იუწყება The Times. თავდასხმებში ცივიარაღიანი ცხრა წლის ბავშვებიც კი მონაწილეობენ.

მისი მონაცემებით, დიდი ბრიტანეთში იანვრიდან ივნისამდე სერიოზულად დაზარადა 10-დან 15 წლამდე 69 ათასი ბავშვი, ანუ შარშანდელზე ოთხი ათასით მეტი. სეიბარის დაკვირვებით, ასეთ დანაშაულს უმეტესად დღისით-მზისით საზოგადოებრივ ადგილებში სჩადიან. ლაპარაკია მკვლელობისა და თავდასხმის „მუდმივ ნაკადზე“ ცივი იარაღის გამოყენებით, რომლის

შედეგებსაც ბავშვები „იგნორირებენ“.

დიდი ბრიტანეთის სამართალდამცავი ორგანოების სამმართველოს ოფიციალური წარმომადგენელი აღნიშნავს, რომ ასეთი თავდასხმები პოლიციაში მუშაობის 26 წლის განმავლობაში არ შეუნიშნავს. პოლო მონაცემებით, ბავშვების მკვლელობის რაოდენობამ 14 პროცენტით მოიმატა, ბოლო 12 თვეში კი

მდგომარეობა გაუარესდა. „არ მიკვირს, როცა ვხედავ თავდასხმაში მონაწილე 12 წლის ბავშვს. 9 და 10 წლის ბავშვების მონაწილეობაც უცხო ხელი არ არის“, — განაცხადა სეიბარმა.

„ეს პრობლემა არ გაქრება. იგი კრიზისს ჰგავს“, — ასკენს პოლიციის უფროსი დარემ მაიკი, რომლის სიტყვებს იმეორებს The Times.

მოამზადა არამაზ ხანაძე

საქართველო ესტუბრათი რვენს სიიტს
პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

http://www.geworld.ge
სარედაქციო კოლეჯია
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894
9177223313890091